

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Norges handelshøyskole
Helleveien 30
5045 BERGEN

Deres ref

Vår ref

Dato

18/4768

19. desember 2018

Statsbudsjettet for 2019, kap. 260 - Tildelingsbrev for Norges handelshøyskole

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2019 sender Kunnskapsdepartementet med dette tildelingsbrev til institusjonen. Tildelingsbrevet er Kunnskapsdepartementets årlige styringsdokument og skal distribueres til alle medlemmer av institusjonens styre. Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger blir formidlet gjennom supplerende tildelingsbrev i løpet av 2019.

Departementet gjør oppmerksom på at tildelingsbrevet skal publiseres på institusjonens nettsider så snart det er mottatt, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.3.2.

Tildelingsbrevet for 2019 består av følgende deler:

1. Regjeringens prioriteringer og forventninger	2
2. Mål.....	8
3. Budsjett for 2019.....	13
4. Andre forutsetninger og krav.....	14
5. Rapportering og resultatoppfølging.....	15

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for eierskap i
høyere utdanning og
forskning

Saksbehandler
Zheng Ørvim Yuan
22 24 75 94

1. Regjeringens prioriteringer og forventninger

1.1 Revidert langtidsplan og prioriterte områder

Regjeringen har store ambisjoner for Norge som kunnskapsnasjon. Kunnskap er nøkkelen til å gi hver enkelt mulighet til å skape seg et godt liv, og til å møte utfordringene samfunnet vårt står overfor i årene som kommer. Kunnskapsdepartementet har fastsatt følgende visjon:

- Kunnskap og kompetanse for et bærekraftig Norge.

Visjonen danner grunnlaget for tre overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Alle deltar i arbeids- og samfunnsliv.
- Alle har den kompetansen som de selv og samfunnet trenger.
- Samfunnet har tilgang til oppdatert kunnskap av høy kvalitet.

Målene ligger til grunn for kunnskapspolitikken. Virksomhetene spiller en viktig rolle for å realisere visjonen og nå målene. Det fordrer også godt samspill mellom virksomhetene og at alle bidrar til hverandres måloppnåelse.

Regjeringen har høye ambisjoner for norsk forskning og høyere utdanning. Gjennom å satse på kunnskap skal vi ruste oss for fremtiden, skape nye, grønne og lønnsomme arbeidsplasser og en bedre og mer effektiv offentlig sektor. Derfor er god tilgang til utdanning sentralt. Høy kvalitet i utdanning og forskning er viktig for et velfungerende arbeids- og næringsliv og for en fortsatt stabil utvikling av det norske velferdssamfunnet. Norge skal ha verdensledende fagmiljøer som er med på å frembringe kunnskap som kan gi menneskene et bedre og rikere liv.

Regjeringen lanserte i oktober en revidert *Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019–2028* (Meld. St. 4. (2018–2019)). Langtidsplanen skal bidra til å realisere regjeringens prioriterte prosjekter og gi forutsigbarhet for forsknings- og utdanningsmiljøene. De overordnede målene i langtidsplanen er styrket konkurransekraft og innovasjonsevne, møte store samfunnsutfordringer og utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet. Disse målene gjelder forskning og høyere utdanning som helhet.

Som del av langtidsplanen inngår en helhetlig politikk for bygg i universitets- og høyskolesektoren. Regjeringen forventer at sektoren anser bygg som en innsatsfaktor på lik linje med andre ressurser i forskning og høyere utdanning og vurderer behov for utvikling og vedlikehold. Investeringene i universitets- og høyskolebygg skal være kostnadseffektive, men samtidig bidra til innovasjon og klima- og miljøvennlige løsninger. Universiteter og høyskoler skal ha campusutviklingsplaner som legger grunnlag for prioritering av oppgraderings- og byggeprosjekter på den enkelte institusjon. Campusutviklingsplaner og gjennomførte behovsutredninger skal ligge til grunn for større oppgraderings- og byggeprosjekter på den enkelte institusjon. Regjeringen forventer at universitetsmuseene, med unike samlinger for historie, kultur og identitet, sikres.

Den reviderte langtidsplanen definerer fem langsiktige prioriteringer: 1) Hav, 2) Klima, miljø og miljøvennlig energi, 3) Fornyelse i offentlig sektor og bedre offentlige tjenester, 4) Muliggjørende og industrielle teknologier, og 5) Samfunnssikkerhet og samhørighet i en globalisert verden. De langsiktige prioriteringene gjenspeiler områder der Norge har særlige kunnskapsbehov eller kunnskapsfortrinn.

Gjennomgående temaer i den reviderte langtidsplanen er digitalisering, grønt skifte og humanioraperspektivet. Økende digitalisering endrer samfunnets behov for kunnskap og kompetanse, noe som igjen kan bidra til at vi tar i bruk innovative løsninger og utnytter de mulighetene som digitalisering gir. Ambisjonen er at flere har relevant digital kompetanse. Omstilling til lavutslippssamfunnet og miljømessig bærekraft krever omfattende tiltak på alle samfunnsområder. Dette innebærer at vi må finne nye teknologiske løsninger, samtidig som tverrfaglige perspektiver som humaniora og samfunnsfag er nødvendig for å skape en omstilling i tråd med de verdiene som ligger til grunn for samfunnet vårt. Satsing på forskning, høyere utdanning og teknologiutvikling skal bidra til at Norge når klima- og miljømålene og samtidig føre til ny verdiskaping.

I langtidsplanen gir regjeringen uttrykk for hva som fra et nasjonalt perspektiv er særlig viktig å prioritere de kommende årene. Regjeringen har lansert tre opptrappingsplaner for kommende langtidsplanperiode: teknologiløft, FoU for omstilling og fornyelse i næringslivet og kvalitet i høyere utdanning. Etter Stortingets behandling av langtidsplanen forventer regjeringen at alle aktører innenfor forskning og høyere utdanning, legger planen til grunn for sine egne strategiske prioriteringer og benytter sitt handlingsrom til å følge opp denne.

Et samfunn med god omstillingsevne krever at det legges til rette for økt innovasjon og derfor bedre samspill mellom akademia, næringslivet og offentlig sektor innenfor forskning, høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning.

Åpen tilgang til forskningsresultater og tilgjengeliggjøring og deling av data er en sentral forskningspolitisk målsetting. Det er samfunnsøkonomisk lønnsomt og viktig for å sikre økt kvalitet i forskning og utdanning. Regjeringen viser til *Nasjonale mål og retningslinjer for åpen tilgang til vitenskapelige artikler*, Forskningsrådets støtte til det europeiske initiativet for åpen publisering (cOAlition S for making Open Access a reality by 2020) og *Nasjonal strategi for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata*. Aktørene i forskning og høyere utdanning har en avgjørende rolle i dette arbeidet.

Internasjonalisering er en forutsetning for å sikre kvalitet i norsk forskning og høyere utdanning og for utvikling av gode og internasjonalt orienterte studieprogrammer. I tillegg er internasjonalt samarbeid en forutsetning for å møte de store samfunnsutfordringene, særlig knyttet til klima, miljø og bærekraft.

EUs rammeprogrammer er sentrale virkemidler for økt internasjonalisering av norsk utdanning og forskning. Kunnskapsdepartementet har som mål at 3 000 norske studenter årlig deltar på utveksling gjennom Erasmus+ innen programperioden utløper i 2020. Bedre bruk av Erasmus+ vil bidra til å oppnå Bologna-prosessen sine mål om at minst 20 pst. av alle studenter skal ha hatt et utvekslingsopphold i løpet av studiet. Det langsiktige målet i Meld. St. 16 (2016–2017) *Kultur for kvalitet i høyere utdanning* (kvalitetsmeldingen) er at halvparten av studentene skal delta på utveksling.

Når det gjelder deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, *Horisont 2020*, er regjeringens mål at minst to prosent av de konkurranseutsatte midlene skal tilfalle norske aktører. I oktober 2018 var returandelen 2,04 pst., og det er viktig å fortsatt opprettholde oppmerksomheten om dette. Regjeringens Panorama-strategi (2016–2020) har som mål å fremme et mer helhetlig og langsiktig samarbeid med Brasil, India, Japan, Kina, Russland og Sør-Afrika innenfor høyere utdanning og forskning, med sikte på mer samarbeid av høy kvalitet på områder av særlig interesse for Norge. Strategien skal evalueres i 2019. Det forventes at virksomheter ved behov bidrar inn i dette arbeidet med relevant informasjon med utgangspunkt i eget samarbeid med de seks Panorama-landene.

Regjeringen har høye ambisjoner om å styrke internasjonalisering ytterligere og har derfor satt i gang et arbeid med en stortingsmelding om mobilitet.

Skal vi klare å møte de store samfunnsutfordringene og endringene knyttet blant annet til digitalisering, globalisering og klima og miljø, må vi lage en politikk som utnytter og videreutvikler kompetansen i befolkningen. Kompetansereformen *Lære hele livet* er regjeringens satsing for å møte utfordringer i et samfunn under omstilling. Målet er at alle skal være kvalifisert for et arbeidsliv i endring. Regjeringen vil legge frem en melding om dette til Stortinget i 2020. Universiteter, høyskoler og fagskoler har en nøkkelrolle å spille i kompetansereformen, blant annet som tilbydere av etter- og videreutdanning, og det forventes en fullstendig rapportering av alle slik utdanningstilbud til Utdanning.no.

Samfunns- og arbeidslivet trenger tilgang på godt kvalifisert arbeidskraft. Universiteter og høyskoler skal dimensjonere sine studietilbud i forhold til fremtidige behov i arbeidslivet, både regionalt og nasjonalt.

Kunnskapsdepartementet skal utarbeide en stortingsmelding om samarbeid mellom høyere utdanning og arbeidsliv, med vekt på praksis. Departementet forventer i den forbindelse at institusjonene gjør en vurdering av hvordan de arbeider for å styrke studieprogrammernes arbeidslivsrelevans, og forbereder seg på å gi innspill til meldingsarbeidet.

Instituttsektoren er viktig i forskningslandskapet. Regjeringen har satt i gang et prosjekt for å utvikle tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag og gi anbefalinger for en helhetlig, norsk instituttpolitikk. Regjeringen er opptatt av et tettere samarbeid mellom forskningsinstituttene, høyere utdanningsinstitusjoner og nærings- og samfunnslivet i alle deler av landet.

Utdanning er grunnlaget for demokrati, verdiskaping og velferd og en forutsetning for et velfungerende arbeids- og næringsliv. Meld. St. 16 (2016–2017) *Kultur for kvalitet i høyere utdanning* (kvalitetsmeldingen) setter klare forventninger til institusjonenes arbeid med å stimulere kvalitetsutvikling på institusjonene gjennom søknadsbaserte utlysninger.

Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning (Diku) har fått ansvaret for *Diku's kvalitetsprogrammer* som skal bidra til å heve undervisningskvaliteten. Kunnskapsdepartementet har stilt krav til universiteter og høyskoler om å utvikle meritteringssystemer for utdanning i løpet av 2019 og innfører krav om utdanningsfaglig kompetanse for ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger i universitets- og høyskolesektoren. Ambisjonen er høy kvalitet i alle studietilbud, et godt og inkluderende læringsmiljø og flere fremragende utdannings- og forskningsmiljø.

Universitetene og de statlige høyskolene skal starte opp nye mentorordninger i 2019. Omfang og innretning er avhengig av institusjonsstørrelse og eksisterende mentorordninger. Institusjonene må selv vurdere hvordan mentorordningene organiseres best mulig og ved hvilke studier de er mest hensiktsmessige i første omgang. Diku skal fremme arbeidet gjennom dialog og erfaringsdeling med institusjonene.

Digitalisering er et sentralt virkemiddel for å heve kvaliteten og relevansen i forskning og høyere utdanning og ruste universitets- og høyskolesektoren til å realisere langtidsplanens ambisjoner. *Digitaliseringsstrategi for universitets- og høyskolesektoren for 2017–2021* gir en tydelig retning. Vi forventer at alle høyskoler og universiteter har løftet digitalisering opp på et strategisk nivå og har utarbeidet mål og forpliktende tiltak for digitalisering av utdanning og forskning. Institusjonene har et ansvar for at kandidatene får den relevante og nødvendige digitale kompetansen. Læringsprosessene må også utvikles slik at moderne digitale hjelpemidler tas i bruk i undervisningen.

Unit har ansvaret for forvaltningen av IKT og digitalisering på sektornivå og skal følge opp og koordinere digitaliseringsarbeidet og levere tjenester til institusjonene. Unit har ansvaret for å implementere og videreutvikle digitaliseringsstrategien i samarbeid med sektoren. Diku, NOKUT og Forskningsrådet har hver for seg viktige roller i digitaliseringsarbeidet blant annet gjennom sine oppgaver knyttet til kvalitetsutvikling og kvalitetssikring av utdanning og forskning. Vi forventer et konstruktivt samarbeid om digitalisering mellom de fire virksomhetene.

Høyere utdannings- og forskningsinstitusjoner er kunnskapsvirksomheter hvor forvaltning og foredling av informasjon er en del av kjernevirksomheten. Virksomhetene må ha et aktivt forhold til styring av informasjonssikkerhet og personvern. Med stadig raskere digitalisering er informasjonssikkerhet en kritisk suksessfaktor for måloppnåelse. For å nå målene i strategien har Kunnskapsdepartementet styrket styringen gjennom et tydeligere rammeverk. Unit har ansvaret for målstyring og oppfølging.

En varig styrking av de norske lærerprofesjonene er viktig for å stå godt rustet til å håndtere fremtidige utfordringer der kunnskap og kompetanse vil få stadig større betydning. I 2017

lanserte regjeringen *Lærerutdanning 2025 – Nasjonal strategi for kvalitet og samarbeid i lærerutdanningene*, og departementet forventer at strategien blir fulgt opp. Tett samarbeid mellom lærerutdanningene og praksisfeltet er en nøkkel for å få til felles og gjensidig utvikling av lærerutdanningene og for å sikre høy kvalitet i praksisstudiet. Gjennom et slikt samarbeid gis det også mulighet til å jobbe med regionale rekrutteringstiltak. Grunnskolelærerutdanning for trinn 1-7, kjønnsbalanse i utdanningen og studentmangfold skal vektlegges i rekrutteringsarbeidet.

Universitetene og høyskolene har et lovpålagt ansvar for norsk som fagspråk, og institusjonene skal utarbeide egne språkstrategier. Internasjonaliseringen av forskningen og den økende bruken av engelsk gjør det nødvendig å ha særlig oppmerksomhet om dette arbeidet. Departementet ber om at institusjonene følger utviklingen for norsk som fagspråk og vurderer behovet for å sette inn tiltak. Universitetene og høyskolene er også pålagt å følge *lov om målbruk i offentleg teneste*. Språkrådet påpekte i 2017 at en del institusjoner ikke ivaretar dette ansvaret godt nok.

Kunnskapsdepartementet forventer at institusjonene arbeider aktivt for å fremme karrierer for kvinner og menn i norsk akademia og tilrettelegge for et større mangfold. Departementet viser til tildelingsbrev for 2018 om bekjempelse av seksuell trakassering og forventer at dette arbeidet videreføres.

Universiteter og høyskoler er store og viktige samfunnsinstitusjoner som er avhengig av høy tillit i samfunnet. Styringen er basert på at institusjonene skal ha stor grad av autonomi og faglig frihet. Det er viktig at institusjonene driver forskning og utviklingsarbeid for å utvikle egen virksomhet. Regjeringen har satt ned et lovutvalg som skal gjennomgå og vurdere endringer i regelverket for universiteter, høyskoler og studentsamskipnader. Videre er det satt i gang to interdepartementale arbeidsgrupper som ser på henholdsvis alternative tilknytningsformer for universiteter og statlige høyskoler (mulighetsstudien) og systemet for dimensjonering av utdanning. Departementet har også, i dialog med sektoren, startet et arbeid knyttet til forenkling av målstruktur.

Studentenes helse- og trivselsundersøkelse 2018 (SHoT 2018) viser blant annet at det har vært en økning i rapporterte psykiske plager siden 2010-undersøkelsen. For å motvirke den negative utviklingen vil Kunnskapsdepartementet at universiteter og høyskoler i samarbeid med studentsamskipnadene og andre aktuelle aktører setter inn tiltak for å bygge opp og opprettholde et inkluderende, trygt og åpent studiemiljø.

1.2 Prioriteringer i statsbudsjettet for 2019

Det er følgende hovedprioriteringer for 2019 over Kunnskapsdepartementets budsjett over programkategori 07.60 Høyere utdanning:

- 161 mill. kroner til oppgradering av universitets- og høyskolebygg for å møte nye og endrede behov i undervisnings- og forskningsformer, samarbeid mellom fagmiljøer og mer sikker digital tilrettelegging i drift, undervisning og forskning
- 25 mill. kroner til styrking av *Diku's kvalitetsprogrammer* for å stimulere utdanningsinstitusjonenes arbeid med kvalitet gjennom utlysning av flere Sentre for fremragende utdanning som skal bidra til utvikling av undervisning og læringsmåter
- 17,5 mill. kroner årlig til et fireårig program for informasjonssikkerhet i universitets- og høyskolesektoren for blant annet å forbedre evnen til å oppdage og håndtere trusler mot forskningsnett, og inkludere tiltak som analyseverktøy og kompetanseheving.
- 15 mill. kroner i økning til programmet FORNY2020 for økt næringsmessig utnyttelse av offentlig finansierte forskningsresultater i Norge
- 15 mill. kroner til støtte til pågående strukturprosesser for samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon og sammenslåinger
- 10 mill. kroner til en pilotordning for kommunal praksis i helse- og sosialfagutdanningene for å bedre kvaliteten i de kommunale helse- og velferdstjenestene gjennom utdanninger som er bedre tilpasset kompetansebehovene og som øker rekrutteringen av disse kandidatene til kommunene
- 219,4 mill. kroner til videreføring og opptrapping av studieplasser i sykepleie, og konsekvensjustering av øvrige studieplasser som Stortinget har vedtatt i statsbudsjett og revidert nasjonalbudsjett i 2014–18
- 103,3 mill. kroner til videreføring av rekrutteringsstillinger som Stortinget vedtok i statsbudsjettet og revidert nasjonalbudsjett for 2018
- 3 mill. kroner i økt bevilgning til nærings-ph.d. og offentlig sektor-ph.d.
- Tilsagn om tilskudd til 3 400 nye studentboliger og videreføring av økte kostnadsrammer og tilskuddssatser.

I tillegg har Stortinget i forbindelse med budsjettforliket vedtatt midler over kap. 260 til følgende:

- 8,5 mill. kroner til 207 nye studieplasser
- 6,8 mill. kroner til 16 nye rekrutteringsstillinger
- 10 mill. kroner til medisinsk utstyr og inventar ved SEARCH ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet Høyland
- 5 mill. kroner til en utredningspakke for å planlegge en masterutdanning i klinisk medisin
- 3,9 mill. kroner til Senter for yrkesfag ved Universitetet i Agder
- 1,3 mill. kroner til en sorgstudie etter 22. juli ved Senter for krisepsykologi ved Universitetet i Bergen
- 2,6 mill. kroner (halvårsvirkning) til Senter for orientalske språkfag ved ved MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn
- 1 mill. kroner (halvårsvirkning) til Høyskolen for dansekunst
- 0,5 mill. kroner (halvårsvirkning) til et professorat i antisemittisme ved ved MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn

- 1 mill. kroner i utviklingsmidler til Samisk Høgskole knyttet til opprettelse av deltidsstudieplasser i sykepleieutdanning på samisk som tilbys ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet

Orientering om statsbudsjettet 2019 for universitet og høyskolar gir en oversikt over midler til universitets- og høyskolebygg over Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementets budsjett.

For en mer utfyllende omtale av satsingene viser vi til Innst. 12 S (2018–2019) og Prop. 1 S (2018–2019) for Kunnskapsdepartementet.

2. Mål

2.1 Om målstrukturen

Departementet er i dialog med institusjonene om behovet for å forenkle målstrukturen for universiteter og høyskoler. Dagens målstruktur ble sist revidert og forenklet i 2015–2016. Det tas sikte på å innføre eventuelle endringer fra 2020.

For 2019 gjelder fortsatt de fire overordnede og langsiktige målene og nasjonale styringsparametre som departementet har fastsatt for høyere utdanning og forskning. Statlige universiteter og høyskoler skal selv fastsette egne virksomhetsmål og relevante styringsparametere som gjenspeiler institusjonens profil og utviklingsstrategi. Virksomhetsmålene skal bidra til å nå de overordnede målene, jf. Prop. 1 S (2019–2020).

1. Høy kvalitet i utdanning og forskning
2. Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling
3. God tilgang til utdanning
4. Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem

Departementet har fastsatt nasjonale styringsparametre på resultatområder som har særlig oppmerksomhet i styringen av sektoren. Departementet forventer at institusjonen vurderer egne resultater og ambisjoner på de nasjonale styringsparametrene. Se nærmere omtale av de overordnede målene i *Orientering om statsbudsjettet 2019 for universitet og høyskolar*.

Mål 1: Høy kvalitet i utdanning og forskning

Mål 2: Forskning og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Mål 3: God tilgang til utdanning

<ul style="list-style-type: none"> • andelen studenter på bachelorutdanning som gjennomfører på normert tid • andelen studenter på masterutdanning som gjennomfører på normert tid • andelen ph.d.-kandidater som gjennomfører innen seks år • skår på hvordan studentene oppfatter studiekvaliteten • faglig tidsbruk (timer) per uke blant heltidsstudenter • antall publikasjonspoeng per faglig årsverk • verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk • andel utreisende utvekslingsstudenter på Erasmus+ av totalt antall studenter 	<ul style="list-style-type: none"> • andel mastergradskandidater sysselsatt i relevant arbeid et halvt år etter fullført utdanning • bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk • andre bidrags- og oppdragsinntekter per faglig årsverk • andel forskningsinnsats i MNT-fag 	<ul style="list-style-type: none"> • kandidattall på helse- og lærerutdanningene¹
Mål 4: Effektiv, mangfoldig og solid høyere utdanningssektor og forskningssystem		
<ul style="list-style-type: none"> • antall studiepoeng per faglig årsverk² • andel kvinner i dosent- og professorstillinger • andel midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstillinger • andel av samlingene og objektene ved universitetsmuseene som er tilstrekkelig sikret og bevart 		

Se Database for statistikk om høgre utdannings (DBH) nettside for dataspesifikasjon.

2.2 Om utviklingsavtaler

Departementet har gradvis innført en ordning med flerårige utviklingsavtaler mellom departementet og hver av de statlige institusjonene, jf. Prop. 1 S (2018–2019).

Utviklingsavtalene skal bidra til høy kvalitet og en mangfoldig sektor gjennom tydeligere institusjonsprofiler og bedre arbeidsdeling.

¹ Kandidatmåltall fremgår av *Orientering om statsbudsjettet 2019 for universitet og høyskolar*.

² Sammen med de andre styringsparametrene under mål 1 og 2 gir denne styringsparameteren indikasjoner på utviklingen i effektiviteten ved den enkelte institusjonen.

Departementet inngikk avtaler med fem pilotinstitusjoner fra 2017 (Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Universitetet i Oslo, Universitetet i Stavanger, Universitetet i Sørøst-Norge og Høgskolen i Østfold) og med fem nye pilotinstitusjoner fra 2018 (Nord universitet, Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet, Høgskulen på Vestlandet, Universitetet i Bergen og Høgskolen i Innlandet). Gjennom tildelingsbrevet for 2019 inngår departementet avtaler med de gjenværende elleve institusjonene. Avtalen gjelder fra 2019.

Innholdet i avtalen er i hovedsak utarbeidet etter initiativ fra institusjonen, men departementet har også tatt initiativ til at enkelte forhold bør inngå i avtalene. En forutsetning for utviklingsavtalen er at departementet og institusjonen er enige om innholdet. Målene i utviklingsavtalen skal være en integrert del av eller samordnet med målstrukturen til institusjonen.

Utviklingsavtalen skal bidra til den faglige utviklingen ved institusjonen og være til støtte for styret. Avtalen rokker ikke ved det ansvaret styret har for planer, strategier og forvaltning. Avtalen skal tjene som instrument for å løfte områder der styret og ledelsen ser behov for særskilt oppmerksomhet. Utviklingsavtalen skal også være et virkemiddel for nasjonal koordinering på frivillig basis.

Departementet tar sikte på at alle institusjonene på sikt skal ha samme avtaleperiode. Etter departementets vurdering vil et system med utviklingsavtaler der avtalene starter og slutter samtidig, være viktig for å nå målet om bedre arbeidsdeling.

Departementet er i dialog med sektoren om behovet for å forenkle målstrukturen for universiteter og høyskoler. Utviklingsavtalene må ikke føre til mer byråkrati, men heller bidra til å effektivisere og forbedre styringen. Departementet tar sikte på å innføre eventuelle endringer fra 2020.

I Prop. 1 S (2017–2018) ble det signalisert at Kunnskapsdepartementet ville legge fram forslag til finansieringsmodell for utviklingsavtaler i statsbudsjettet for 2019. På bakgrunn av arbeidet med mulig forenkling av systemet for mål- og resultatstyring, vil departementet ikke nå knytte særskilt finansiering til utviklingsavtalene.

2.3 Utviklingsavtale med Norges Handelshøyskole

Innholdet i avtalen er utarbeidet gjennom en prosess i 2018 med innspill fra institusjonen og dialog med departementet blant annet i fellesmøte for institusjonene som inngikk utviklingsavtaler samtidig og i etatsstyringsmøtet.

Målene i utviklingsavtalen skal realiseres innen våren 2022. Endelig rapport om måloppnåelse skal inngå i høyskolens *Årsrapport 2021–2022*.

Målene i avtalen skal kunne realiseres innenfor eksisterende finansielle ressurser. Dersom økonomiske virkemidler knyttes til i avtaleperioden, tar departementet initiativ til dialog om eventuell justering av avtalen slik at den tilpasses nye forutsetninger.

Institusjonen skal omtale status for oppfølging av utviklingsavtalen i årsrapporten hvert år. Her skal det fremgå hva som er status på måleparametre/milepæler sammenlignet med utgangspunktet for avtalen.

Utviklingsmål for Norges handelshøyskole (NHH)

Som handelshøyskole dekker Norges handelshøyskole et bredt felt av fagområder i undervisning og forskning, i stor grad knyttet til beslutningstaking i nærings- og samfunnsliv. Dette gjenspeiles også i NHHs forskning og forskningsbaserte undervisning. Målene i utviklingsavtalen skal bidra til å styrke NHHs posisjon og særtrekk som en internasjonalt anerkjent handelshøyskole med et sterkt kvalitetsfokus og et omfattende samspill med næringsliv og samfunnsinstitusjoner, jf. NHHs visjon: «NHH skal være en drivkraft for samfunns- og næringsutvikling og utdanne mennesker for verdiskaping og bærekraftig utvikling. NHH skal være en ledende internasjonal handelshøyskole som viser vei i utvikling og formidling av kunnskap og kompetanse». På basis av dette er det tre mål i NHHs utviklingsavtale. Disse har alle en nær sammenheng med de utvalgte satsingsområdene i NHHs strategi 2018-2021, og er områder hvor NHH ønsker å ha et særlig trykk på gjennomføring.

1) Faglig fornyelse og relevans

Som handelshøyskole kjennetegnes NHH av et studietilbud som utvikler seg i tråd med utvikling og trender i nærings- og samfunnsliv. Samfunnet møter nå spesielt store omstillingsutfordringer, og en viktig del av NHHs pågående utvikling er å gjenspeile dette i forskning og undervisning, og gjennom dette bistå til verdiskaping og en bærekraftig utvikling.

Omstillingsutfordringene følger av både særtrekk i norsk næringsstruktur og av globale megatrender som rask teknologisk utvikling og bærekraftutfordringer knyttet til miljø, naturressurser og klima. Dette innebærer at bl.a. teknologiforståelse, innovasjon og bærekraft i økende grad integreres i høyskolens fagområder, i forskning og undervisning.

I undervisningen vil det eksempelvis på kursnivå være behov for fornyelse av ordinære kurs med vekt på å forstå sammenhenger mellom digital transformasjon, innovasjon, ledelse, økonomi og bærekraft, samt et balansert tilbud av kurs med direkte teknologisk innretning (eksempelvis programmering, robotisering, maskinlæring og kunstig intelligens). På programnivå vil det være behov for å vurdere nye sammensetninger av masterprofiler og studieprogram, også innenfor etter- og videreutdanningen.

Utviklingsavtalen skal bidra til å utvikle studietilbudet i takt med omstillingsbehov i nærings- og samfunnsliv. Det kan tilsi økt samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner nasjonalt og

internasjonalt. Tiltak som her blir vurdert, er blant annet lokalt samarbeid om spesialiserte mastergradskurs innenfor økonomisk-administrative fag, nasjonalt tverrfaglig samarbeid innen teknologi, og nasjonalt og internasjonalt samarbeid på ph.d.-nivå. NHH skal samtidig tilstrebe et godt læringsmiljø og pedagogikk som gir størst mulig læringseffekt.

Måleparametere:

- Utvikling av kurs-/programinnhold knyttet til analyseferdigheter, forretningsmodeller og ledelsesutfordringer i en digital økonomi med høy innovasjonstakt (kvantitative og kvalitative mål mht. utvikling i perioden i alle studieprogram, bl.a. basert på læringsutbyttebeskrivelser)
- Relevans (kvantitative og kvalitative mål mht. utvikling i perioden, inkl. utvikling på omfang internships, arbeidsmarkedsundersøkelser, studiekvalitetsmål i Studiebarometeret).
- Utvikling mht. samarbeid med nasjonale og internasjonale institusjoner (kvantitative og kvalitative mål).

2) Økt mangfold

NHH anser at mangfold i studentmassen legger til rette for høy inntakskvalitet og et godt læringsmiljø, noe som i sin tur øker kvaliteten i utdanningen. Mangfold oppnås gjennom en balansert kjønnsfordeling, en jevnere fordeling av norske studenter med hensyn til geografiske regioner og andre karakteristika, og et større innslag av gode internasjonale studenter. NHHs ambisjon er at NHHs studieprogram skal være et klart førstevalg innenfor økonomisk-administrative fag blant et mangfold av norske studenter, og tiltrukke seg høyt kvalifiserte internasjonale studenter.

Et mål om økt mangfold har viktige implikasjoner for hvordan NHH profilerer seg både internt og eksternt i rekrutteringssammenheng og generelt. NHH tilstreber også økt mangfold blant fagstab. Et svært viktig mål er her å øke kvinneandelen i fagstab. I utviklingsperioden vil høyskolen rette spesiell oppmerksomhet mot å øke kvinneandelen i innstegsstillinger, som er et tiltak for å øke kvinneandelen i høyere stillingskategorier på sikt. NHH ønsker også å øke andelen tilsatte med internasjonal bakgrunn i fagstaben. NHH vil dessuten søke å bruke knappe kvinnelige ressurser i fagstab på en strategisk klok måte slik at flest mulig av NHHs studenter møter kvinnelige rollemodeller i auditoriene. Dette har særlig høy prioritet på bachelorstudiet.

Måleparametere:

- Øke antall og andel internasjonalt rekrutterte fulltids masterstudenter
- Kjønnsandeler blant studentene i alle NHHs utdanningsprogrammer, jf. at NHHs strategi presiserer et mål på minst 40 % av hvert kjønn i alle utdanningsprogrammer
- Jevnere fordeling av studenter med hensyn til geografiske og andre sosioøkonomiske karakteristika
- Øke kvinneandelen i innstegsstillingene og andelen internasjonalt tilsatte i faste stillinger i fagstaben.

3) **Forskning på topp nivå**

NHH skal være en ledende internasjonal handelshøyskole som viser vei i utvikling og formidling av kunnskap og kompetanse. En handelshøyskole kjennetegnes av fagområder og forskning som er nært knyttet til beslutningstaking i nærings- og samfunnsliv. NHH tilstreber eksellent forskning i møte med samfunnets utfordringer. Fra før gjennomsyrrer kvalitetsaspektet alle NHHs forskningsstrategier. Forrige strategiperiode frembrakte tematiske og spissede forskningsentre innen utvalgte fagområder. Kommende strategiperiode bygger videre på dette, med et mål om eksellent forskning innen alle sentrale tema for en handelshøyskole på topp internasjonalt nivå. Gjennom utviklingsavtalen ønsker NHH en videreutvikling for å sikre kvalitet og balanse langs dimensjonene eksellent forskning og bidraget til å møte samfunnsutfordringene.

Måleparametere:

- Øke antall publikasjoner i topp tidsskrifter
- Øke oppnådde forskningsrådsmidler og EU-midler
- Øke søknadsaktivitet til Forskningsrådet og EU (omfang og kvalitet på søknader)
- Kvalitativ vurdering i form av impact cases som viser forskningens bidrag til samfunnsutfordringer.

Måleparameterne er satt opp iht. «tradisjonelle» mål på kvalitet. Usikkerhet mht. utviklingen i incentivstrukturen i sektoren, inkludert virkninger av «plan S», kan innebære et behov for en senere justering av måleparameterne.

3. **Budsjett for 2019**

Stortinget har vedtatt statsbudsjettet for 2019, jf. Innst. 12 S (2018–2019) og Prop. 1 S (2018–2019). Vi ber institusjonen merke seg føringene og forventningene som Stortinget har vedtatt.

3.1 **Budsjettvedtak kap. 260 post 50**

Stortinget har bevilget totalt 35,6 mrd. kroner over kap. 260 post 50 i 2019 til universiteter og statlige høyskoler. Det ligger til grunn en pris- og lønnsøkning på 2,9 pst. og et avbyråkratisering- og effektiviseringskutt på 0,5 pst. fra 2018 til 2019.

Kunnskapsdepartementet tildeler med dette **479 409 000 kroner** til Norges handelshøyskole. Tabellen nedenfor viser saldert budsjett for 2018, endringene i budsjettammen fra 2018 til 2019 og saldert budsjett for 2019.

Tabell 1	Beløp (i kroner)
Saldert budsjett for 2018, jf. Innst. 12 S (2017–2018)	460 493 000
Konsekvensjusteringer	-195 000
Justering for pris- og lønnsøkning	13 349 000

Andre budsjettendringer	8 152 000
Resultatbasert uttelling åpen budsjetttramme	-449 000
Resultatbasert uttelling lukket budsjetttramme	-1 941 000
<hr/> Saldert budsjett for 2019, jf. Innst. 12 S (2018–2019)	<hr/> 479 409 000

For en forklaring av de enkelte endringene vises det til *Orientering om statsbudsjettet 2019 for universitet og høyskolar*.

3.2 Budsjettvedtak kap. 281 post 01

Stortinget har bevilget totalt 195,7 mill. kroner over kap. 281 post 01 i 2019 til felles tiltak for universiteter og høyskoler som skal bidra til kvalitetsutvikling og samordning innenfor høyere utdanning og forskning.

3.3 Budsjettvedtak kap. 281 post 45

Stortinget har bevilget totalt 9,3 mill. kroner over kap. 281 post 45 til utstyr og vedlikehold for universiteter og høyskoler.

3.4 Fullmakter

Stortinget har gitt de statlige universitetene og høyskolene særskilte fullmakter som fornyes for ett år av gangen i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet. I tillegg har departementet delegert en rekke administrative fullmakter til institusjonene. En fullstendig oversikt over delegerte fullmakter finnes vedlagt.

4. Andre forutsetninger og krav

4.1 Inkluderingsdugnad

Institusjonen skal arbeide systematisk for å realisere regjeringens inkluderingsdugnad og utvikle rutiner og arbeidsformer i personalarbeidet med sikte på å nå målene for dugnaden.

Institusjonen skal i årsrapporten redegjøre for hvordan institusjonens rekrutteringsarbeid har vært innrettet for å nå 5 pst.-målet og de øvrige målene for inkluderingsdugnaden. Dersom institusjonen har hatt nyansettelser i rapporteringsperioden, skal andelen som har nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en rapporteres i årsrapporten. Dersom institusjonen har færre enn fem nyansettelser i perioden, skal prosentandelen ikke rapporteres i årsrapporten, for å sikre personvernet til de nyansatte. For disse virksomhetene kan det være aktuelt å ha en lengre måleperiode (enn ett år) før måltallet rapporteres. I årsrapportens kapittel 4 skal alle virksomheter vurdere arbeidet opp mot målene for dugnaden; hva som har vært vellykkede tiltak, hva som har vært utfordringer, og hvorfor virksomheten eventuelt ikke har lyktes med å nå målene for dugnaden, jf. Rundskriv H-3/18.

4.2 Motvirke arbeidslivskriminalitet

Offentlige oppdragsgivere har som innkjøpere av varer og tjenester et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Det forventes at offentlige virksomheter går foran i arbeidet med å fremme et seriøst arbeidsliv. Institusjonen skal ved tildeling av oppdrag og i oppfølging av inngåtte kontrakter sikre at deres leverandører følger lover og regler. Institusjonen skal i årsrapporten redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet, jf. Rundskriv H-8/17.

4.3 Sikkerhet og beredskap

Styringsdokument for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i kunnskapssektoren skal ligge til grunn for arbeidet på dette feltet. KD minner også om det ansvaret som nå påligger den enkelte virksomhet i etterlevelse av den nye personvernlovgivningen.

Institusjonen skal i *Årsrapport (2019–2020)* rapportere om følgende:

1. Informasjonssikkerhet: Har institusjonen innført rutine for å håndtere uønskede digitale hendelser?
2. Øvelser: Er det gjennomført og evaluert en kriseøvelse i 2018 eller 2019, og er læringspunktene fra øvelsen fulgt opp gjennom dokumenterte tiltak? Beskriv kort hvilken type øvelse som ble gjennomført.

Dersom ett eller begge spørsmål besvares med "nei", må institusjonen opplyse om hvorfor tiltaket ikke er gjennomført og presentere en forpliktende plan for når og hvordan tiltaket skal gjennomføres.

For virksomheter som har institutter i utlandet, gjelder de ordinære oppgavene og ansvaret for samfunnssikkerhet og beredskap i egen virksomhet også for instituttene i utlandet.

Virksomheter som eier mer enn femti prosent av aksjene i aksjeselskaper, bør vurdere å legge til rette for aksjeselskapets arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

5. Rapportering og resultatoppfølging

5.1 Rapportering om resultater og planer

Universiteter og høyskoler skal innen **15. mars 2019** sende dokumentet *Årsrapport (2018–2019)* til postmottak@kd.dep.no, med kopi til Riksrevisjonen og Database for statistikk om høgre utdanning (DBH). *Årsrapport (2019–2020)* skal sendes inn innen **15. mars 2020**. Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen 1. mai, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.3.3.

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk. Årsrapporten skal også inneholde planer og budsjett og annen informasjon av betydning for departementets styring og

oppfølging, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.3.3. Nærmere krav til årsrapportene fremgår av dokumentet *Rapporteringskrav for årsrapport (2018–2019)* vedlagt fjorårets tildelingsbrev, og vedlagte dokument *Rapporteringskrav for årsrapport (2019–2020)*. Dokumentene er også tilgjengelige i DBH.

Universiteter og høyskoler skal rapportere data til DBH. Krav til datarapporteringen og fristene gjennom året finnes på DBHs nettsider:

<https://dbh.nsd.uib.no/dokumentasjon/rapporteringskrav/>

Institusjonen skal avlegge delårsregnskap og årsregnskap for 2019. Departementet vil i egne brev angi hvilke frister og krav som vil gjelde for delårsregnskapene og årsregnskapet. Departementet viser til Finansdepartementets rundskriv R-11/2018 når det gjelder rapportering av regnskapsopplysninger til statsregnskapet for 2019.

En oversikt over hovedtrekkene i styringsdialogen mellom departementet og institusjonene er vedlagt.

5.2 Budsjettforslag for 2021

Departementet bruker satsingsforslagene til å identifisere de viktigste behovene i universitets- og høyskolesektoren. Institusjonene må utarbeide eventuelle satsingsforslag om økt bevilgning i tråd med vedlagte veiledning.

Frist for innsendelse av budsjettforslag for 2021 er **1. november 2019**. Forslagene sendes til postmottak@kd.dep.no. Se vedlegget *Veiledning for fremstilling av budsjettforslag for 2021*.

5.3 Styringsdialogen i 2019

Etatsstyringsmøtene skal være en strategisk dialog mellom departementet og institusjonens styre om institusjonens utvikling. Sentrale temaer i møtene er institusjonens profil, ambisjoner, strategiske prioriteringer og utfordringer sett i lys av nasjonale mål og prioriteringer, samt institusjonens resultater og rammebetingelser. Oppfølging av utviklingsavtalen er også en del av styringsdialogen.

Norges handelshøyskole blir ikke innkalt til etatsstyringsmøte i 2019, men får en skriftlig tilbakemelding fra departementet i løpet av 1. halvår 2019 på bakgrunn av *Årsrapport (2018–2019)*, tilstandsrapporten for universitets- og høyskolesektoren 2019 og resultatrapporteringen til DBH.

Institusjonen vil bli innkalt til etatsstyringsmøte i 2020.

Med hilsen

Knut Børve (e.f.)
ekspedisjonssjef

Rolf L. Larsen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg oppgitt nedenfor finnes på Kunnskapsdepartementets nettside:
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/tildelingsbrev-til-universiteter-og-hoyskoler-2019/id2622008/>

- *Orientering om statsbudsjettet 2019 for universitet og høyskolar*
- Fullmakter
- Hovedtrekk styringsdialogen
- *Rapporteringskrav for årsrapport (2019–2020)*
- *Veiledning for fremstilling av budsjettforslag for 2021*

Kopi til
Riksrevisjonen
Fylkesmannen i Hordaland
Studentsamskipnaden på Vestlandet
Norsk senter for forskningsdata

Kunnskapsdepartementet

Vedlegg

Orientering om statsbudsjettet 2019 for universitet og høgskolar

Etter vedtak i Stortinget 12. desember 2018.

Mål for universitet og høgskolar, budsjett og endringar i løyving
og finansieringssystemet.

Orientering om statsbudsjettet 2019 for universitet og høgskolar

Etter vedtak i Stortinget 12. desember 2018.

Mål for universitet og høgskolar, budsjett og endringar i løyving og finansieringssystemet

Forkorting av institusjonsnamn

Institusjon	Forkorting
Ansgar Teologiske Høgskole	ATH
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	AHO
Barratt Due musikk institutt – Høyskoleavdelingen og Unge talenter	BD
Bergen Arkitekthøgskole	BAS
MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn	MF
Dronning Mauds Minne, Høgskole for barnehagelærerutdanning	DMMH
Fjellhaug Internasjonale Høgskole	FIH
Handelshøgskolen BI	BI
Høgskolen i Innlandet	HINN
Høgskolen i Molde, vitenskapelig høgskole i logistikk	HiM
Høgskolen i Østfold	HiØ
Høgskulen for landbruk og bygdeutvikling	HLB
Høgskulen i Volda	HiVo
Høgskulen på Vestlandet	HVL
Høyskolen for Dansekunst	HFDK
Høyskolen for Ledelse og Teologi	HLT
Høyskolen Kristiania	HK
Kunsthøgskolen i Oslo	KHiO
Lovisenberg diakonale høgskole	LDH
Musikkteaterhøgskolen	MTHS
NLA Høgskolen	NLA
Nord universitet	NU
Noregs handelshøgskole	NHH
Noregs idrettshøgskole	NIH
Noregs miljø- og biovitenskapelige universitet	NMBU
Noregs musikkhøgskole	NMH
Noregs teknisk-naturvitenskapelige universitet	NTNU
Norges dansehøgskole	NDH
OsloMet – storbyuniversitetet	OM
Samisk høgskole	SH
Steinerhøgskolen	STH
Universitetet i Agder	UiA
Universitetet i Bergen	UiB
Universitetet i Oslo	UiO
Universitetet i Stavanger	UiS
Universitetet i Sørøst-Noreg	USN
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet	UiT
VID vitenskapelige høgskole	VID

Innhald

1	Innleiing	11
2	Mål for universitet og høgskolar	12
2.1	Om målstrukturen.....	12
2.2	Mål og nasjonale styringsparametrar for 2018.....	14
2.3	Kandidatmåltal for 2019.....	17
2.4	Oppfølging frå departementet og hos institusjonane	19
3	Budsjett for universitet og høgskolar	20
3.1	Budsjett for 2019 over kap. 260 på Kunnskapsdepartementets budsjett.....	20
	I tillegg løyver Stortinget i samband med budsjettforliket midlar til følgande:.....	21
3.2	Universitets- og høgskolebygg over budsjettet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet og for Helse- og omsorgsdepartementet.....	21
3.3	Satsar for studieplassar og indikatorane i finansieringssystemet	24
3.3.1	Satsar for studieplassar i basis	24
3.3.2	Satsar for indikatorar med open budsjettramme	24
3.3.3	Satsar for indikatorar med lukka budsjettramme	25
3.4	Budsjett per institusjon (kap. 260).....	27
3.4.1	Universitet og statlege høgskolar (kap. 260 post 50).....	28
3.4.2	Private høgskolar (kap. 260 post 70)	36
3.4.3	Vidareføring av midlar til SAKS og rehabilitering av bygningar.....	40
3.4.4	Rekrutteringsstillingar	40
3.5	Nye studieplassar, vidareføring og opptrapping til heile kull av studieplasztildelingar frå tidlegare år.....	42
3.5.1	Nye studieplassar.....	42
3.5.2	Vidare oppbygging av studieplassar oppretta i 2014, 2015, 2016, 2017 og 2018	43
4	Finansieringssystemet for universitet og høgskolar.....	51
4.1	Rammefinansiering	51
4.1.1	Basismidlar	51
4.1.2	Resultatbasert finansiering	51
4.1.3	Unntak frå finansieringssystemet	52
4.2	Resultatbasert utteljing 2019	55
4.2.1	Datagrunnlag	55
4.2.2	Indikatorar med open budsjettramme	55
4.2.3	Indikatorar med lukka budsjettramme	65
4.2.4	Samla resultatutteljing i 2019	68

Tabeller kap. 4 Finansieringssystemet for universitet og høyskolar

Tabell 1 Tal på 60-studiepoengseiningar i 2017.....	58
Tabell 2 Tal på kandidatar med enkel og dobbel utteljing, 2017 (inkl. etterrapporterte i 2016 og kandidatar med delar av graden innpassa frå ein annan institusjon)	60
Tabell 3 Tal på studentutveksling og doktorgradskandidatar 2017	62
Tabell 4 Tal på nye studiepoeng og kandidatar med enkel utteljing etter full innlemming av HK, UiB og UiT.....	64
Tabell 5 Tal på studentutveksling etter full innlemming av HK, UiB og UiT.....	64
Tabell 6 Tal på publiseringspoeng, midlar frå EU, midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond og bidrags- og oppdragsinntekter	66
Tabell 7 Tal på publiseringspoeng, midlar frå EU, midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond og bidrags- og oppdragsinntekter etter full innlemming av HK og UiB.....	68
Tabell 8 Budsjettendring i statsbudsjettet for 2019 til kvar enkelt institusjon for dei resultatbaserte indikatorane (i kroner).....	69
Tabell 9 Opprinnelig utteljing ved HK, UiB og UiT før innlemming	70
Tabell 10 Auke i resultatbasert utteljing ved HK, UiB og UiT som følge av full innlemming	71
Tabell 11 Tildelt beløp i statsbudsjettet for 2019 til kvar enkelt institusjon for dei resultatbaserte indikatorane (i kroner).....	71
Tabell 12 Rammeløyving 2019 (i kroner)	73
Tabell 13 Justerings i basis som følge av endringar i finansieringssystemet i 2017 (i kroner).....	74

1 Innleiing

Orientering om statsbudsjettet 2019 for universitet og høgskolar gir informasjon om mål for universitet og høgskolar, endringar i rammeløyvinga frå 2018 til 2019 for universiteta og dei statlege og private høgskolane med tildeling over Kunnskapsdepartementets budsjett kap. 260, jf. Innst. 12 S (2018–2019) og Prop. 1 S (2018–2019) for Kunnskapsdepartementet. Orienteringa skal saman med høvesvis tildelingsbrevet til dei statlege og tilskottsbrevet til dei private institusjonene danne grunnlag for dei budsjett disponeringane styret for den enkelte institusjonen vedtar for 2019.

Orienteringa er delt inn i tre kapittel:

Mål for universitet og høgskolar

- Kap. 2 viser dei overordna måla og nasjonale styringsparametrane for sektoren som institusjonane skal legge til grunn. Kap. 2 viser også kandidatmåltal for utvalde utdanningar.

Budsjett og endringar i løyving

- Kap. 3.1 og 3.2 viser vesentlege budsjettendringar for universitet og høgskolar.
- Kap. 3.3 viser satsar for studieplassar og indikatorane i finansieringssystemet.
- Kap. 3.4 viser endringar i løyvingane frå 2018 til 2019 for universitet og høgskolar.
- Kap. 3.5 gir ei oversikt over nye studieplasstildelingar i 2019 og ei oversikt over studieplasstildelingar frå tidlegare år med opptapping på ordinær måte.

Finansieringssystemet

- Kap. 4.1 beskriv finansieringssystemet i 2019 for universitet og høgskolar.
- Kap. 4.2 beskriv grunnlaget for den resultatbaserte utteljinga i 2019 for universitet og høgskolar.

2 Mål for universitet og høgskolar

2.1 Om målstrukturen

Kunnskapsdepartementet reviderte målstrukturen for universitet og høgskolar i 2015 for å tydeleggjere regjeringa sine mål og prioriteringar, og for å forenkle målstrukturen.

Departementet har fastsett overordna og langsiktige mål for høgre utdanning og forskning. Måla for 2019 er dei same som dei har vore sidan 2015.

Universitet og statlege høgskolar skal sjølv fastsette egne verksemdmål og relevante styringsparametrar som speglar profilen og utviklingsstrategien til institusjonen. Verksemdmåla skal medverke til å nå dei overordna måla.

Universitet og statlege høgskolar skal legge mål- og resultatstyring, med integrert risikostyring, til grunn for planlegging og oppfølging av verksemda. Departementet har ikkje same styringsrolle overfor private høgskolar, men oppfordrar desse institusjonane til å arbeide på same måte.

Departementet har fastsett nasjonale styringsparametrar på resultatområde som har særleg merksemd i styringa av sektoren. Departementet forventar at institusjonane vurderer egne resultat og ambisjonar på dei nasjonale styringsparametrane.

Etter dialog med sektoren reviderte Kunnskapsdepartementet i 2016 dei nasjonale styringsparametrane. Dei nasjonale styringsparametrane for 2019 er dei same som dei har vore sidan 2016. Eit prinsipp som ligg til grunn, er at datagrunnlaget for alle styringsparametrane skal vere tilgjengeleg i nasjonale databasar eller gjennom nasjonale undersøkingar. Alle styringsparametrane, med unntak av kandidattal, er sette opp som forholdstal slik at resultatata kan samanliknast over tid og mellom institusjonar det er relevant å samanlikne. Enkelte styringsparametrar er likevel mest eigna for samanlikning av resultat over tid for institusjonen, ikkje mellom institusjonar, sidan institusjonane har ulik profil. For kandidattal har departementet fastsett måltal for enkelte utdanningar per institusjon. Nokre av styringsparametrane inngår også som indikatorar i finansieringssystemet. Sjå kap. 4.

Kunnskapsdepartementet har i samarbeid med institusjonane sett samfunns- og effektmål for større bygge- og rehabiliteringsprosjekt i sektoren. Aktuelle institusjonar må ta omsyn til desse måla i planar og i styringa av verksemda.

Departementet innfører gradvis ei ordning med fleirårige utviklingsavtalar mellom departementet og dei statlege institusjonane, jf. Prop. 1 S (2017–2018). Ein utviklingsavtale er ein avtale mellom departementet og ein lærestad som inneheld mål og måleparametrar for prioriterte utviklingsområde for institusjonen. Utviklingsavtalane skal bidra til å nå måla om høg kvalitet og ein mangfaldig sektor gjennom tydelegare institusjonsprofilar og betre arbeidsdeling.

Departementet har inngått avtaler med fem institusjonar frå 2017 (Universitetet i Oslo, Universitetet i Stavanger, Universitetet i Sørøst-Noreg og Høgskolen i Østfold) og med fem nye institusjonar frå 2018 (Nord universitet, Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet, Høgskulen på Vestlandet, Universitetet i Bergen og Høgskolen i Innlandet). Departementet er i dialog med dei elleve siste institusjonane om avtaler frå 2019. Avtalane er ein del av tildelingsbrev.

Innhaldet i avtalen skal i hovudsak utarbeidast etter initiativ frå institusjonen, men departementet kan også ta initiativ til at enkelte forhold bør inngå i avtalane. Ein føresetnad for utviklingsavtalane er at departementet og institusjonen er einige om innhaldet. Departementet tar sikte på at avtalane skal vare i 3-4 år, og at vurderinga av måloppnåing vil skje gjennom kvalitative og kvantitative måleparametrar, som institusjonen og departementet er blitt einige om som del av avtalen. Måla i utviklingsavtalen må vere moglege å operasjonalisere og etterprøve og skal vere ein integrert del av eller samordna med målstrukturen til institusjonane.

Utviklingsavtalane skal bidra til den faglege utviklinga ved universiteta og høgskolane og vere til støtte for styret. Avtalane rokkar ikkje ved det ansvaret styret har for planar, strategiar og forvaltning. Avtalane skal tene som instrument for å løfte område der styret og leiinga ser behov for særskild merksemd. Utviklingsavtalane skal òg vere eit verkemiddel for nasjonal koordinering på frivillig basis.

Prøveordninga legg grunnlaget for at utviklingsavtalar skal bli ein fast del av styringsdialogen for alle dei statlege institusjonane. Departementet tar sikte på at alle institusjonane på sikt skal ha same avtaleperiode. Departementet meiner at eit system med utviklingsavtalar der avtalane startar og sluttar samtidig, vil vere viktig for å nå målet om betre arbeidsdeling.

Departementet er i dialog med sektoren om behovet for å forenkle målstrukturen for universitet og høgskolar. Utviklingsavtalane må ikkje føre til meir byråkrati, men heller bidra til å effektivisere og forbetre styringa. Departementet tar sikte på å innføre eventuelle endringar frå 2020.

I Prop. 1 S (2017–2018) blei det signalisert at Kunnskapsdepartementet ville legge fram forslag til finansieringsmodell for utviklingsavtalar i statsbudsjettet for 2019. På bakgrunn av arbeidet med mogleg forenkling av systemet for mål- og resultatstyringa, vil departementet ikkje no knytte særskild finansiering til utviklingsavtalane.

2.2 Mål og nasjonale styringsparametrar for 2018

Kunnskapsdepartementet har fastsett fire overordna mål for høgre utdanning og forskning i Prop. 1 S (2018–2019) for Kunnskapsdepartementet. Universitet og høgskolar som får løyving eller tilskott frå Kunnskapsdepartementet, skal bidra til å nå måla.

Dataspesifikasjonar er tilgjengelege på nettsidene til Database for statistikk om høgre utdanning (DBH)¹. For rapporteringskrav viser vi til vedlegg til tildelingsbrev.

For 2019 gjeld desse overordna og langsiktig måla og tilhøyrande styringsparametrar (datakjelde for den enkelte styringsparameteren står i parentes):

Mål 1: Høg kvalitet i utdanning og forskning

For å møte utfordringane samfunnet står overfor, må høgre utdanning og forskning ha høg kvalitet. Studentane må få god undervisning uansett kva studiestad dei har valt.

Arbeidsgivarar må vere trygge på at kandidatane er godt kvalifiserte, og samfunnet må kunne stole på at forskinga blir utført i solide fagmiljø med høg kompetanse. Evalueringar viser at utdanninga og forskinga i Noreg er god, men at vi har fleire svake og fragmenterte utdannings- og forskingsmiljø, og at vi har få framifrå miljø. Regjeringa vil at alle utdannings- og forskingsmiljøa i Noreg skal ha høg kvalitet, og at fleire skal hevde seg internasjonalt. Dette inkluderer også fagleg og kunstnarleg utviklingsarbeid.

Styringsparametrar:

- *Delen bachelorkandidatar som gjennomfører på normert tid (DBH)*
- *Delen mastergradskandidatar som gjennomfører på normert tid (DBH)*
- *Delen ph.d.-kandidatar som gjennomfører innan seks år (DBH)*
- *Skår på korleis studentane oppfattar studiekvaliteten (Studiebarometeret - NOKUT)*
- *Fagleg tidsbruk blant heiltidsstudentar (timar per veke) (Studiebarometeret - NOKUT)*
- *Talet på publikasjonspoeng per fagleg årsverk (DBH)*
- *Verdien av Horisont 2020-kontraktar per FoU-årsverk (Forskningsrådet/NIFU)*
- *Delen utreisande utvekslingsstudentar på Erasmus+ av totaltalet på studentar (DBH)*

Mål 2: Forsking og utdanning for velferd, verdiskaping og omstilling

Grunnlaget for framtidig verdiskaping og velferd i Noreg er å realisere kunnskapssamfunnet. Regjeringa har som ambisjon at Noreg skal vere eit av dei mest innovative landa i Europa. Universitet og høgskolar er sentrale i den økonomiske, kulturelle og sosiale utviklinga både regionalt og nasjonalt, og avgjerande for å vidareutvikle kunnskapssamfunnet. Noreg har eit kunnskapsintensivt arbeidsliv med behov for oppdatert kunnskap og kompetanse. Skal universitet og høgskolar fylla denne rolla, må dei ha eit utstrakt samarbeid med samfunns- og næringsliv. Noreg treng utdanning, forskning, fagleg og kunstnarleg utviklingsarbeid,

¹ <http://dbh.nsd.uib.no/dokumentasjon/rapporteringskrav/index.action>

kunnskapsdeling og kandidatar som bidrar til nødvendig omstilling, innovasjon og verdiskaping i offentleg og privat sektor.

Styringsparametrar:

- *Delen mastergradskandidatar sysselsett i relevant arbeid eit halvt år etter fullført utdanning (Kandidatundersøkinga - NIFU²)*
- *Bidragssinntekter frå Forskringsrådet per fagleg årsverk (DBH)*
- *Andre bidrags- og oppdragsinntekter per fagleg årsverk (DBH)*
- *Delen forskingsinnsats i MNT-fag (FoU-statistikken - NIFU³)*

Mål 3: God tilgang til utdanning

Utdanningstilbodet skal legge til rette for god tilgang til nødvendig arbeidskraft og kompetanse i alle delar av landet. God tilgang inneber ikkje berre geografisk nærleik, men også tilbod om studiefinansiering og studentbustad, at studietilbodet er tilpassa ulike typar studentar, bruk av digitale læringsressursar og anna som gjer det mogleg med livslang læring. Regjeringa vil at alle skal ha tilgang til høgre utdanning, og at det skal vere mogleg for alle å ta høgre utdanning, uansett kjønn og etnisk, sosial, geografisk og økonomisk bakgrunn. Livslang læring er viktig for å legge til rette for nødvendig omstilling og fornying for den enkelte og for samfunns- og arbeidsliv.

Styringsparameter:

- *Kandidattal på helse- og lærarutdanningane⁴, jf. måltal (DBH)*

Mål 4: Effektiv, mangfaldig og solid høgre utdanningssektor og forskingssystem

Ein effektiv, mangfaldig og solid høgre utdanningssektor og tilsvarande forskingssystem skal bidra til best mogleg måloppnåing på dei tre første måla. Universitet og høgskolar forvaltar ein betydeleg del av midlane for fellesskapet. Ressursane skal brukast effektivt og til beste for samfunnet. Institusjonane skal utvikle profilar i tråd med styrke og eigenart, og bidra til ein differensiert sektor med høg kvalitet. Vidare skal dei møte behova i samfunnet på ulike område og bidra til at Noreg kan hevde seg internasjonalt som ein framifrå kunnskapsnasjon. Det vil framleis vere behov for samarbeid, arbeidsdeling og fagleg konsentrasjon i universitets- og høgskolesektoren etter at struktureforma er gjennomført. Institusjonane må halde fram med å sjå korleis dei saman kan løyse utfordringar i sektoren. Institusjonar som har grunnlag for det, er forventa å dyrke fram utdannings- og forskingsmiljø som kan hevde seg i verdstoppen.

Styringsparametrane under dei tre første måla vil også seie noko om måloppnåinga på dette målet, sidan mål 4 er eit tverrgående mål som skal bidra til best mogleg måloppnåing på dei tre første måla.

² Undersøkinga blir gjennomført annakvart år.

³ Undersøkinga blir gjennomført annakvart år.

⁴ Kandidatmåltala går fram av tabellen under kap. 2.3.

Departementet har i tillegg sett disse styringsparametrene under mål 4:

Styringsparametrar:

- *Talet på studiepoeng per fagleg årsverk (DBH)*
- *Delen kvinner i dosent- og professorstillingar (DBH)*
- *Delen mellombels tilsette i undervisnings- og forskarstillingar⁵ (DBH)*
- *Delen av samlingane og objekta ved universitetsmusea som er tilstrekkeleg sikra og bevart (DBH)*

⁵ Styringsparameteren gjeld ikkje for private høgskolar.

2.3 Kandidatmåltal for 2019

Departementet har kandidatmåltal for helse- og lærerutdanningane. Dette er utdanningar der det er særleg viktig at sektoren når måla for å møte behovet i samfunnet. Kunnskapsdepartementet regulerer derfor talet på kandidatar i desse utdanningane. Kandidatmåltala er eit minstekrav til talet på uteksaminerte kandidatar frå den enkelte institusjonen. Tabellen nedanfor viser kandidatmåltal for 2019 fordelt på utdanningar og institusjonar.

Institusjon	Helsefagutdanningane															Lærerutdanningane								
	ABIOK- utd.	Audiografutd.	Biogemiorutd.	Tegnspråk og folkning	Ergoterapiutd	Klinisk ernæringsfysiologi	Farmasiutd. BA	Farmasiutd. MA	Fysioterapiutd.	Jordmorutd.	Medisinutd.	Odontologiutd.	Psykologi prof.utd.	Radiografutd.	Sjukepleiarutd.	Tannteknikarutd.	Tannpleiarutd.	Vernepleiarutd.	Barnehagelærerutd.	GLU 1-7	GLU 5-10	Integrert, 5 år	PPU og PPU-Y	Faglærerutd.
Nord universitet	26						21							352			30	124	97	72		102	41	
Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet																					20	64		
Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet	134	29	73	20	57		12	52	25	114		63	51	425			70	149	94	75	222			69
Oslomet – storbyuniversitetet	120		50	20	51		41	134	34				34	492	20		147	323	151	102		205	88	104
Universitetet i Agder	25		20											203			35	113	65	43	28	135	20	
Universitetet i Bergen						24	25			164	45	80				30					28	211		
Universitetet i Oslo						32	55			200	62	112				20					109	289		
Universitetet i Stavanger	34													167				115	56	37	28	174	20	
Universitetet i Sørøst-Norge	51								20				20	344		20	57	232	138	86		202	68	
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet	50		20		20		25	33	20	84	32	39	24	261		12	64	106	67	63	50	132	25	

Mål

Institusjon	Helsefagutdanningane																Lærerutdanningane								
	ABIOK- utd.	Audiografutd.	Bioingeniørutd.	Tegnspråk og tolkning	Ergoterapiutd	Klinisk enæringsfysiologi	Farmasiutd. BA	Farmasiutd. MA	Fysioterapiutd.	Jordmorutd.	Medisinutd.	Odontologiutd.	Psykologi prof.utd.	Radiografutd.	Sjuepleiarutd.	Tannteknikarutd.	Tannpleiarutd.	Vernepleiarutd.	Barnehagelærerutd.	GLU 1-7	GLU 5-10	Integrert, 5 år	PPU og PPU-Y	Faglærerutd.	Yrkesfaglærerutd.
Høgskolen i Molde, vitskapleg høgskole i logistikk														79			46								
Noregs idrettshøgskole																							30		
Noregs musikkhøgskole																							20		
Høgskolen i Innlandet	23													164		24	65	117	71	47			63	43	
Høgskulen på Vestlandet	60		39	20	30			68	35				25	435			86	248	186	137			276	48	
Høgskulen i Volda																		59	43	29			68		
Høgskolen i Østfold	20		22											109			61	94	47	32			103		
Samisk høgskole																		2	2	2					
Kunsthøgskolen i Oslo																							13		
Barratt Due Musikk institutt – Høyskoleavdelingen og Unge talenter																							20		
Dronning Mauds Minne, Høgskole for barnehagelærerutdanning																		215							
Lovisenberg diakonale høgskole	48													167											
NLA Høgskolen																		57	34	23					
Steinerhøgskolen																		20	20	20					
VID vitenskapelig høgskole	50				30									339			110								
Sum	641	29	224	60	188	56	62	117	287	134	562	139	294	154	3 537	20	106	771	1 825	1 126	787	338	2 329	353	173

Departementet set måltal på kandidatar frå Kunsthøgskolen i Oslo og for tidlegare Kunst- og designhøgskolen i Bergen (no Universitetet i Bergen), jf. tabellen nedanfor. Tabellen blir endra ved ein auke eller reduksjon i tildeling frå departementet til studieplassar. Ut over dette fastset institusjonen egne ambisjonar.

Institusjon	2018	2019
Kunsthøgskolen i Oslo	194	194
Universitetet i Bergen ⁶	110	110

2.4 Oppfølging frå departementet og hos institusjonane

Styringsdialogen mellom departementet og institusjonane består av desse hovudaktivitetane: tildelings- og tilskottsbrev frå departementet, årsrapport frå institusjonane, etatsstyringsmøte/dialogmøte og skriftleg tilbakemelding.

Ein analyse av resultatane i sektoren blir årleg lagt fram i tilstandsrapporten for høgre utdanning.

Årsrapportane, tilstandsrapporten og resultatrapporteringa til DBH utgjer hovudgrunnlaget for vurderinga departementet gjer av kvar institusjon. Vurderinga som er basert på eigenarten til institusjonen, ligg til grunn for styringsdialogen med kvar av dei statlege institusjonane i etatsstyringsmøta og i den årlege, skriftlege tilbakemeldinga. Departementet forventar at institusjonane set i verk tiltak for å følge opp tilbakemeldinga frå departementet.

Departementet vil framleis vurdere innretninga på etatsstyringsmøta på bakgrunn av blant anna erfaringane med møte annakvart år, institusjonssamanslåingane og prøveordningane med utviklingsavtalar.

Departementet etablerte i 2016 ei eiga tilsynseining som fører kontroll med private høgskolar som mottar statstilskott. Eininga fører tilsyn med om høgskolane oppfyller krava som blir stilte i lov, forskrift og tilskottsbrev.

Departementet har eit årleg dialogmøte med dei private institusjonane som får statstilskott.

⁶ Gjeld måltal for kunstutdanningane frå tidlegare Kunst- og designhøgskolen i Bergen.

3 Budsjett for universitet og høgskolar

Samla løyving for programkategori 07.60 Høgre utdanning utgjer 39,3 mrd. kroner i 2019. Av dette blir 37,2 mrd. kroner løyvde over kap. 260 Universitet og høgskolar, 662,8 mill. kroner over kap. 270 Internasjonal mobilitet og sosiale formål for studentar, 914,9 mill. kroner over kap. 280 Felles einingar og 495,8 mill. kroner over kap. 281 Felles tiltak for universitet og høgskolar.

Nedanfor er ei oppsummering av større endringar for universitet og høgskolar i statsbudsjettet for 2019 samanlikna med 2018. Nærmare oversyn over budsjettendringane for kvar institusjon følger under kap. 3.4.

3.1 Budsjett for 2019 over kap. 260 på Kunnskapsdepartementets budsjett

Nedanfor følger ei oversikt over vesentlege budsjettendringar over kap. 260. Beløpa er avrunda til nærmaste 1 000 kroner⁷. Endringar på kap. 260 som følge av flytting av midlar til eller frå andre kapittel er ikkje med i denne oversikta.

	<i>(i 1 000 kroner)</i>
Auka resultatbasert utteljing (kap. 260 post 50 og post 70)	299 178
Vidareføre auka opptakskapasitet frå 2014 (kap. 260 post 50)	4 579
Vidareføre auka opptakskapasitet frå RNB 2015 (kap. 260 post 50)	13 503
Vidareføre auka opptakskapasitet frå 2016 (kap. 260 post 50 og 70)	24 485
Vidareføre auka opptakskapasitet frå RNB 2016 (kap. 260 post 50 og 70)	36 550
Vidareføre auka opptakskapasitet frå 2017 (kap. 260 post 50 og 70)	48 879
Vidareføre auka opptakskapasitet frå RNB 2017 (kap. 260 post 50)	28 900
Vidareføre auka opptakskapasitet frå 2018 (kap. 260 post 50 og post 70)	51 260
Vidareføre auka opptakskapasitet frå RNB 2018 (kap. 260 post 50 og post 70)	11 267
Vidareføre rekrutteringsstillingar frå 2018 (kap. 260 post 50 og 70)	9 053
Vidareføre rekrutteringsstillingar frå RNB 2018 (kap. 260 post 50)	41 904
Reduksjon av midlar til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og samanslåingar ⁸	-50 000
Utfasing av midlar til samlokalisering av Universitetet i Bergen og Kunst- og designhøgskolen i Bergen (kap. 260 post 50)	-10 200
Utfasing av midlar til utstyr og inventar knytt til rehabilitering av universitetsmuseet (fase 2) ved Universitetet i Bergen (kap. 260 post 50)	-80 000
Utfasing av eingongsmidlar frå RNB 2018 til medisinsk utstyr og inventar ved SEARCH forskingssenter på Høyland ved Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet (kap. 260 post 50)	-12 000
Reduksjon (0,5 pst.) knytt til avbyråkratisering og effektivisering (kap. 260 post 50 og 70)	-179 097

⁷ Endringar som følge av konsekvensjusteringar av budsjettvedtak frå tidligare år er i 2018-kroner, medan dei andre beløpa er i 2019-kroner, jf. budsjettendringstabellane i kap. 3.3.1 og kap. 3.3.2. Tiltak som blei vedtatte i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2018, er konsekvensjusterte til 2019-kroner. Dette gjeld vidareføring av opptakskapasitet og rekrutteringsstillingar frå RNB 2018.

⁸ I tillegg er 80 mill. kroner omdisponert til andre tiltak, jf. omtale under kap. 3.4.3.

I tillegg løyver Stortinget i samband med budsjettforliket midlar til følgande:

	<i>(i 1 000 kroner)</i>
207 nye studieplassar (kap. 260 post 50 og 70)	8 477
16 nye rekrutteringsstillingar (kap. 260 post 50 og 70)	6 772
Midlar til medisinsk utstyr og inventar ved SEARCH forskingssenter på Høyland ved Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet (kap. 260 post 50)	10 000
Midlar til utgreiing for å planlegge masterutdanning i klinisk medisin (kap. 260 post 50)	5 000
Midlar til Senter for yrkesfag ved Universitetet i Agder (kap. 260 post 50)	3 900
Midlar til ein sorgstudie etter 22. juli ved Senter for krisepsykologi ved Universitetet i Bergen (kap. 260 post 50)	1 300
Midlar (halvårsvirkning) til Senter for orientalske språkfag ved MF vitenskapelig høyskole (kap. 260 post 70)	2 600
Midlar (halvårsvirkning) til Høyskolen for dansekunst (kap. 260 post 70)	1 000
Midlar (halvårsvirkning) til eit professorat i antisemittisme (kap. 260 post 70)	500
Midlar til Samisk høyskole for å utvikle og etablere sjukepelearutdanning på samisk i samarbeid med Universitetet i Tromsø – Noregs aktiske universitet (kap. 260 post 50)	992

3.2 Universitets- og høgskolebygg over budsjettet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet og for Helse- og omsorgsdepartementet

Nedanfor er ei oversikt over midlar i 2019 til å prosjektere, rehabiliterer og oppføre bygg i universitets- og høgskolesektoren over budsjettet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Beløpa er i 2019-kroner og avrunda til nærmaste 1 000 kroner, jf. Prop 1 S. (2018–2019) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

	<i>(i 1 000 kroner)</i>
Prosjektering av nytt bygg for Odontologisk fakultet ved Universitetet i Oslo (kap. 530 post 30)	10 000
Prosjektering av nybygg for Tromsø museum ved Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet (kap. 530 post 30)	10 000
Prosjektering av nybygg for Griegakademiet, Universitetet i Bergen (kap. 2445 post 30) ⁹	7 500
Prosjektering av nybygg for Fakultet for biovitenskap og akvakultur i Bodø, Nord universitet (kap. 2445 post 30)	12 900
Prosjektering av nytt campus for NTNU i Trondheim (kap. 530 post 30)	2 500
Vidareføring av byggeprosjekt for nybygg for livsvitenskapsbygget ved Universitetet i Oslo (kap. 530 post 33)	383 000
Midlar til utstyr og inventar til livsvitenskapsbygget ved Universitetet i Oslo (kap. 530 post 45)	15 000
Avslutning og reklamasjonsfase for rehabiliteringsprosjekt for Universitetsmuseet i Bergen ved Universitetet i Bergen (kap. 530 post 33)	20 000

⁹ Kunnskapsdepartementet har ikkje sendt oppdragsbrev for prosjektet.

Budsjett 2019

Avslutning og reklamasjonsfase for byggeprosjekt for nybygg for medisin og helsefag ved Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet (kap. 530 post 33)	118 300
Vidareføring av byggeprosjekt for Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet og Veterinærinstituttet (kap. 530 post 33)	1 157 000
Midlar til utstyr og inventar for Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet og Veterinærinstituttet (kap. 530 post 45)	178 000
Avslutning og reklamasjonsfase for nybygg for kunst og design ved Universitetet i Bergen (kap. 2445 post 33)	5 000
Avslutning og reklamasjonsfase for rehabilitering av Noregs idrettshøgskole (kap. 530 post 33)	70 400
Avslutning og reklamasjonsfase for nybygg for informasjonsvitenskap ved Universitetet i Oslo (kap. 530 post 33)	20 700

I 2019 blir følgande kurantprosjekt som er under gjennomføring, førte vidare med prosjekteringsmidlar over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett, kap. 530:

- Ombygging og nybygg for Universitetet i Sørøst-Noreg, campus Ringerike
- Nytt bygg for Høgskolen på Vestlandet, campus Kronstad
- Nybygg for lærarutdanninga, Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet

I tillegg kjem kurantprosjekta som framleis er under prosjektering, og som kan bli starta opp i løpet av hausten 2018 eller i 2019. Byggeprosjekt innanfor kurantordninga blir realiserte over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett, kap. 2445.

Stortinget har vedtatt å overføre ansvaret for å forvalte eigedommane til Noregs handelshøgskole (NHH) til Statsbygg, til saman 33 667 kvm. Eigedommane blir med dette innlemma i statens husleigeordning.

Regjeringa vil sikre gode og effektive planprosessar for utbygging av nye sjukehus med universitetsareal. Prosjekta skal gjennomførast som felles byggeprosjekt mellom universitet og helseføretak.

Hovudmodellen for finansiering av nye universitetsareal i sjukehus blir ein leigemodell der helseføretaka eig bygga når dei er ferdige, og universiteta leiger areal av helseføretaka. Dei regionale helseføretaka kan søke om finansiering av prosjekta i tråd med systemet for finansiering av sjukehusinvesteringar. For utbygging av universitetsareal kan dei regionale helseføretaka søke om 100 pst. lån. Husleigekompensasjon for universitetsareal i sjukehusbygg blir handtert i tråd med prinsipp for fastsetting av husleigekompensasjon i statlege bygg. Forslag om auka løyvingar til husleige blir behandla i den ordinære budsjettprosessen saman med forslag om løyving til investeringslån for prosjektet.

I nytt universitetssjukehus i Stavanger skal det byggast universitetsareal for medisinutdanninga ved Universitetet i Bergen. Estimerte kostnader for bygging av universitetsareala er 53 mill. kroner (2019-tal). Stortinget har vedtatt å utvide låneramma til Helse Vest RHF for bygging av desse areala. Midlane skal utbetalast frå 2020. Sjå omtale i Prop. 1 S (2018–2019) for Helse- og omsorgsdepartementet, kap. 732 Regionale helseforetak.

Det vil bli gitt 40 pst. husleigekompensasjon til Universitetet i Bergen for å dekke auka husleige i dei nye lokala.

Helse Nord RHF skal bygge nytt sjukehus på Rossmolla i Hammerfest. Prosjektet omfattar òg universitetsareal for Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet sin aktivitet i Hammerfest. Universitetet har helsefaglege utdanningar, fagmiljø som driv helsevitskapleg forskning og utvikling og studentgrupper som gjennomfører dei siste to åra av profesjonsutdanninga i medisin i Hammerfest. Denne aktiviteten driv universitetet i dag i lokale dei leiger frå Statsbygg. Stortinget har vedtatt ei samla låneramme på 1 893 mill. kroner (2019-tal) til Helse Nord RHF for å gjennomføre prosjektet. Universitetsareala utgjer 200 mill. kroner. Sjå omtale i Prop. 1 S (2018–2019) for Helse- og omsorgsdepartementet, kap. 732 Regionale helseforetak. Det vil bli gitt 50 pst. husleigekompensasjon til Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet for å dekke auka husleige i dei nye lokala.

3.3 Satsar for studieplassar og indikatorane i finansieringssystemet

Dette kapitlet gir en oversikt over alle satsar for indikatorane i finansieringssystemet for universitet og høyskolar.

3.3.1 Satsar for studieplassar i basis

Tabellen nedanfor viser satsane for studieplassar i de ulike kategoriane. Utdanningane er fordelte på seks kategorier, A-F¹⁰, som har kvar sine satsar. Satsane blir førte vidare på same nivå som i 2018 og justerte med anslått prisvekst på 2,9 pst. til 2019-kroner.

Satsar i basis for ein studieplass 2019 (tal i kroner)

Kategori	Utdanning	Studieplass (60-studiepoengseining)
Kategori A	Kliniske utdanningar o.a.	242 850
Kategori B	Utøvande musikkutdanning, arkitektur- og designutdanningar o.a.	183 150
Kategori C	Realfag på høgre grads nivå o.a.	124 500
Kategori D	Samfunnsvitskaplege og humanistiske fag på høgre grads nivå, grunnskolelærerutdanning, enkelte kostnadskrevjande helsefag- og faglærerutdanningar, praktiske mediefag	87 450
Kategori E	Helsefag-, lærar- og realfagsutdanningar på lågare grads nivå	75 100
Kategori F	Teorifag og sosialfaglege utdanningar på lågare grads nivå	62 750

3.3.2 Satsar for indikatorar med open budsjettramme

Resultatindikatorane med open budsjettramme er studiepoeng, kandidatar, doktorgradskandidatar, utvekslingsstudentar og utreisande studentar på Erasmus+-programmet. Indikatorane med open budsjettramme blir førte vidare på same nivå som i 2018 og justerte med anslått prisvekst på 2,9 pst. til 2019-kroner.

Indikatorane for kandidatar og studiepoeng er delte inn i seks kategoriar, A–F. Lengda på utdanningane varierer innanfor kvar kategori frå eitt til seks år. Departementet gir derfor dobbel sats for kandidatar på integrerte femårige mastergradsprogram og andre utdanningar som har lengde på fem eller seks år.

Satsar i resultatbasert uttelling for studiepoeng og kandidatar

Kategori	Utdanning	Studiepoeng	Kandidatar (enkel uttelling)	Kandidatar (dobbel uttelling)
Kategori A	Kliniske utdanningar o.a.	132 750	100 850	201 700
Kategori B	Utøvande musikkutdanning, arkitektur- og designutdanningar o.a.	101 850	76 150	152 300

¹⁰ Sjå kap. 4.2.2.1 for nærmare oversikt over plassering av utdanningar i kategoriar.

Budsjett 2019

Kategori	Utdanning	Studiepoeng	Kandidatar (enkel utteljing)	Kandidatar (dobbel utteljing)
Kategori C	Realfag på høgre grads nivå o.a.	67 900	50 400	100 800
Kategori D	Samfunnsvitenskaplege og humanistiske fag på høgre grads nivå, grunnskolelærerutdanning, enkelte kostnadskrevjande helsefag- og faglærerutdanningar, praktiske mediefag	49 400	38 050	76 100
Kategori E	Helsefag-, lærar- og realfagsutdanningar på lågare grads nivå	40 150	30 850	61 700
Kategori F	Teorifag og sosialfaglege utdanningar på lågare grads nivå	33 950	25 700	51 400

Satsar i resultatbasert utteljing for doktorgradskandidatar, utvekslingsstudentar og utreisande studentar på Erasmus+-program

Indikator	Satsar i kroner
Doktorgradskandidatar	387 950
Utreisande studentar på Erasmus+-program	15 450
Utvekslingsstudentar	10 300

3.3.3 Satsar for indikatorar med lukka budsjетtramme

Resultatindikatorane med lukka budsjетtrammer er publiseringspoeng, midlar frå EU, midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond samt inntekter frå bidrags- og oppdragsverksemd. Nedanfor er ei oversikt over satsane og dei lukka rammene for indikatorane. For eksempel: For kvart publiseringspoeng får institusjonen ei utteljing på 23 572 kroner i 2019. For kvar EU-krone institusjonen får tildelt, får han 0,935 kroner i resultatbasert utteljing. Dei fire rammene er fordelte kvar for seg og med bakgrunn i resultatata til institusjonane på indikatorane.

(tal i kroner)

Indikator	Rammer	Satsar
Publiseringspoeng	581 231 000	23 572
Midlar frå EU	528 392 000	0,935
Midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond	317 035 000	0,095
Inntekter frå bidrags- og oppdragsverksemd	317 035 000	0,105

Publiseringspoeng blir berekna ut frå publiseringsform, kvalitetsnivå og forfattardelar, og skal bidra til ein fagnøytral publiseringsindikator og auka stimulans til samarbeid om vitenskapleg publisering nasjonalt og internasjonalt. Tabellen nedanfor viser korleis dei ulike publikasjonsformene blir vekta i to kvalitetsnivå for den enkelte publikasjonsforma. Sjå nettstaden <https://npi.nsd.no/> for meir informasjon om publiseringsindikatoren.

Vitenskaplege publikasjonar	Vekt nivå 1	Vekt nivå 2
Artiklar i vitenskaplege tidsskrift	1	3
Artiklar i antologiar	0,7	1
Monografiar	5	8

3.4 Budsjett per institusjon (kap. 260)

Kap. 3.4.1 og kap. 3.4.2 gir nærmare oversikt over endringar frå 2018 til 2019 i budsjetttrammene for dei enkelte universiteta og statlege høgskolane over kap. 260 post 50 og for dei enkelte private høgskolane over kap. 260 post 70. For institusjonar som har fusjonert i perioden f.o.m. januar 2018 t.o.m januar 2019, er endringar i løyving slåtte saman under nytt institusjonsnamn.¹¹

I tillegg til budsjettendringane som er presenterte i kap. 3.4.1 og kap. 3.4.2, tildeler departementet midlar til rekrutteringsstillingar og studieplassar. Sjå omtale under kap. 3.4.4 og kap. 3.5.1. Vidare blir midlar til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og samanslåingar og midlar til oppgradering av bygg førte vidare. Sjå omtale under kap. 3.4.3.

Tabellane med budsjettendringar per institusjon er bygde opp som følger:

Utgangspunktet er *Saldert budsjett 2018* som er løyving/tilskott per institusjon i endeleg tildelingsbrev/tilskottsbrev for 2018.

Konsekvensjusteringar er vidareføring og opptrapping eller utfasing av midlar som følge av tidlegare budsjettvedtak i Stortinget, målt i 2018-kroner. Konsekvensjusteringsbeløpa omfattar blant anna budsjetteffekt av nye studieplassar, rekrutteringsstillingar, utfasing av eingongsmidlar. I denne kolonnen inngår reduksjonen på 0,5 pst. som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

Saldert budsjett 2018 og konsekvensjusteringane blir deretter justerte med anslått pris- og lønnsauke frå 2018 til 2019. Dette er vist i kolonnen *Justering for pris- og lønnsauke*.

Kolonnen *Nye rekrutteringsstillingar* viser budsjetteffekten i 2019-kroner for midlar til nye rekrutteringsstillingar i 2019. Sjå kap. 3.4.4 for oversikt over rekrutteringsstillingar per institusjon.

Kolonnen *Nye studieplassar* viser budsjetteffekten i 2019-kroner for midlar til nye i 2019. Sjå kap. 3.5.1 for oversikt over studieplassar per institusjon. Kolonnen *Andre endringar* viser budsjetteffekten i 2019-kroner av tiltak med verknad for enkelte institusjonar, jf. forklaringane for den enkelte institusjonen. I denne kolonnen inngår 44,5 mill. kroner som er ei justering av midlar i basis, som følge av førebels omfordeling av basismidlar ved endringar i finansieringssystemet i 2017. Sjå nærmare forklaring i kap. 4.

Kolonnane under *Resultatbasert utteljing* viser budsjetteffekten i 2019-kroner. Første kolonne viser auke i resultatbasert utteljing som følge av indikatorar med open budsjetttramme. Andre kolonne viser omfordeling som følge av resultat på indikatorar med lukka budsjetttramme. Kap. 4.2 gir oversikt over data som ligg til grunn for beløpa i desse kolonnane.

Budsjett for 2019 er saldert budsjett for 2018 justert med endringane i kolonnane som følger etter kolonnen *Saldert budsjett 2018*.

¹¹ Frå 1. august 2018 er Høgskolen Kristiania og Westerdals Høyskole – Oslo School of Art, Communication and Technology slåtte saman til ein institusjon under namnet Høgskolen Kristiania.

Budsjett 2019

3.4.1 Universitet og statlege høgskolar (kap. 260 post 50)

Oversikt over budsjettendringar per institusjon frå 2018 til 2019

Institusjon	Basis						Resultatbasert utteljing		Budsjett 2019
	Saldert budsjett 2018	Konsekvensjusteringar	Justering for pris- og lønnsauke ¹²	Nye rekrutteringsstillinger	Nye studieplassar	Andre budsjettendringar	Resultatbasert utteljing open ramme ¹³	Resultatbasert utteljing lukka ramme ¹⁴	
Nord universitet	1 370 763 000	-3 279 000	39 657 000			2 069 000	-8 633 000	1 907 000	1 402 484 000
Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet	1 256 710 000	-11 136 000	36 470 000			11 581 000	13 075 000	-1 092 000	1 305 608 000
Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet	6 487 014 000	2 459 000	188 194 000			5 722 000	23 830 000	9 009 000	6 716 228 000
OsloMet – storbyuniversitetet	2 356 376 000	2 820 000	68 417 000			-2 662 000	19 148 000	5 395 000	2 449 494 000
Universitetet i Agder	1 402 102 000	7 558 000	40 880 000		1 530 000	9 673 000	18 338 000	3 856 000	1 483 937 000
Universitetet i Bergen	3 532 248 000	-84 624 000	99 981 000			13 903 000	34 273 000	11 993 000	3 607 774 000
Universitetet i Oslo	5 488 268 000	-11 952 000	158 813 000			26 525 000	59 995 000	-33 536 000	5 688 113 000
Universitetet i Stavanger	1 533 782 000	10 070 000	44 772 000	1 693 000	743 000	9 987 000	22 851 000	-1 704 000	1 622 194 000
Universitetet i Sørøst-Norge	1 778 367 000	1 656 000	51 621 000			-1 426 000	17 077 000	-50 000	1 847 245 000
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet	3 174 754 000	-1 047 000	92 038 000		704 000	10 182 000	18 336 000	-1 615 000	3 293 352 000
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	178 995 000	-897 000	5 165 000			3 076 000	-987 000		185 352 000
Høgskolen i Molde, vitenskapleg høgskole i logistikk	227 619 000	7 739 000	6 825 000			-1 422 000	1 797 000	-87 000	242 471 000
Noregs handelshøgskole	460 493 000	-195 000	13 349 000			8 152 000	-449 000	-1 941 000	479 409 000
Noregs idrettshøgskole	199 160 000	-999 000	5 747 000			932 000	125 000	3 287 000	208 252 000
Noregs musikkhøgskole	266 359 000	-899 000	7 645 000			3 780 000	10 715 000		287 600 000
Høgskolen i Innlandet	1 094 691 000	-3 374 000	31 648 000			4 787 000	4 740 000	1 946 000	1 134 438 000
Høgskulen på Vestlandet	1 905 586 000	10 174 000	55 557 000			-3 219 000	25 678 000	3 133 000	1 996 909 000

¹² Pris- og lønnsauke på 2,9 pst. Frå 2018 til 2019.

¹³ Sjå kap. 4.2.2 for dokumentasjon av resultatbasert utteljing open ramme.

¹⁴ Sjå kap. 4.2.3 for dokumentasjon av resultatbasert utteljing lukka ramme.

Budsjett 2019

Oversikt over budsjettendringar per institusjon frå 2018 til 2019

Institusjon	Basis					Resultatbasert utteljing		Budsjett 2019	
	Saldert budsjett 2018	Konsekvensjusteringar	Justering for pris- og lønnsauke ¹²	Nye rekrutteringsstillinger	Nye studieplassar	Andre budsjettendringar	Resultatbasert utteljing open ramme ¹³		Resultatbasert utteljing lukka ramme ¹⁴
Høgskulen i Volda	354 975 000	-1 357 000	10 255 000			-1 620 000	-528 000	-918 000	360 807 000
Høgskolen i Østfold	648 496 000	1 400 000	18 847 000			-792 000	4 947 000	1 402 000	674 300 000
Kunsthøgskolen i Oslo	347 705 000	-1 743 000	10 033 000			3 904 000	-388 000		359 511 000
Samisk høgskole	90 678 000	-455 000	2 616 000			784 000	-227 000	888 000	94 284 000

Forklaringar på endringar for universitet og statlege høgskolar

Nord universitet

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 637 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 1 700 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2017. Auke på 1 275 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2018. Reduksjon på 6 891 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Auke på 6 349 000 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2018. Reduksjon på 4 280 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 826 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2014. Auke på 425 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Auke på 425 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 2 975 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2017. Auke på 2 550 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2018. Reduksjon på 12 000 000 kroner som følge av utfasing av midlar til medisinsk utstyr og inventar til SEARCH forskingssenter ved Høyland. Reduksjon på 6 337 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Auke på 10 000 000 kroner til medisinsk utstyr og inventar ved SEARCH forskingssenter på Høyland. Auke på 1 581 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 1 275 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2014. Auke på 4 250 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Auke på 10 512 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 9 775 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2017. Auke på 9 350 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2018. Reduksjon på 32 703 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Auke på 26 666 000 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2018, inkludert dei stillingane som blei finansierte over kap. 281 post 01. Auke på 9 031 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017. Auke på 5 125 000 kroner knytt til prosjekt ENT3R ved Nasjonalt senter for realfagsrekruttering som er innlemma i NTNU. Auke på 900 000 kroner som følge av at midlane til ei gjenverande stipendiatstilling blir flytt frå Program for kunstnarleg utviklingsarbeid til NTNUs rammeløyving. Reduksjon på 36 000 000 kroner i midlar til planlegging av ny campus for NTNU.

OsloMet – storbyuniversitetet

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 425 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Auke på 2 975 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 4 675 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2017. Auke på 4 740 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2018. Auke på 4 115 000 kroner som følge nye av rekrutteringsstillingar i 2018. Reduksjon på 2 221 000 kroner som følge av utfasing av utviklingsmidlar til desentralisert yrkesfaglærerutdanning. Reduksjon på 11 889 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Auke på 1 270 000 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2018 som blei finansierte over kap. 281 post 01. Auke på 2 500 000 kroner som følge av flytting av ansvar for videreutvikling og drift av *Tema morsmål*. Auke på 720 000 kroner til å vidareføre vidareutdanningstilbodet Jødiske vegvisarar. Reduksjon 7 152 000 på kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Universitetet i Agder

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 1 700 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Auke på 5 737 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 4 675 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2017. Auke på 2 550 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2018. Reduksjon på 7 104 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Nye studieplassar:** Auke på 1 530 000 kroner til nye studieplassar i 2019.
- **Andre endringar:** Auke på 3 900 000 kroner til Senter for yrkesfag for å styrke kompetansen til lærarane i vidaregående opplæring på yrkesfag. Auke på 10 159 000 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2018, inkludert dei stillingane som blei finansierte over kap. 281 post 01. Auke på 1 127 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2018. Reduksjon på 5 513 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Universitetet i Bergen

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 1 815 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Auke på 8 385 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 6 375 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2017. Auke på 6 375 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2018. Reduksjon på 80 000 000 kroner som følge av utfasing av midlar til utstyr og inventar knytt til rehabilitering av universitetsmuseet ved UiB (fase 2). Reduksjon på 10 200 000 kroner som følge utfasing av midlar til samlokalisering av KhiB og UiB. Reduksjon på 17 374 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Auke på 1 300 000 kroner til ein sorgstudie etter 22. juli ved Senter for krisepsykologi. Auke på 12 697 000 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2018 som blei finansierte over kap. 281 post 01. Reduksjon på 94 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Universitetet i Oslo

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 3 745 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 7 650 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2017. Auke på 4 250 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2018. Reduksjon på 27 597 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Auke på 8 888 000 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2018 som blei finansierte over kap. 281 post 01. Auke på 1 641 000 kroner som følge av rammeoverføring fra Helse og omsorgsdepartementet knytt til EU-forordning om klinisk utprøving av legemidlar. Auke på 15 996 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Universitetet i Stavanger

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 1 062 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2014. Auke på 1 700 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Auke på 7 013 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 5 525 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2017. Auke på 2 550 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2018. Reduksjon på 7 780 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Nye rekrutteringsstillingar:** Auke på 1 693 000 kroner til fire nye rekrutteringsstillingar.
- **Nye studieplassar:** Auke på 743 000 kroner til nye studieplassar i 2019.
- **Andre endringar:** Auke på 12 698 000 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2018, inkludert dei stillingane som ble finansierte over kap. 281 post 01. Auke på 2 253 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2018. Reduksjon på 4 964 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Universitetet i Sørøst-Noreg

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 638 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Auke på 2 763 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 4 675 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2017. Auke på 2 550 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2018. Reduksjon på 8 970 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Auke på 1 270 000 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2018 som blei finansierte over kap. 281 post 01. Reduksjon på 2 696 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 1 416 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2014. Auke på 1 275 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Auke på 5 030 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 4 675 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2017. Auke på 2 550 000 kroner som følge av nye

studieplassar i 2018. Reduksjon på 15 993 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

- **Nye studieplassar:** Auke på 704 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2019.
- **Andre endringar:** Auke på 2 253 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2018. Auke på 2 541 000 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2018 som blei finansierte over kap. 281 post 01. Auke på 5 388 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 897 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Auke på 2 540 000 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2018 som blei finansierte over kap. 281 post 01. Auke på 536 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Høgskolen i Molde, vitenskapleg høgskole i logistikk

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 425 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 5 525 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2017. Auke på 2 975 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2018. Reduksjon på 1 186 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 1 422 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Noregs handelshøgskole

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 1 275 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2017. Auke på 850 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2018. Reduksjon på 2 320 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Auke på 4 741 000 kroner som følge av overføring av ansvar for å forvalte eigedommane til Statsbygg. Auke på 3 411 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Noregs idrettshøgskole

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 999 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Auke på 932 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Norges musikkhøgskole

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 429 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2017. Reduksjon på 1 328 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Auke på 3 809 000 kroner som som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2018 som blei finansierte over kap. 281 post 01. Reduksjon på 29 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Høgskolen i Innlandet

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 2 125 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2017. Reduksjon på 5 499 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Auke på 1 127 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2018. Auke på 1 270 000 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar som blei finansierte over kap. 281 post 01. Auke på 4 145 000 kroner som følge av flytting av tilskottet til Østlandsforskning som har fusjonert med Høgskolen i Innlandet. Reduksjon på 1 755 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Høgskulen på Vestlandet

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 1 275 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2015. Auke på 6 588 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 7 225 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2017. Auke på 4 740 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2018. Reduksjon på 9 654 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Auke på 1 690 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2018. Reduksjon på 4 909 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Høgskulen i Volda

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 425 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Reduksjon på 1 782 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 1 620 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Høgskolen i Østfold

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 850 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 2 550 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2017. Auke på 1 275 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2018. Reduksjon på 3 275 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Auke på 1 127 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2018. Reduksjon på 1 919 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Kunsthøgskolen i Oslo

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 1 743 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Auke på 3 809 000 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2018 som blei finansierte over kap. 281 post 01. Auke på 95 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Samisk høgskole

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 455 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Auke på 992 000 kroner til å utvikle og etablere sjukepleiar-utdanning på samisk i samarbeid med Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske høgskole. Reduksjon på 208 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Budsjett 2019

3.4.2 Private høgskolar (kap. 260 post 70)

Oversikt over budsjettendringar per institusjon frå 2018 til 2019

Institusjon	Basis						Resultatbasert utteljing		Budsjett 2019
	Saldert budsjett 2018	Konsekvensjusteringar	Justering for pris- og lønnsauke	Nye rekrutteringsstillingar	Nye studieplassar	Andre budsjettendringar	Resultatbasert utteljing open ramme	Resultatbasert utteljing lukka ramme	
Handelshøgskolen BI	325 191 000	-759 000	9 409 000			9 113 000	2 808 000	2 009 000	347 771 000
MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn	91 159 000	-450 000	2 631 000		1 312 000	774 000	605 000	-772 000	95 259 000
VID vitenskapelig høyskole	328 340 000	2 951 000	9 606 000	3 809 000		9 946 000	7 721 000	225 000	362 598 000
Ansgar Teologiske Høgskole	17 655 000	4 191 000	634 000			-238 000	974 000	156 000	23 372 000
Barratt Due musikk institutt - Høgskoleavdelingen og Unge talenter	26 911 000	-133 000	777 000			-93 000	-883 000		26 579 000
Bergen Arkitektøyskole	17 174 000	-85 000	496 000			586 000	795 000		18 966 000
Dronning Mauds Minne, Høgskole for barnehagelærerutdanning	119 155 000	-588 000	3 438 000		1 127 000	-8 000	1 896 000	-63 000	124 957 000
Fjellhaug Internasjonale Høgskole	10 246 000	-51 000	296 000	847 000		-87 000	-293 000	-337 000	10 621 000
Høgskolen for dansekunst									1 000 000
Høgskolen for landbruk og bygdeutvikling	2 545 000	-13 000	73 000			-13 000	-16 000		2 576 000
Høgskolen for Ledelse og Teologi	9 445 000	-47 000	273 000	423 000	875 000	-47 000	460 000	-145 000	11 237 000
Høgskolen Kristiania	197 299 000	-974 000	5 693 000			-3 590 000	6 172 000	-1 273 000	203 327 000
Lovisenberg diakonale høyskole	96 091 000	-51 000	2 785 000			-1 307 000	2 766 000	-58 000	100 226 000
Musikkteaterhøgskolen	4 092 000	-20 000	118 000						4 190 000
NLA Høgskolen	193 261 000	7 927 000	5 834 000		2 186 000	114 000	10 288 000	-1 298 000	218 312 000
Norges dansehøgskole	10 623 000	-52 000	307 000			147 000	1 761 000		12 786 000
Steinerhøgskolen	14 941 000	-74 000	431 000			-202 000	411 000	-317 000	15 190 000

Forklaringar på endringar for private høgskolar

Handelshøyskolen BI

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 850 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2018. Reduksjon på 1 609 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Auke på 9 113 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 450 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Nye studieplassar:** Auke på 1 312 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2019.
- **Andre endringar:** Auke på 2 600 000 kroner til Senter for orientalske språkfag. Auke på 500 000 kroner til eit professorat i antisemittisme. Reduksjon på 2 326 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

VID vitenskapelig høyskole

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 2 125 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 2 469 000 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2018. Reduksjon på 1 643 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Nye rekrutteringsstillingar:** Auke på 3 809 000 kroner til ni nye rekrutteringsstillingar.
- **Andre endringar:** Auke på 1 690 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2018. Auke på 10 000 000 kroner som følge av rammeoverføring frå Helse og omsorgsdepartementet knytt til at utdanningsprogrammet Seprep TU blir overdrege til VID. Reduksjon på 1 744 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Ansgar Teologiske Høgskole

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 1 830 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2018. Auke på 2 469 000 kroner som følge av nye rekrutteringsstillingar i 2018. Reduksjon på 108 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 238 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Barratt Due musikk institutt – Høyskoleavdelingen og Unge talenter

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 133 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 93 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Bergen Arkitekt høgskole

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 85 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Auke på 586 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Dronning Mauds Minne, Høgskole for barnehagelærerutdanning

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 588 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Nye studieplassar:** Auke på 1 127 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2019
- **Andre endringar:** Reduksjon på 8 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Fjellhaug Internasjonale Høgskole

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 51 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Nye rekrutteringsstillingar:** Auke på 847 000 til to nye rekrutteringsstillingar.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 87 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Høgskulen for landbruk og bygdeutvikling

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 13 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 13 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Høgskolen for Ledelse og Teologi

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 47 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Ny rekrutteringsstilling:** Auke på 423 000 kroner til ei ny rekrutteringsstilling.
- **Nye studieplassar:** Auke på 875 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2019.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 47 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Høgskolen Kristiania

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 974 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 3 590 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Lovisenberg diakonale høgskole

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 425 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Reduksjon på 476 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 1 307 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Musikkteaterhøgskolen

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 20 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.

NLA Høgskolen

- **Konsekvensjusteringar:** Auke på 2 975 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2016. Auke på 5 950 000 kroner som følge nye studieplassar i 2017. Reduksjon på 998 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Nye studieplassar:** Auke på 2 186 000 kroner som følge av nye studieplassar i 2019.
- **Andre endringar:** Auke på 114 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Norges dansehøgskole

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 52 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Auke på 147 000 som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

Steinerhøgskolen

- **Konsekvensjusteringar:** Reduksjon på 74 000 kroner som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreforma.
- **Andre endringar:** Reduksjon på 202 000 kroner som følge av ei justering av basis knytt til endringar i finansieringssystemet i 2017.

3.4.3 Vidareføring av midlar til SAKS og rehabilitering av bygningar

I 2018 vart det løyvd 145 mill. kroner til SAKS-formål (samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og samanslåingar), høvesvis til universitet, høgskolar og studentsamskipnader, til samarbeid med instituttsektoren og til felles nettsky og felles digitale tenester. I 2019 har Stortinget vedtatt å redusere SAKS-midlane med 50 mill. kroner og samstundes omdisponere 80 mill. kroner til høvesvis oppgradering av bygg og læringsareal, ein pilot for praksis i helse- og sosialfagutdanningane, eit program for IKT-tryggleik og arbeidet med godkjenningsordningar i NOKUT. Stortinget har vedtatt å løyve 15 mill. kroner til samarbeid, arbeidsdeling, konsentrasjon og samanslåingar. Vidare har Stortinget løyvd 161 mill. kroner til oppgradering av bygg over kap. 260. Av midlane til oppgradering av bygg er 36 mill. kroner mellombelse for 2019. Midlane kan gå til både institusjonar som forvaltar sin eigen bygningsmasse og institusjonar som leigar areal i staten si husleigeordning. Departementet kjem tilbake til fordeling av desse midlane.

3.4.4 Rekrutteringsstillingar

Stortinget løyver til saman 6,8 mill. kroner til 16 nye rekrutteringsstillingar i 2019 over kap. 260 post 50 og 70. Departementet tildeler 9 stillingar til VID vitenskapelige høgskole, 2 stillingar til Fjellhaug Internasjonale Høgskole, 1 stilling til Høyskolen for Ledelse og Teologi og 4 stillingar til Universitetet i Stavanger.

Institusjonane må prioritere fordelinga i lys av nasjonale og regionale behov og innanfor eigen fagleg profil. Stillingane skal bidra til å styrke utdannings- og forskingsmiljøa.

Stillingane får ein tredel budsjettverknad i 2019 og heil budsjettverknad frå og med 2020. Tabellen nedanfor gir oversikt over rekrutteringsstillingar over kap. 260 post 50 og post 70 til universitet og høgskolar. Satsen for ei ny rekrutteringsstilling i 2019 er 1 269 800 kroner.

Institusjon	Nye rekrutteringsstillingar i 2019	Rekrutteringsstillingar totalt
Nord universitet		119
Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet		165
Noregs teknisk-naturvitenskaplege		787
Oslomet – storbyuniversitetet		93
Universitetet i Agder		145
Universitetet i Bergen		577
Universitetet i Oslo		947
Universitetet i Stavanger	4	191
Universitetet i Sørøst-Noreg		108
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet		365
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo		17
Høgskolen i Molde, vitenskapleg høgskole i logistikk		19
Noregs handelshøgskole		70
Noregs idrettshøgskole		33
Noregs musikkhøgskole		18
Høgskolen i Innlandet		63

Finansieringssystem

Institusjon	Nye rekrutterings- stillinger i 2019	Rekrutterings- stillinger totalt
Høgskulen på Vestlandet		94
Høgskulen i Volda		18
Høgskolen i Østfold		19
Kunsthøgskolen i Oslo		3
Samisk høgskole		8
Handelshøgskolen BI		35
MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn		22
VID vitenskapelig høgskole	9	36
Ansgar Teologiske Høgskole		3
Dronning Mauds Minne, Høgskole for barnehagelærerutdanning		3
Fjellhaug Internasjonale Høgskole	2	2
Høyskolen Kristiania		1
Høyskolen for Ledelse og Teologi	1	1
Lovisenberg diakonale høgskole		1
NLA Høgskolen		8
SUM	16	3 971

3.5 Nye studieplassar, vidareføring og opptrapping til heile kull av studieplasstildelingar frå tidlegare år

Dette kapitlet viser endringar i studieplassar som påverkar rammeløyvinga til institusjonane. Ein studieplass er definert som 60 studiepoeng (SPE) og svarar til ein heiltidsekvivalent.

Utdanningane er fordelte på seks kategoriar, A-F¹⁵ som har kvar sine satsar. Dersom departementet tildeler midlar til nye studieplassar, trekker tilbake eller flyttar midlar til studieplassar, justerer departementet basismidlane til institusjonen tilsvarende satsen for den aktuelle utdanninga. Satsane for studieplassar i basisdelen er førte vidare frå 2018 og prisjusterte til 2019-kroner, sjå tabellen under kap. 3.3.

Den resultatbaserte uttjeljinga for studiepoeng og kandidatar følger andre satsar og blir tildelt etter at studiepoeng er avlagde, kandidatane er uteksaminerte og institusjonen har rapportert inn talet på studiepoeng og kandidatar, jf. tabellen under kap. 3.3.1.

Kunnskapsdepartementet vil følge opp at institusjonane dimensjonerer det totale studietilbodet i samsvar med tildelte basismidlar til nye studieplassar, og at nye studieplassar kjem i tillegg til allereie eksisterande studieplassar. Kunnskapsdepartementet forventar ein auke i talet på studieplassar i sektoren som følge av tildeling av midlar til nye studieplassar. Kunnskapsdepartementet forventar vekst i talet på studieplassar i sektoren som følge av vidareføring og opptrapping med nye kull av studieplasstildelingar i 2014, 2015, 2016, 2017 og 2018.

3.5.1 Nye studieplassar

Stortinget løyver til saman 8,5 mill. kroner til 207 nye studieplassar i 2019, av desse 17 studieplassar i jordmorutdanning, 35 studieplassar i barnevernutdanning, 30 studieplassar i barnehagelærerutdanning, 25 deltidsstudieplassar i sjukepleiarutdanning på samisk og 100 strategiske studieplassar. Strategiske studieplasser gir institusjonene handlingsrom til å prioritere innretting i tråd med nasjonale, regionale og lokale behov for auka utdanningskapasitet.

Kunnskapsdepartementet forventar ein auke i opptaket som følge av bevilgninga til nye studieplassar. Kunnskapsdepartementet legger til grunn at institusjonene skal bruke midlene til å opprette nye studieplassar, ikkje finansiere studieplassar som allereie er oppretta. Ein studieplass er definert som 60 studiepoeng. Det vil si at departementet forventar ein aktivitetssauke tilsvarende ein heiltidsekvivalent.

Tabellen på neste side viser fordeling av nye studieplassar med budsjetteffekt frå 2019, jf. beløpa i tabellen under kap. 3.4.1 og kap. 3.4.2. Budsjetteffekten i 2019 svarar til satsen i

¹⁵ Sjå kap. 4.2.2.1 for nærmare oversikt over plassering av utdanningar i kategoriar.

basis for den enkelte utdanninga (med halvårseffekt), jf. tabellen under kap. 3.3.1. Midlane vil bli trappa opp til studieplassane er fullt utbygde.

Nye studieplassar i 2019

Institusjon	Master i barnevernutdanning, Kat. D, 5 år	Jordmorutdanning, Kat. D, 2 år	Bachelor barnehagelærerutdanning, Kat. E, 3 år	Sjulepleiarutdanning, Kat. E, 3 år	Strategiske studieplassar, Kat. D, 5 år	Strategiske studieplassar, Kat. D, 3 år	Sum studieplassar per institusjon
Universitetet i Agder	35						35
Universitetet i Stavanger		17					17
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet				25			25
Det teologiske Menighetsfakultet					30		30
Dronning Mauds Minne, Høgskole for barnehagelærerutdanning			30				30
Høgskole for Ledelse og Teologi						20	20
NLA Høgskolen					50		50
Sum	35	17	30	25	80	20	207

3.5.2 Vidare oppbygging av studieplassar oppretta i 2014, 2015, 2016, 2017 og 2018

Dette kapitlet presenterer tabellar over studieplassar (målt i SPE) for fleirårige utdanningar som ikkje er ferdig oppbygde med alle studentkulla. Tildelte studieplassar som er ferdig oppbygde i 2018, men som inneber auka løyving også for første halvår i 2019, er ikkje med i tabellane. Det gjeld studieplassar til:

- femårig utdanning innanfor ingeniør, teknologi og veterinær oppretta i statsbudsjettet for 2014
- fireårige strategiske studieplassar og fireårige strategiske studieplassar i MNT-fag oppretta i revidert nasjonalbudsjettet for 2015
- treårig utdanning innanfor informatikk, landskapsarkitekt og treårige strategiske studieplassar oppretta i statsbudsjettet for 2016
- toårig pianostemmerutdanning oppretta i statsbudsjettet for 2017

Løyving som følge av vidareføring og budsjetteffekt for siste år i 2018 og første halvår i 2019 inngår i kolonnen *Konsekvensjusteringar* i tabellane i kap. 3.4.1 og kap. 3.4.2.

Vidare oppbygging som følge av studieplasstildelingar i 2014

Tabellen nedanfor viser auke i talet på studieplassar frå 2018 til 2019 som følge av vidareføring av studieplasstildelingar gjennom statsbudsjettet for 2014.

Vidare oppbygging som følge av studieplasstildelingar i 2014

Institusjon	Medisin, kat. A, 6 år
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet	6
Sum	6

Vidare oppbygging som følge av studieplasstildelingar i 2015

Tabellen nedanfor viser auke i talet på studieplassar frå 2018 til 2019 som følge av vidareføring av studieplasstildelingar gjennom revidert nasjonalbudsjett 2015.

Vidare oppbygging som følge av studieplasstildelingar i RNB 2015

Institusjon	Master i teknologi, kat. D, 5 år	Master fiskehelseudt., kat. C, 5 år	Klinisk ernæringsfysiologi, kat. D, 5 år	Studieplassar per institusjon
Noregs teknisk-naturvitskaplege universitet	40			40
Universitetet i Bergen		15		15
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet			15	15
Sum	40	15	15	70

Vidare oppbygging som følge av studieplasstildelingar i 2016

Tabellen nedanfor viser auke i talet på studieplassar frå 2018 til 2017 som følge av vidareføring av studieplasstildelingar gjennom statsbudsjettet for 2016.

Vidare oppbygging av studieplasstildelingar i 2016

Institusjon	Medisin, kat. A, 6 år	Psykologi, kat. B, 6 år	Studieplassar per institusjon
Noregs teknisk-naturvitskaplege universitet	15	10	25
Universitetet i Bergen	5	5	10
Universitetet i Oslo		5	5
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet	10	5	15
Sum	30	25	55

Tabellen nedanfor viser auke i talet på studieplassar frå 2018 til 2019 som følge av vidareføring av studieplasstildelingar i revidert nasjonalbudsjett 2016.

Vidare oppbygging av studieplasstildelingar i RNB 2016

Institusjon	IKT-sikkerhet utd., kat. D, 4 år	Lærarutdanning, kat. D, 5 år	Strategiske studieplassar, IKT/helse utd., kat. D, 4 år	Strategiske studieplassar, kat. D, 4 år	Studieplassar per institusjon
Noregs teknisk-naturvitskaplege universitet	35			10	45
OsloMet – storbyuniversitetet			20		20
Universitetet i Agder			10	45	55
Universitetet i Bergen	30			35	65
Universitetet i Oslo			25		25

Vidare oppbygging av studieplasstildelingar i RNB 2016

Institusjon	IKT-sikkerhet utd., kat. D, 4 år	Lærarutdanning, kat. D, 5 år	Strategiske studieplassar, IKT/helse utd., kat. D, 4 år	Strategiske studieplassar, kat. D, 4 år	Studieplassar per institusjon
Universitetet i Stavanger			20	45	65
Høgskolen i Sørøst-Noreg			20		20
Høgskolen i Molde, vitskapleg høgskole i logistikk				5	5
Høgskulen på Vestlandet			10	55	65
Høgskulen i Volda				5	5
Høgskolen i Østfold			10		10
Lovisenberg diakonale høgskole			5		5
NLA Høgskolen		30			30
VID vitenskapelig høgskole			15		15
Sum	65	30	135	200	430

Vidare oppbygging som følge av studieplasstildelingar i 2017

Tabellen nedanfor viser auke i talet på studieplassar frå 2018 til 2019 som følge av vidareføring av studieplasstildelingar i statsbudsjett 2017.

Vidare oppbygging av studieplasstildelingar i 2017

Institusjon	IKT-utd., kat. D, 4 år	Master i grunnskolelærarutdanning, kat. D, 5 år	Studieplassar per institusjon
Nord universitet	20		20

Vidare oppbygging av studieplasstildelingar i 2017

Institusjon	IKT-utd., kat. D, 4 år	Master i grunnskolelærarutdanning, kat. D, 5 år	Studiepassar per institusjon
Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet	20		20
Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet	70		70
OsloMet – storbyuniversitetet	40		40
Universitetet i Agder	40		40
Universitetet i Bergen	40		40
Universitetet i Oslo	55		55
Universitetet i Stavanger	50		50
Universitetet i Sørøst-Noreg	40		40
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet	40		40
Noregs handelshøgskole	10		10
Høgskolen i Innlandet	20		20
Høgskulen på Vestlandet	40		40
Høgskolen i Østfold	15		15
NLA		70	70
Sum	500	70	570

Tabellen nedanfor viser auke i talet på studieplassar frå 2018 til 2019 som følge av vidareføring av studieplasstildelingar gjennom revidert nasjonalbudsjett for 2017.

Vidare oppbygging av studieplasstildelingar i RNB 2017

Institusjon	IKT-utd., kat. D, 4 år	Strategiske studieplassar, Kat. D, 3 år	Studieplassar per institusjon
Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet	15		15
Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet	45		45
OsloMet – storbyuniversitetet	15		15
Universitetet i Agder	15		15
Universitetet i Bergen	35		35
Universitetet i Oslo	35		35
Universitetet i Stavanger	15		15
Universitetet i Sørøst-Noreg	15		15
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet	15		15
Høgskolen i Molde, vitenskapelig høgskole i logistikk	5	60	65
Noregs handelshøgskole	5		5
Høgskolen i Innlandet	5		5
Høgskulen på Vestlandet	15	30	45
Høgskolen i Østfold	15		15
Sum	250	90	340

Vidare oppbygging som følge av studieplassestildelingar i 2018

Tabellen nedanfor viser auke i talet på studieplassar frå 2018 til 2019 som følge av vidareføring av studieplassestildelingar gjennom statsbudsjett for 2018.

Nye studieplassar i 2018

Institusjon	Strategiske studieplassar, kat. D, 3 år	Yrkesfaglærerutdanning, kat. E, 3 år	IKT-utd., kat. D, 4 år	Bachelor havteknologi, kat. E, 3 år	Bachelor psykologi, kat. F, 3 år	Sum studieplassar per institusjon
Nord universitet			15			15
Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet			30			30
Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet			110			110
OsloMet – storbyuniversitetet		30	30			60
Universitetet i Agder			30			30
Universitetet i Bergen			75			75
Universitetet i Oslo			50			50
Universitetet i Stavanger			30			30
Universitetet i Sørøst-Noreg			30			30
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet			30			30
Høgskolen i Molde, vitenskapleg høgskole i logistikk	30		5			35
Noregs handelshøgskole			10			10
Høgskulen på Vestlandet			30	30		60
Høgskolen i Østfold			15			15
Ansgar Teologiske Høgskole					30	30
Handelshøgskolen BI			10			10
Sum	30	30	500	30	30	620

Tabellen nedanfor viser auke i talet på studieplassar frå 2018 til 2019 som følge av vidareføring av studieplasstildelingar gjennom revidert nasjonalbudsjett for 2018.

Vidare oppbygging av studieplasstildelingar i RNB 2018

Institusjon	Sykepleieutd., kat. E, 3 år
Universitetet i Agder	10
Universitetet i Stavanger	20
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet	20
Høgskolen i Innlandet	10
Høgskulen på Vestlandet	15
Høgskolen i Østfold	10
VID vitenskapelige høgskole	15
Sum	100

4 Finansieringssystemet for universitet og høgskolar

Kapitlet gir ei oversikt over resultatindikatorar og datagrunnlaget for berekning av resultatbasert utteljing i 2019.

4.1 Rammefinansiering

Den samla budsjetttramma til universitet og høgskolar blir løyvd over kap. 260 post 50 for universitet og statlege høgskolar og post 70 for private høgskolar. Rammeløyvinga omfattar basismidlar og resultatbaserte midlar. For sektoren sett under eitt utgjør basismidlane 67 pst. av rammeløyvinga til universitet og høgskolar, og den resultatbaserte utteljinga utgjør 33 pst. Forholdet mellom basismidlar og resultatbasert utteljing varierer mellom institusjonane.

Rammefinansieringa inneber at institusjonane skal sjå basismidlar og resultatbasert utteljing under eitt, og gir institusjonane eit strategisk handlingsrom ved at dei sjølve kan prioritere aktivitetar og område dei vil satse på for å nå sektor- og verksemdsmåla.

Styret ved den enkelte institusjonen må vurdere i kva grad dei nasjonale resultatbaserte insentiva for utdanning, forskning og samarbeid skal nyttast i dei interne fordelingane av midlar. Vidare må det enkelte styret vurdere om institusjonen skal ha supplerande økonomiske insentiv for å støtte opp under eigne prioriteringar og strategiar.

4.1.1 Basismidlar

Basismidlane skal sikre stabil og langsiktig finansiering. Storleiken på basismidlane til den enkelte institusjonen er avhengig av mange forhold. Basis er sett saman av midlar til fagleg profil og breidde i fagtilbod, husleigemidlar, midlar til drift og vedlikehald av bygningsmasse, midlar til særskilde og nasjonale oppgåver, øyremerka midlar til rekrutteringsstillingar og studieplassar med meir. I 2019 er dei samla basismidlane for sektoren 24,8 mrd. kroner.

Midlar til nye studieplassar blir lagt inn i basisdelen av finansieringssystemet. Midlane er berekna på grunnlag av satsar som følger same mønster som resultatbasert finansiering, med finansiering etter kategoriane A til F. Sjå kap. 3.4 for ei oversikt over endringar i midlar til studieplassar i basisdelen. Satsane for studieplassar i basisdelen er førte vidare på same nivå som i 2018 og justerte med anslått prisvekst 2,9 pst. til 2019-kroner.

4.1.2 Resultatbasert finansiering

Den resultatbaserte finansieringa er resultat av kva den enkelte institusjonen har oppnådd på åtte kvantitative indikatorar. Insentiva skal stimulere institusjonane til å betre resultata sine.

Den resultatbaserte finansieringa er på om lag 12,2 mrd. kroner i 2019. Dei resultatbaserte midlane er fordelte på bakgrunn av resultat på følgjande indikatorar:

- tal på studiepoeng (open ramme)
- tal på utvekslingsstudentar, inkludert Erasmus+-studentar (open ramme)
- tal på ferdigutdanna kandidatar (open ramme)

- tal på doktorgradskandidatar (open ramme)
- midlar frå EU (lukka ramme)
- midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond (lukka ramme)
- inntekter frå bidrags- og oppdragsaktivitetar (BOA) (lukka ramme)
- vitenskapleg publisering (publiseringspoeng) (lukka ramme)

Den resultatbaserte finansieringa har indikatorar med open og lukka budsjetteramme. I den opne ramma får institusjonane utteljing ut frå eigne resultat på indikatorane, uavhengig av resultata til dei andre institusjonane. Det betyr at institusjonane får meir midlar dersom dei har ein auke i studiepoeng, kandidatar, doktorgradskandidatar og utvekslingsstudentar. Tilsvarande får institusjonane redusert utteljing dersom dei har ein nedgang. Indikatorane vitenskapleg publisering, midlar frå EU, Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond og BOA-inntekter har kvar si lukka budsjetteramme. Det betyr at utteljinga for den enkelte institusjonen vil avhenge av samla resultat i sektoren. Satsane for indikatorane som har lukka budsjetterammer, blir berekna kvart år på grunnlag av dei samla resultata i sektoren.

Det er lagt til grunn ein lågare tilskottssats for utteljing på indikatorane studiepoeng, kandidatar og utveksling for dei private høgskolane Handelshøgskolen BI (30 pst.), Bergen Arkitekthøgskole (70 pst.) og Høgskolen Kristiania (60 pst.). Høgskolen Kristiania og Westerdals Høgskole – Oslo School of Arts, Communication and Technology blei slått saman 1. august 2018. Før samanslåinga hadde dei to institusjonane kvar sin tilskottssats på høvesvis 70 pst. (HK) og 50 pst. (WOACT). Departementet fastset ein felles tilskottssats på 60 pst. frå 2019. Sjå nærmare omtale om endringar for Høgskolen Kristiania i finansieringssystemet under 4.3.1 Unntak frå finansieringssystemet. Kunnskapsdepartementet vil i løpet av 2019 gjere ei heilskapleg vurdering av tilskottssatsane til alle dei private høgskolane i den resultatbaserte delen av finansieringssystemet.

4.1.3 Unntak frå finansieringssystemet

To grupper av institusjonar har delvis unntak frå finansieringssystemet:

- statlege og private høgskolar med kunstfagleg profil
- private høgskolar, unntatt dei private vitenskaplege høgskolane og Høgskolen Kristiania

Kunsthøgskolen i Oslo deltar berre på doktorgradsindikatoren. Noregs musikkhøgskole og Arkitektur- og designhøgskolen deltar på indikatorane for studiepoeng, kandidatar, utveksling og doktorgradskandidatar. Dei tre private høgskolane med kunstfagleg profil, Barratt Due musikkinstitut, Bergen Arkitekthøgskole og Norges dansehøgskole, deltar på indikatorane for studiepoeng, kandidatar og utveksling. Dei private høgskolane, unntatt dei tre nemnde høgskolane med kunstfagleg profil, deltar på indikatorane for studiepoeng, kandidatar, utveksling, doktorgradskandidatar og vitenskapleg publisering. Dei tre private vitenskaplege høgskolane deltar i alle indikatorane i finansieringssystemet.

Delar av verksemda ved Høgskolen Kristiania, inkludert samanslåtte Westerdals, er utanfor den resultatbaserte delen av finansieringssystemet. Frå 2019 blir heile den samanslåtte

institusjonen omfatta av heile finansieringssystemet, med ny felles tilskottssats på 60 pst. omtalt under 4.1.2.

Kunst- og designhøgskolen i Bergen (KHiB), som blei slått saman med Universitetet i Bergen 1. januar 2017, var berre omfatta av doktorgradsindikatoren i den resultatbaserte delen av finansieringssystemet. Unntaket blei vidareført for verksemda ved tidlegare KHiB etter samanslåinga. Frå 2019 er heile den samanslåtte institusjonen omfatta av heile finansieringssystemet.

Departementet har også innlemma bachelorutdanninga i luftfartsfag ved Universitetet i Tromsø frå 2019, som ikkje tidlegare har deltatt i den resultatbaserte delen av finansieringssystemet.

Innlemminga av verksemd i finansieringssystemet for Høgskolen Kristiania, tidlegare KHiB ved Universitetet i Bergen og luftfartsutdanninga ved Universitetet i Tromsø skal vere budsjettneøytral i 2019. Departementet vil derfor nedjustere basisbevilgninga ved desse institusjonane med tilsvarende beløp som auka i resultatbasert utteljing grunna innlemminga. For komande år vil endra resultatlar føre med seg endra resultatbasert utteljing. Tabellen nedanfor gir ei oversikt over kva for indikatorar institusjonane deltar i.

Deltaking på indikatorar i finansieringssystemet

Institusjon	Studiepoeng	Kandidatar	Utvexling	Doktorgrads-kandidatar	EU	Forskringsrådet	Publisering	BOA
Kunsthøgskolen i Oslo				x				
Barratt Due musikk institutt – Høyskoleavdelingen og Unge talenter	x	x	x					
Bergen Arkitekthøgskole	x	x	x					
Norges dansehøgskole	x	x	x					
Noregs musikkhøgskole	x	x	x	x				
Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo	x	x	x	x				
Ansgar Teologiske Høgskole	x	x	x	x			x	
Høgskolen Kristiania	x	x	x	x	x	x	x	x
Dronning Mauds Minne, Høgskole for barnehagelærerutdanning	x	x	x	x			x	
Fjellhaug Internasjonale Høgskole	x	x	x	x			x	
Høgskulen for landbruk og bygdeutvikling	x	x	x	x			x	
Høgskolen for Ledelse og Teologi	x	x	x	x			x	
Lovisenberg diakonale høgskole	x	x	x	x			x	

Finansieringssystem

Deltaking på indikatorar i finansieringssystemet

Institusjon	Studiepoeng	Kandidatar	Utveksling	Doktorgrads-kandidatar	EU	Forskringsrådet	Publisering	BOA
NLA Høgskolen	x	x	x	x			x	
Steinerhøgskolen	x	x	x	x			x	
Nord universitet	x	x	x	x	x	x	x	x
Noregs miljø- og biovitenskaplege universitet	x	x	x	x	x	x	x	x
Noregs teknisk-naturvitenskaplege universitet	x	x	x	x	x	x	x	x
OsloMet – storbyuniversitetet	x	x	x	x	x	x	x	x
Universitetet i Agder	x	x	x	x	x	x	x	x
Universitetet i Bergen	x	x	x	x	x	x	x	x
Universitetet i Oslo	x	x	x	x	x	x	x	x
Universitetet i Stavanger	x	x	x	x	x	x	x	x
Universitetet i Sørøst-Noreg	x	x	x	x	x	x	x	x
Universitetet i Tromsø – Noregs arktiske universitet	x	x	x	x	x	x	x	x
Høgskolen i Molde, vitenskapleg høgskole i logistikk	x	x	x	x	x	x	x	x
Noregs handelshøgskole	x	x	x	x	x	x	x	x
Noregs idrettshøgskole	x	x	x	x	x	x	x	x
Høgskolen i Innlandet	x	x	x	x	x	x	x	x
Høgskulen på Vestlandet	x	x	x	x	x	x	x	x
Høgskulen i Volda	x	x	x	x	x	x	x	x
Høgskolen i Østfold	x	x	x	x	x	x	x	x
Samisk høgskole	x	x	x	x	x	x	x	x
MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn	x	x	x	x	x	x	x	x
Handelshøgskolen BI	x	x	x	x	x	x	x	x
VID vitenskapelige høgskole	x	x	x	x	x	x	x	x

x= deltaking

4.2 Resultatbasert utteljing 2019

4.2.1 Datagrunnlag

Data som ligg til grunn for resultatbasert utteljing i finansieringssystemet, er i hovudsak henta frå Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) ved Norsk senter for forskingsdata (NSD). Data er kvalitetssikra av institusjonane, NSD og Kunnskapsdepartementet.

Departementet har korrigert enkelte tal etter fristen for rapporteringa. Det kan derfor vere avvik mellom nokre tal knytt til finansieringssystemet og tal i databasen til NSD. Dersom det kjem nye endringar i tala, vil departementet vurdere om det er behov for å justere tala og tilhøyrande budsjetteffektar i samband med revidert nasjonalbudsjett for 2019 og statsbudsjettet for 2020.

I berekning av resultatbasert utteljing i 2019 nyttar departementet tal for 2017 samanlikna med grunnlaget som blei nytta i berekning av resultatbasert utteljing i 2018. Rekneskapstal er datagrunnlag for indikatorane for inntekter frå EU, Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond og BOA-verksemd. I tidlegare finansieringssystem har departementet nytta kontante tal for rekneskapsindikatorane for å berekne utteljing. Frå 2017 blei dette endra til at departementet nyttar periodiserte tal frå rekneskapane for å berekne resultatbasert utteljing.

4.2.2 Indikatorar med open budsjettramme

4.2.2.1 Dataspesifikasjon

Tabellen nedanfor gir ein definisjon av kva som inngår i indikatorane som har open budsjettramme. Sjå også dei gjeldande rapporteringskrava frå Kunnskapsdepartementet på nettsidene til DBH.

Dataspesifikasjon

Studiepoeng	Omfattar eksamensdata for eigenfinansierte studentar rekna om til 60-studiepoengseiningar og berre nye studiepoeng frå personar med studierett ved institusjonen. Studiepoeng ved gjentak og studiepoeng som privatistar tar, inngår ikkje i berekningsgrunnlaget. Studiepoeng som doktorgrads- stipendiatar tar, inngår heller ikkje. Studiepoeng som utvekslingsstudentar frå institusjonen tar ved ein annan lærestad i utlandet, skal ikkje inngå i rapporteringa. Statlege institusjonar med ekstern finansiering av studieprogram skal stadfeste kor stor prosent som er finansiert over rammeløyvinga til institusjonen. Statlege og private institusjonar vil ikkje få resultatbasert utteljing for studiepoeng tatt i studieprogram som får fullfinansiering etter eigne avtalar eller vedtak. Dette gjeld for eksempel ved oppbygging av ei ny utdanning som får særskilde midlar over statsbudsjettet og
-------------	---

	<p>studieprogram som fullt ut blir finansierte av offentlege oppdragsgivarar, som for eksempel Utdanningsdirektoratet.</p> <p>Ved anbodskonkurransar kan institusjonen ikkje legge til grunn i tilbudet til moglege oppdragsgivarar at det aktuelle studietilbudet vil få resultatbasert utteljing for studiepoeng.</p>
Kandidatar	<p>Gjeld personar som har gjennomført ei forskriftsfesta gradsgivande utdanning, jf. <i>Forskrift om grader og beskyttede titler</i>, og enkelte utvalde vidareutdanningar. Indikatoren omfattar: høgskolekandidatar, samt kandidatar med praktisk-pedagogisk utdanning (PPU), vidareutdanning i sjukepleie (jordmor, helsesøster, anesthesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsjukepleie), bachelorgradar, grunnskolelærerutdanning (1.–7. trinn og 5.–10. trinn), faglærerutdanning, forskriftsfesta mastergradar og kandidata/candidatus medicinae, kandidata/candidatus medicinae veterinariae, kandidata/candidatus psychologiae, kandidata/candidatus theologiae.</p> <p>For fellesgradar skal kandidatar rapporterast av ein institusjon etter avtale med dei andre samarbeidsinstitusjonane.</p>
Doktorgradskandidatar, samarbeid om doktorgradsutdanning og kandidatar frå Program for kunstnarleg utviklingsarbeid	<p>Omfattar stipendiatar som har fullført og disputert ved ein norsk institusjon. Telletidspunktet for rapporteringa er det kalenderåret disputasen blir gjennomført. Institusjonar som har tilsette (stipendiatar eller andre fagleg tilsette) som disputerer ved ein annan norsk institusjon, får 20 pst. utteljing av den ordinære doktorgradsutteljinga.</p> <p>Dersom vedkomande har vore tilsett ved fleire institusjonar i løpet av doktorgradsperioden, får gradsgivande institusjon full utteljing, medan den ikkje-gradsgivande institusjonen der vedkomande har vore lengst tilsett i perioden, får 20 pst. utteljing.</p> <p>Kandidatar frå Program for kunstnarleg utviklingsarbeid gir utteljing på lik linje med doktorgradar.</p>
Uttekslingsstudentar	<p>Omfattar alle inn- og utreisande utvekslingsstudentar med ein utvekslingsavtale eller eit utvekslingsprogram som varer tre månader eller meir, med unntak av utreisande studentar på Erasmus+-programmet, som har ein annan sats. Omfattar studentar under kvoteprogrammet og utvekslingsstudentar på varige formaliserte utvekslingsavtalar av typen praksisprogram. Omfattar ikkje individbaserte avtalar. Institusjonane skal ikkje rapportere utveksling av stipendiatar eller andre doktorgradskandidatar.</p>

Finansieringssystem

Utreisande studentar på Erasmus+-programmet	<p>Omfattar alle utreisande utvekslingsstudentar på Erasmus+-program som varer tre månader eller meir. Omfattar også praksis og individbaserte avtalar.</p> <p>Erasmus+ er ei samanslåing av programma livslang læring (LLP), inkludert Erasmus, Erasmus Mundus, Tempus og Youth.</p>
---	---

Oversikta nedanfor viser ulike utdanningar fordelte på kategoriar. Kategoriane er grunnlag for berekning av utteljing på indikatorane for studiepoeng og kandidatar.

Kategori	Utdanning
Kategori A	Profesjonsutdanningane i medisin og odontologi, veterinærutdanning, kunstakademiet (NTNU), film- og fjernsynsutdanning (Den norske filmskolen og Avdeling for TV-fag, HINN) og scenografi og skodespel (HiØ), luftfartsfag (UiT).
Kategori B	Femårige masterprogram i arkitektur og industridesign, utøvande kunst- og musikkutdanningar på lågare og høgre grads nivå, grunnutdanning i produktdesign, grunnutdanning i animasjon, profesjonsutdanning i psykologi og farmasi, grunnutdanning i ortopediingeniør.
Kategori C	Realfag, teknologi, fiskerifag og kunst på høgre grads nivå, faglærerutdanning i musikk, dans og drama.
Kategori D	Humanistiske, samfunns- og idrettsvitskapelege fag på høgre grads nivå, profesjonsstudium i teologi, femårige masterprogram i teknologi, bibliotek, økonomi og administrasjon på høgre grads nivå. Grunnutdanning i fysioterapi, mensendieck, bioingeniør, ergoterapi, radiografi, audiografi, døvetolk, reseptar, tannteknikk, tannpleie, fotojournalist, jordmor, stråleterapi, ABIOK-utdanningar (vidareutdanning i anesthesi-, barne-, intensiv-, operasjons- og kreftsjukepleie). Visuell kommunikasjon, tekniske mediefag (film og fjernsynsproduksjon, grunnskolelærerutdanning, faglærerutdanning i kunst- og handverksfag, allmennlærerutdanning med fordjuping i musikk, femårig integrert lærarutdanning, årsstudium i praktisk-pedagogisk utdanning).
Kategori E	Sjukepleiar-, vernepleiar-, barnevernspedagog-, barnehagelærer-, yrkesfaglærer, journalist-, ingeniør- og dyrepleiarutdanning. Profesjonsstudiet i juss, faglærerutdanning i praktisk-estetiske fag og faglærerutdanning i kroppsøving. Teknologisk og maritim utdanning, realfag, idrettsfag, friluftsfag, kunstfag, landbruksfag, skogfag, husdyrfag og fiskerifag på lågare grads nivå. Vidareutdanning i helsesjukepleie, psykisk helse og teiknspråk.
Kategori F	Humanistiske og samfunnsvitskapelege fag på lågare grads nivå, økonomi og administrasjon på lågare grads nivå, revisor-, sosionom- og bibliotekarutdanning, reiseliv og ex. phil.

Innplassering av utdanningar i ein høgre kategori skal vere budsjettøytral for institusjonen i endringsåret dersom ikkje Stortinget har vedtatt anna. Det inneber at ved kategoriheving og auka resultatutteljing som følge av dette, justerer departementet basismidlane tilsvarende ned i endringsåret. For komande år vil auke i studiepoeng og i kandidatar gi auka utteljing med den nye, høgre satsen, medan reduksjon i studiepoeng og i kandidatar vil gi redusert utteljing berekna med høgre sats.

4.2.2.2 Datagrunnlag for indikatorar med open budsjettamme

Det følgjande avsnittet inneheld datagrunnlag for studiepoeng, kandidatar, utveksling og doktorgradar. For statsbudsjettet i 2019 er tal frå 2017 nytta for alle indikatorar med open ramme. I berekninga av resultatbasert utteljing for 2019 er det nytta faktiske tal frå datagrunnlaget for alle indikatorane, medan tala i tabellane nedanfor er avrunda til nærmaste heile tal.

Høgskolen Kristiania og Universitetet i Bergen får auka utteljing på indikatorane for studiepoeng, kandidatar og studentutveksling som følge av at heile verksemda er innlemma i finansieringssystemet, medan Universitetet i Tromsø får auka utteljing på indikatorane for studiepoeng og kandidatar. Tabell 1-3 viser det opprinnelege datagrunnlaget slik det ville ha vore utan desse endringane. Tala på dei ekstra resultata frå desse institusjonane er presenterte i tabell 4 og 5.

Tala for 60-studiepoengseiningar frå 2017 er fordelte på finansieringskategoriar A til F, jf. Tabell 1.

Tabell 1 Tal på 60-studiepoengseiningar i 2017

Inst.	Kategori A	Kategori B	Kategori C	Kategori D	Kategori E	Kategori F
NU		67	73	1 842	3 080	1 928
NMBU	385	250	1 044	1 092	808	505
NTNU	849	874	1 062	12 858	6 764	5 531
OM		166	193	4 289	6 642	2 365
UiA		189	427	1 750	3 039	3 055
UiB	1 196	752	916	1 467	3 404	3 812
UiO	1 357	892	1 170	4 019	3 723	6 660
UiS		198	766	1 942	2 687	1 936
USN		52	319	2 633	5 059	2 676
UiT	760	475	443	2 064	4 126	3 004
AHO		541				
HiM				317	566	652
NHH				1 485		1 190
NIH				256	504	3
NMH		565		28		11
HINN	183	133	143	1 520	2 443	3 642
HVL			98	3 371	5 790	1 629
HiVo		41		561	1 056	791
HiØ	37		26	989	2 025	882

Finansieringssystem

Inst.	Kategori A	Kategori B	Kategori C	Kategori D	Kategori E	Kategori F
SH		4		47	17	44
MF			27	344		402
BI				1 866		10 338
VID			17	585	1 820	675
ATH				13		197
BD		63	3			
BAS		144				
DMMH				52	834	16
FIH				11		76
HLB						24
HLT						176
HK			65	65	285 ¹⁶	2 876
LDH				127	650	
NLA		57		511	333	863
NDH		82				
STH				26	96	19

Datagrunnlaget som inngår i berekning av utteljing for kandidatar i statsbudsjettet for 2019 er fordelte på kategoriane A til F. For berekning av utteljing for kandidatar i 2019 legg Kunnskapsdepartementet til grunn både rapporterte kandidatar i 2017, etterrapporterte kandidatar frå 2016, og kandidatar i 2017 med delar av graden sin innpassa frå ein annan institusjon.

Etterrapporterte kandidatar inngår i datagrunnlaget for å sikre at eit mest mogleg riktig nivå for tal på kandidatar blir lagt til grunn for budsjettutteljinga. Etterrapporterte kandidatar er personar som har oppnådd ein grad, og som er registrerte i databasen i ettertid. Årsaka til etterrapporteringa er fleire, som for eksempel at vitnemål ikkje er utferda på grunn av ein klagesak, manglande vurdering av utdanning frå ein annan institusjon eller at kandidaten ønsker å forbetre karakterar.

Kunnskapsdepartementet og NSD har vurdert omfanget av tal på etterrapporterte kandidatar. Tala viser at den største delen etterrapporterte kandidatar blir registrert eitt år etter at graden er avlagt. Kunnskapsdepartementet meiner det derfor er rimeleg å sette grensa for etterrapporteringa etter eitt år.

¹⁶ Trekt ut 2,1 SPE frå Høgskolen Kristiania for studieprogram som ikkje opprinneleg var innlemma i resultatbasert utteljing, men som inngår i tilleggsutteljinga.

Finansieringssystem

Innpassa kandidatar er personar som går på studieprogram som får dobbel utteljing i kandidatindikatoren, men som har 180 eller fleire studiepoeng frå ein annan institusjon. Departementet meiner det i slike tilfelle er rimeleg at ein institusjon får enkel utteljing for desse kandidatane, sjølv om dei fullfører ein grad som er fem- eller seksårig. Tabell 2 viser samla datagrunnlag i kandidatindikatoren for statsbudsjettet i 2019, både kandidatar med enkel og kandidatar med dobbel utteljing.

Tabell 2 Tal på kandidatar med enkel og dobbel utteljing, 2017 (inkl. etterrapporterte i 2016 og kandidatar med delar av graden innpassa frå ein annan institusjon)

Inst.	Kategori A		Kategori B		Kategori C		Kategori D		Kategori E		Kategori F	
	Enkel	Dobbel	Enkel	Dobbel	Enkel	Dobbel	Enkel	Dobbel	Enkel	Dobbel	Enkel	Dobbel
NU			15		27		608		863	8	403	
NMBU	1	64		41	319	84	271	140	239		106	
NTNU	27	113	78	95	815		1 850	1 342	2 066		1 185	
OM			50		74		1 335		2 025		602	
UiA			45		176		559	22	857	49	667	
UiB		168	26	106	327	14	619	33	491	298	747	
UiO	3	319	9	137	475		1 707	140	476	387	1 215	
UiS			48		341		590	25	815	13	454	
USN			22		151		965	7	1 439	3	553	
UiT		122	78	39	209		600	128	992	109	516	
AHO			44	55								
HiM							96		144		142	
NHH							762		-		365	
NIH							147		127			
NMH			176				26					
HINN	56		18		61		539		692		836	
HVL					13		1 061		1 815		404	
HiVo			8				203		211		96	
HiØ	1				8		322		535		203	
SH			1				11		1		3	

Finansieringsystem

Inst.	Kategori A		Kategori B		Kategori C		Kategori D		Kategori E		Kategori F	
	Enkel	Dobbel	Enkel	Dobbel	Enkel	Dobbel	Enkel	Dobbel	Enkel	Dobbel	Enkel	Dobbel
MF					10	12	74	6			54	
BI							931				2 290	
VID					5		214	1	509		122	
ATH											36	
BD			11									
BAS				30								
DMMH									232			
FIH							5				14	
HLB												
HLT											43	
HK					29		25		130		677	
LDH							54		179			
NLA			8				117		109		119	
NDH			31									
STH							16		29		5	

Nedanfor er ei oversikt over datagrunnlaget som inngår i berekning av utteljing for utvekslingsstudentar og doktorgradskandidatar i statsbudsjettet for 2019. Tabellen viser tal på inn- og utreisande utvekslingsstudentar og tal på utreisande studentar på Erasmus+ programmet for 2017, og tal på doktorgradskandidatar (inkludert kandidatar frå Program for kunstnarleg utviklingsarbeid (PKU)) og samarbeidskandidatar for 2017 i doktorgradsindikatoren. I berekninga av resultatbasert utteljing for doktorgradskandidatar er samarbeidskandidatar avkorta med 0,8, medan dei faktiske tala er presentert i denne tabellen. Ikkje alle institusjonane deltar på begge indikatorane. Indikatorane som ikkje er relevante for ein institusjon er derfor markert med IR (ikkje relevant).

Tabell 3 Tal på studentutveksling og doktorgradskandidatar 2017

Inst.	Utteksling		Doktorgradskandidatar	Samarb.
	Inn- og utreisande studentar	Utreisande studentar på Erasmus+	Dr.grad (inkl. PKU)	
NU	207	26	15	3
NMBU	383	59	92	
NTNU	2299	468	362	1
OM	567	110	15	17
UiA	610	102	26	1
UiB	1 567	260	224	
UiO	2 052	343	493	
UiS	478	69	49	
USN	549	99	23	9
UiT	584	90	118	4
AHO	62	18	10	
HiM	104	3	5	1
NHH	698	201	12	
NIH	117	7	12	1
NMH	22	11	9	
HINN	341	86	9	4
HVL	532	79		12
HiVo	214	35		2
HiØ	151	3	1	3
SH	8			
KHiO	IR	IR	3	
MF	27	2	6	
BI	951	214	14	
VID	128	28	5	3
ATH	1			
BD	4	1	IR	IR
BAS	22	6	IR	IR
DMMH	53	9		2
FIH	1			1

Finansieringssystem

Inst.	Utvexling		Doktorgradskandidatar	Samarb.
	Inn- og utreisande studentar	Utreisande studentar på Erasmus+	Dr.grad (inkl. PKU)	
HLB				
HLT				
HK	48	6		
LDH	33	4		1
NLA	16	1		1
NDH	4	2	IR	IR
STH				

Finansieringssystem

Tabell 4 og 5 viser auka i resultatbasert utteljing i open ramme ved Høyskolen Kristiania, Universitetet i Bergen og Universitetet i Tromsø grunna innlemming av verksemda i finansieringssystemet. HK og UiB får auka resultat på indikatorane for studiepoeng, kandidatar og studentutveksling, medan UiT får auka resultat på indikatorane for studiepoeng og kandidatar.

Tabell 4 Tal på nye studiepoeng og kandidatar med enkel utteljing etter full innlemming av HK, UiB og UiT

Inst.	Kategori A		Kategori B		Kategori C		Kategori D		Kategori E		Kategori F		Heva finansieringskategori frå F til E ¹⁷	
	Studiepoeng	Kandidatar	Studiepoeng	Kandidatar	Studiepoeng	Kandidatar	Studiepoeng	Kandidatar	Studiepoeng	Kandidatar	Studiepoeng	Kandidatar	Studiepoeng	Kandidatar
HK			163	44			1032	168	758	186	430	119	298	23
UiB			335	137										
UiT	49	10												

Tabell 5 Tal på studentutveksling etter full innlemming av HK, UiB og UiT

Inst.	Inn- og utreisande studentar	Utreisande studentar på Erasmus+
HK	30	12
UiB	5	11

¹⁷ Finansieringskategori for studieprogrammet bachelor i programmering, som har vore innplassert i finansieringssystemet frå før av, har blitt heva frå kategori F til kategori E i 2019.

4.2.3 Indikatorar med lukka budsjетtramme

4.2.3.1 Dataspesifikasjon

I tabellen nedanfor blir det gitt ein definisjon av kva som inngår i indikatorane med lukka budsjетtrammer. Sjå også gjeldande rapporteringskrav som er tilgjengelege på DBH-nettsidene til NSD.

Midlar frå EU	<p>Omfattar alle midlane institusjonane blir tildelte frå EU, for eksempel midlar frå EUs rammeprogram for forskning, randsonprogram/partnarskapsprogram, utdanningssamarbeid, interregionale samarbeid.</p> <p>Erasmus+-midlar til utdanningssamarbeid som er tildelte til institusjonane frå Direktoratet for for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høgre utdanning (DIKU) inngår ikkje i datagrunnlaget til EU-indikatoren.</p> <p>Sjå note 32 referanse N32.3 i årsrekneskapen for statlege institusjonar og referanse N32.10 i årsrekneskapen for private institusjonar.</p>
Midlar frå Noregs forskingsråd og midlar frå regionale forskingsfond	<p>Midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond som går til forskning ved institusjonen, gir utteljing.</p> <p>Sjå note 32 referanse N32.2 i årsrekneskapen for statlege institusjonar og referanse N32.20 i årsrekneskapen for private institusjonar.</p> <p>Midlar som koordinator overfører til samarbeidspartner, gir utteljing berre for samarbeidspartnaren.</p>
Inntekter frå bidrags- og oppdragsverksemd	<p>Omfattar inntekter frå bidrags- og oppdragsverksemd utanom inntekter frå EU, Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond. Inntektene skal klassifiserast etter reglane som er fastsette i <i>Reglement for statlige universiteter og høyskolars forpliktende samarbeid og erverv av aksjer</i>, jf. rundskriv F-07/2013 med vedlegg frå Kunnskapsdepartementet¹⁸. Sjå note 32 referanse N32.1 i årsrekneskapen for statlege institusjonar og referanse N32.30 i årsrekneskapen for private institusjonar.</p>
Publiseringspoeng	<p>Institusjonane skal rapportere data om vitskaplege monografiar, vitskaplege artklar i antologiar og vitskaplege artklar i tidsskrift og seriar. Dei enkelte publikasjonane må tilfredsstillе definisjonen på vitskapleg publisering frå Universitets- og høyskolerådet, og publikasjonskanalane må vere godkjente.</p> <p>Sjå også rapporteringskrav for vitskapleg publisering på nettsidene til CRISTin, http://www.cristin.no/.</p>

¹⁸ Følgande definisjonar gjeld for bidrags- og oppdragsverksemd, jf. avsnitt C i reglementet: *Med bidragsfinansiert aktivitet forstås prosjekter hvor institusjonen henter støtte fra nasjonale og internasjonale finansieringskilder uten at det foreligger krav om motytelse fra institusjonen når avtale om støtte inngås. Med oppdragsfinansiert aktivitet forstås prosjekter institusjonene utfører mot betaling fra ekstern(e) oppdragsgiver(e) når det foreligger et krav om motytelse fra institusjonen når avtale/kontrakt inngås.*

4.2.3.2 Datagrunnlag for indikatorar med lukka budsjettamme

Tabellen nedanfor viser dei resultata som institusjonane enkeltvis har oppnådd per indikator med lukka ramme. Tal frå 2017 er nytta som grunnlag for statsbudsjettet i 2019. I datagrunnlaget i tabellen er tala oppgitte i heile beløp, medan dei i berekning av utteljing er oppgitte i 1 000 kroner. Ikkje alle institusjonane deltar på alle indikatorane. Indikatorane som ikkje er relevante for ein institusjon er derfor markert med IR (ikkje relevant).

Grunna innlemminga av heile verksemda ved Høgskolen Kristiania og tidlegare Kunst- og designhøgskolen i Bergen ved Universitetet i Bergen, auker resultata i lukka ramme ved desse institusjonane. Denne auken skal ikkje påverke utteljinga til dei andre institusjonane. I tabell 6 er derfor ikkje dei ekstra resultata inkluderte, slik at dei ikkje påverkar kvar institusjons andel av dei samla resultatane og berekning av satsane. Dei ekstra resultata blir presenterte i tabell 7.

Tabell 6 Tal på publiseringspoeng, midlar frå EU, midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond og bidrags- og oppdragsinntekter

Inst.	Publiseringspoeng		Midlar frå EU		Midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond		Bidrags- og oppdragsinntekter	
	Poeng	Del av samla publiseringspoeng	Midlar ¹⁹	Del av samla EU-midlar	Kroner	Del av samla midlar frå NFR og RFF	Kroner ²⁰	Del av samla BOA-inntekter
NU	383	1,55 %	3 901 459	0,69 %	25 824 926	0,78 %	97 053 363	3,21 %
NMBU	1 077	4,37 %	29 154 338	5,16 %	239 606 259	7,21 %	155 359 659	5,14 %
NTNU	5 185	21,03 %	174 447 000	30,86 %	1 026 721 000	30,90 %	771 885 000	25,53 %
OM	961	3,90 %	17 312 530	3,06 %	94 068 409	2,83 %	189 793 338	6,28 %
UiA	801	3,25 %	11 312 910	2,00 %	51 119 920	1,54 %	102 166 799	3,38 %
UiB	3 146	12,76 %	104 017 020	18,40 %	445 559 609	13,41 %	277 271 455	9,17 %
UiO	6 425	26,06 %	158 569 000	28,05 %	960 466 000	28,90 %	479 964 000	15,87 %
UiS	1 021	4,14 %	12 211 890	2,16 %	59 794 270	1,80 %	91 791 930	3,04 %
USN	713	2,89 %	5 699 378	1,01 %	47 774 803	1,44 %	87 395 759	2,89 %
UiT	2 011	8,16 %	34 453 206	6,10 %	236 512 318	7,12 %	285 180 616	9,43 %

¹⁹Justeringar: Det er lagt på 124 000 kroner på EU-indikatoren for HiM grunna feilrapportering.

²⁰Justeringar: Det er trekt ut 179 000 kroner frå BOA-indikatoren for UiB som kom frå tidlegare KHIB og flytta til tilleggssutteljinga. Det er lagt på 1 000 kroner på BOA-indikatoren for HiM grunna feilrapportering.

Finansieringssystem

Inst.	Publiseringspoeng		Midlar frå EU		Midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond		Bidrags- og oppdragsinntekter	
	Poeng	Del av samla publiseringspoeng	Midlar ¹⁹	Del av samla EU-midlar	Kroner	Del av samla midlar frå NFR og RFF	Kroner ²⁰	Del av samla BOA-inntekter
HiM	107	0,43 %	562 000	0,10 %	3 105 000	0,09 %	6 368 000	0,21 %
NHH	309	1,25 %	1 433 771	0,25 %	25 880 624	0,78 %	26 163 695	0,87 %
NIH	279	1,13 %	2 701 316	0,48 %	802 387	0,02 %	29 672 522	0,98 %
HINN	389	1,58 %	1 447 843	0,26 %	19 796 946	0,60 %	118 688 199	3,93 %
HVL	572	2,32 %	3 064 000	0,54 %	46 822 000	1,41 %	115 005 000	3,80 %
HiVo	109	0,44 %	292 000	0,05 %	2 418 000	0,07 %	20 896 000	0,69 %
HiØ	176	0,71 %	1 672 214	0,30 %	7 643 742	0,23 %	29 023 923	0,96 %
SH	22	0,09 %	347 083	0,06 %	5 324 521	0,16 %	10 467 220	0,35 %
MF	144	0,58 %	66 191	0,01 %	5 265 487	0,16 %	3 378 664	0,11 %
BI	419	1,70 %	1 793 405	0,32 %	11 828 497	0,36 %	105 042 918	3,47 %
VID	151	0,61 %	772 000	0,14 %	6 762 427	0,20 %	21 176 000	0,70 %
ATH	21	0,08 %	IR		IR		IR	
DMMH	51	0,21 %	IR		IR		IR	
FIH	15	0,06 %	IR		IR		IR	
HLB		0,00 %	IR		IR		IR	
HLT	7	0,03 %	IR		IR		IR	
HK	86	0,35 %	IR		IR		IR	
LDH	26	0,11 %	IR		IR		IR	
NLA	50	0,20 %	IR		IR		IR	
STH	1	0,00 %	IR		IR		IR	

Tabell 7 Tal på publiseringspoeng, midlar frå EU, midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond og bidrags- og oppdragsinntekter etter full innlemming av HK og UiB

Inst.	Publiseringspoeng	Midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond	BOA-inntekter
HK	44	50 000	1 005 000
UiB		10 000	179 000

4.2.4 Samla resultatutteljing i 2019

Resultatbasert finansiering utgjer om lag 12,2 mrd. kroner i 2019. Resultatbasert finansiering i 2018 er prisjustert til 2019-kroner og auka med 299,2 mill. kroner som følge av auka utteljing i indikatorane med open ramme. Tabell 8 viser endringa i resultatbasert finansiering samanlikna med statsbudsjettet i 2018, fordelt på indikator. Budsjettendringstala for indikatorane med open ramme i 2019-budsjettet er berekna ved å multiplisere sats for indikatoren med endring i datagrunnlag frå statsbudsjettet for 2018. Budsjettutteljing for indikatorane med lukka ramme er berekna ved å multiplisere kvar institusjon sin andel av dei samla resultatata med den totale ramma for kvar indikator. Budsjettendringstala i 2019-budsjettet for lukka ramme er differansen mellom budsjettutteljinga i 2019 og budsjettutteljinga i 2018 (målt i 2019-kroner). Budsjettendringstal for kvar indikator er runda av til nærmaste 1 000 kroner.

Tala i tabell 8 viser endringa i utteljing for HK, UiB og UiT slik ho hadde vore utan innlemming av dei ekstra studieprogramma i finansieringssystemet. Det inneberer at budsjettendringstala for HK inkluderer tala frå tidlegare WOACT, basert på dei gamle tilskottssatsane på hhv. 70 og 50 pst. Det er også desse tala som ligg til grunn for endringar i rammeløyvinga i 2019. Tabell 9 viser opprinneleg utteljing for dei indikatorane som får endra utteljing. For å kome fram til ny resultatbasert utteljing etter full innlemming, er det gjort ei ny berekning av alle indikatorar med ekstra resultat, inkludert både dei opprinnelege og dei nye resultatata, og med den nye tilskottssatsen på 60 pst. for HK, for studiepoeng, kandidatar og utvekslingsstudentar. For indikatorane i lukka ramme er dei ekstra resultatata multipliserte med dei allereie berekna satsane. Tabell 10 viser differansen mellom opprinneleg og ny utteljing. Sidan innlemminga i finansieringssystemet skal vere budsjettøytral, viser denne differansen også tilsvarende reduksjon i basisløyvinga for desse institusjonane.

Tabell 11 viser beløpa kvar enkelt institusjon får tildelt i resultatbasert finansiering i 2019, fordelt på indikator, inkludert den nye utteljinga til HK, UiB og UiT. Tabell 12 viser samla tildeling for kvar institusjon i 2019, fordelt mellom basis, resultatbasert utteljing med open ramme, resultatbasert utteljing i lukka ramme og kompensasjon for endringar i finansieringssystemet i 2017. Sjå omtale i kap. 4.2.4.1.

Finansieringssystem

Tabell 8 Budsjettendring i statsbudsjettet for 2019 til kvar enkelt institusjon for dei resultatbaserte indikatorane (i kroner)

Inst.	Studiepoeng	Kandidatar	Utvekslingsstudentar (inkl. Erasmus+)	Doktorgradar	Publiserings- poeng	Midlar frå EU	Inntekter frå forskningsrådet og regionale forskningsfond	BOA-inntekter	Sum budsjettendring resultatbasert utteljing
NU	-11 062 000	-483 000	196 000	2 716 000	1 316 000	710 000	-362 000	243 000	-6 726 000
NMBU	3 974 000	6 352 000	809 000	1 940 000	215 000	-2 851 000	-1 206 000	2 750 000	11 983 000
NTNU	11 357 000	13 543 000	1 025 000	-2 095 000	-985 000	8 655 000	5 508 000	-4 169 000	32 839 000
OM	12 335 000	4 599 000	41 000	2 173 000	-1 037 000	5 742 000	-1 510 000	2 200 000	24 543 000
UiA	13 976 000	4 651 000	21 000	-310 000	3 038 000	-3 860 000	1 050 000	3 628 000	22 194 000
UiB	33 025 000	3 142 000	46 000	-1 940 000	-4 527 000	15 816 000	-2 347 000	3 051 000	46 266 000
UiO	23 826 000	18 104 000	1 849 000	16 216 000	-2 156 000	-30 493 000	737 000	-1 624 000	26 459 000
UiS	16 453 000	5 612 000	88 000	698 000	4 410 000	-4 716 000	-1 143 000	-255 000	21 147 000
USN	6 905 000	4 778 000	273 000	5 121 000	2 716 000	-277 000	-1 008 000	-1 481 000	17 027 000
UiT	8 710 000	4 221 000	129 000	5 276 000	-1 717 000	8 377 000	239 000	-8 514 000	16 721 000
AHO	1 961 000	-3 808 000	-304 000	1 164 000	-	-	-	-	-987 000
HiM	4 749 000	-3 092 000	62 000	78 000	44 000	-139 000	-82 000	90 000	1 710 000
NHH	2 855 000	1 679 000	603 000	-5 586 000	440 000	-2 126 000	487 000	-742 000	-2 390 000
NIH	-830 000	277 000	-175 000	853 000	638 000	2 525 000	41 000	83 000	3 412 000
NMH	4 830 000	3 960 000	-15 000	1 940 000	-	-	-	-	10 715 000
HINN	-255 000	3 325 000	273 000	1 397 000	722 000	270 000	-890 000	1 844 000	6 686 000
HVL	17 050 000	8 464 000	319 000	-155 000	1 527 000	1 235 000	-151 000	522 000	28 811 000
HiVo	984 000	-1 526 000	247 000	-233 000	116 000	-1 030 000	-43 000	39 000	-1 446 000
HiØ	6 594 000	-1 313 000	-489 000	155 000	806 000	560 000	5 000	31 000	6 349 000
SH	464 000	-526 000	-10 000	-155 000	129 000	324 000	117 000	318 000	661 000
KHiO				-388 000					-388 000
MF	1 656 000	-1 604 000	165 000	388 000	-894 000	62 000	1 000	59 000	-167 000
BI	-1 879 000	3 812 000	99 000	776 000	-790 000	1 512 000	165 000	1 122 000	4 817 000
VID	6 642 000	-892 000	1 040 000	931 000	-676 000	-297 000	394 000	804 000	7 946 000

Finansieringssystem

Inst.	Studiepoeng	Kandidatar	Utvexlingsstudentar (inkl. Erasmus+)	Doktorgradar	Publiserings- poeng	Midlar frå EU	Inntekter frå forskningsrådet og regionale forskningsfond	BOA-inntekter	Sum budsjettendring resultatbasert utteljing
ATH	1 097 000	-113 000	-10 000	-	156 000				1 130 000
BD	-76 000	-838 000	31 000	-	-				-883 000
BAS	-356 000	1 173 000	-22 000	-	-				795 000
DMMH	1 273 000	370 000	98 000	155 000	-63 000				1 833 000
FIH	-179 000	-114 000	-	-	-337 000				-630 000
HLB	113 000	-129 000	-	-	-				-16 000
HLT	126 000	334 000	-	-	-145 000				315 000
HK	3 809 000	2 459 000	60 000	-156 000	-1 273 000				4 899 000
LDH	1 272 000	1 406 000	10 000	78 000	-58 000				2 708 000
NLA	7 926 000	2 263 000	21 000	78 000	-1 298 000				8 990 000
NDH	659 000	1 066 000	36 000	-	-				1 761 000
STH	-137 000	548 000	-	-	-317 000				94 000

Tabell 9 Opprinnelig utteljing ved HK, UiB og UiT før innlemming

Inst.	Studiepoeng	Kandidat	Utvexling	Doktorgrad	Publiserings- poeng	Midlar frå EU	Midlar frå Forskningsrådet og regionale forskningsfond	BOA-inntekter	Totalt
HK	76 491 000	15 463 000	378 000	-	2 035 000				94 367 000
UiB	636 086 000	148 697 000	20 157 000	86 901 000	74 164 000	97 238 000	42 508 000	29 071 000	1 134 822 000
UiT	548 891 000	130 181 000	7 406 000	46 088 000	47 414 000	32 208 000	22 564 000	29 901 000	864 653 000

Finansieringssystem

Tabell 10 Auke i resultatbasert utteljing ved HK, UiB og UiT som følge av full innlemming

Inst.	Studiepoeng	Kandidatar	Utvexling	Publiserings-poeng	Midlar frå Forskringsrådet og regionale forskningsfond	BOA-inntekter	Total auke
HK	62 183 000	10 025 000	271 000	1 039 000	5 000	105 000	73 628 000
UiB	34 163 000	10 433 000	222 000		1 000	19 000	44 838 000
UiT	6 515 000	1 008 000					7 523 000

Tabell 11 Tildelt beløp i statsbudsjettet for 2019 til kvar enkelt institusjon for dei resultatbaserte indikatorane (i kroner)

Inst.	Studiepoeng	Kandidatar	Utvexlingsstudentar (inkl. Erasmus+)	Doktorgradar	Publiserings- poeng	Midlar frå EU	Inntekter frå Forskringsrådet og regionale forskningsfond	BOA-inntekter	Sum resultatbasert utteljing
NU	291 891 000	63 112 000	2 534 000	6 052 000	9 034 000	3 647 000	2 464 000	10 176 000	388 910 000
NMBU	251 083 000	74 862 000	4 856 000	35 691 000	25 392 000	27 254 000	22 859 000	16 289 000	458 286 000
NTNU	1 368 376 000	353 746 000	30 910 000	140 515 000	122 225 000	163 077 000	97 953 000	80 931 000	2 357 733 000
OM	588 849 000	136 277 000	7 540 000	7 138 000	22 641 000	16 184 000	8 974 000	19 900 000	807 503 000
UiA	360 406 000	81 859 000	7 859 000	10 164 000	18 885 000	10 576 000	4 877 000	10 712 000	505 338 000
UiB	670 249 000	159 130 000	20 379 000	86 901 000	74 164 000	97 238 000	42 509 000	29 090 000	1 179 660 000
UiO	924 523 000	255 529 000	26 435 000	191 259 000	151 456 000	148 234 000	91 632 000	50 323 000	1 839 391 000
UiS	341 750 000	82 806 000	5 989 000	19 010 000	24 062 000	11 416 000	5 705 000	9 624 000	500 362 000
USN	451 006 000	105 335 000	7 184 000	9 621 000	16 800 000	5 328 000	4 558 000	9 163 000	608 995 000
UiT	555 406 000	131 189 000	7 406 000	46 088 000	47 414 000	32 208 000	22 564 000	29 901 000	872 176 000
AHO	55 126 000	11 727 000	917 000	3 880 000	-	-	-	-	71 650 000
HiM	60 508 000	11 745 000	1 118 000	2 017 000	2 516 000	525 000	296 000	668 000	79 393 000
NHH	113 741 000	38 375 000	10 295 000	4 655 000	7 286 000	1 340 000	2 469 000	2 743 000	180 904 000
NIH	32 982 000	9 511 000	1 313 000	4 733 000	6 568 000	2 525 000	77 000	3 111 000	60 820 000
NMH	59 314 000	14 392 000	397 000	3 492 000	-	-	-	-	77 595 000
HINN	344 448 000	73 435 000	4 841 000	3 802 000	9 172 000	1 353 000	1 889 000	12 444 000	451 384 000

Finansieringssystem

Inst.	Studiepoeng	Kandidatar	Utvexlingsstudentar (inkl. Erasmus+)	Doktorgradar	Publiserings- poeng	Midlar frå EU	Inntekter frå Forskringsrådet og regionale forskningsfond	BOA-inntekter	Sum resultatbasert utteljing
HVL	460 920 000	107 402 000	6 700 000	931 000	13 480 000	2 864 000	4 467 000	12 058 000	608 822 000
HiVo	101 169 000	17 314 000	2 745 000	155 000	2 564 000	273 000	231 000	2 191 000	126 642 000
HiØ	166 841 000	34 478 000	1 602 000	621 000	4 155 000	1 563 000	729 000	3 043 000	213 032 000
SH	4 882 000	603 000	82 000	-	528 000	324 000	508 000	1 097 000	8 024 000
KHiO				1 164 000					1 164 000
MF	32 460 000	6 374 000	309 000	2 328 000	3 393 000	62 000	502 000	354 000	45 782 000
BI	132 941 000	28 283 000	3 930 000	5 431 000	9 878 000	1 677 000	1 128 000	11 014 000	194 282 000
VID	126 046 000	27 309 000	1 751 000	2 173 000	3 562 000	722 000	645 000	2 220 000	164 428 000
ATH	7 347 000	925 000	10 000	-	488 000				8 770 000
BD	6 578 000	838 000	57 000	-	-				7 473 000
BAS	10 266 000	3 198 000	224 000	-	-				13 688 000
DMMH	36 599 000	7 157 000	685 000	155 000	1 206 000				45 802 000
FIH	3 145 000	550 000	10 000	78 000	347 000				4 130 000
HLB	826 000		-	-	-				826 000
HLT	5 965 000	1 105 000	-	-	165 000				7 235 000
HK	138 674 000	25 488 000	649 000	-	3 074 000		5 000	105 000	167 995 000
LDH	32 392 000	7 577 000	402 000	78 000	617 000				41 066 000
NLA	73 708 000	11 482 000	180 000	78 000	1 184 000				86 632 000
NDH	8 399 000	2 361 000	72 000	-	-				10 832 000
RSH	5 801 000	1 632 000	-	-	14 000				7 447 000

Finansieringssystem

Tabell 12 Rammeløyving 2019 (i kroner)

Institusjon	Basis	Resultatbasert utteljing open ramme	Resultatbasert utteljing lukka ramme	Rammeløyving 2019
NU	1 013 574 000	363 589 000	25 321 000	1 402 484 000
NMBU	837 322 000	366 492 000	91 794 000	1 295 608 000
NTNU	4 358 494 000	1 893 547 000	464 187 000	6 716 228 000
OM	1 641 991 000	739 804 000	67 699 000	2 449 494 000
UiA	973 169 000	460 288 000	45 050 000	1 478 507 000
UiB	2 426 814 000	936 659 000	243 001 000	3 606 474 000
UiO	3 848 721 000	1 397 746 000	441 646 000	5 688 113 000
UiS	1 119 396 000	449 555 000	50 807 000	1 619 758 000
USN	1 238 250 000	573 146 000	35 849 000	1 847 245 000
UiT	2 420 472 000	740 089 000	132 087 000	3 292 648 000
AHO	113 702 000	71 650 000	-	185 352 000
HiM	163 078 000	75 388 000	4 005 000	242 471 000
NHH	298 505 000	167 066 000	13 838 000	479 409 000
NIH	147 432 000	48 539 000	12 281 000	208 252 000
NMH	210 005 000	77 595 000	-	287 600 000
HINN	683 054 000	426 526 000	24 858 000	1 134 438 000
HVL	1 388 087 000	575 953 000	32 869 000	1 996 909 000
HiVo	234 165 000	121 383 000	5 259 000	360 807 000
HiØ	461 268 000	203 542 000	9 490 000	674 300 000
SH	351 487 000	5 567 000	2 457 000	359 511 000
KHiO	92 128 000	1 164 000	-	93 292 000
MF	45 065 000	41 471 000	4 311 000	90 847 000
BI	153 489 000	170 585 000	23 697 000	347 771 000
VID	194 361 000	157 279 000	7 149 000	358 789 000
ATH	14 602 000	8 282 000	488 000	23 372 000
BD	19 106 000	7 473 000	-	26 579 000
BAS	5 278 000	13 688 000	-	18 966 000
DMMH	78 028 000	44 596 000	1 206 000	123 830 000
FIH	5 644 000	3 783 000	347 000	9 774 000
HLB	1 750 000	826 000	-	2 576 000
HLT	2 704 000	7 070 000	165 000	9 939 000
HK	35 332 000	164 811 000	3 184 000	203 327 000
LDH	59 160 000	40 449 000	617 000	100 226 000
MTHS	4 190 000			4 190 000
NLA	129 494 000	85 448 000	1 184 000	216 126 000
NDH	1 954 000	10 832 000	-	12 786 000
STH	7 743 000	7 433 000	14 000	15 190 000

4.2.4.1 *Justering av budsjetteffektar i 2017, 2018 og 2019*

Innføringa av endra finansieringssystem i 2017 innebar ei omfordeling mellom institusjonane på om lag 180 mill. kroner (2017-kroner).

Stortinget vedtok i behandlinga av statsbudsjett for 2017 å løyve om lag 45 mill. kroner til institusjonane som fekk redusert resultatbasert utteljing samanlikna med kva dei ville fått med tidlegare finansieringssystem. Desse midlane er lagt som varige midlar i basisdelen av finansieringa til desse institusjonane, jf. *Orientering om statsbudsjettet 2017 for universitet og høøgskolar*. Det vil seie at den samla omfordelinga knytt til innfasinga av finansieringssystemet er på om lag 135 mill. kroner (180 mill. kroner fråtrekt 45 mill. kroner).

Stortinget har vedtatt at budsjetteffektane som følge av endringar i resultatbasert finansieringssystem skal bli fasa inn over tre år, jf. Innst. 12 S (2016–2017). Slik får institusjonane ekstra tid til å tilpasse seg endringane i finansieringssystemet.

Omfordelingseffektane blei reduserte i 2017 ved å justere basis til institusjonane i 2017 med om lag 90 mill. kroner. Desse midlane blir justerte tilbake i 2018 og 2019 med 45 mill. kroner per år (2017-kroner). Tabellen under viser kor mykje midlar som blir flytta tilbake i 2019, oppgitt i både 2017-kroner og 2018-kroner. Beløpa i 2019 er inkludert i berekinga av basisløyvinga til institusjonane i 2019, jf. omtale i kap. 3.4.1 og 3.4.2.

Tabell 13 *Justerings i basis som følge av endringar i finansieringssystemet i 2017 (i kroner)*

Institusjon	Justering i basis i 2017 (i 2017-kroner)	Justering tilbake i basis i 2018 (2017-kroner)	Justering tilbake i basis i 2019 (2019-kroner)
NU	8 099 775	-4 049 887	-4 280 000
NMBU	-2 992 000	1 496 000	1 581 000
NTNU	-17 090 418	8 545 209	9 031 000
UiA	10 435 033	-5 217 516	-5 513 000
UiB	176 291	-88 145	-94 000
UiO	-30 273 000	15 136 500	15 996 000
UiS	9 394 275	-4 697 137	-4 964 000
UiT	-10 195 725	5 097 863	5 388 000
AHO	-1 014 500	507 250	536 000
HiM	2 691 016	-1 345 508	-1 422 000
NHH	-6 455 742	3 227 871	3 411 000
NIH	-1 764 000	882 000	932 000
NMH	55 373	-27 686	-29 000
HINN	3 322 549	-1 661 275	-1 755 000
HiOA	13 534 631	-6 767 316	-7 152 000
HSN	5 103 115	-2 551 557	-2 696 000
HVL	9 291 824	-4 645 912	-4 909 000
HiVo	3 065 791	-1 532 895	-1 620 000
HiØ	3 631 016	-1 815 508	-1 919 000
SH	393 758	-196 879	-208 000

Institusjon	Justering i basis i 2017 (i 2017-kroner)	Justering tilbake i basis i 2018 (2017-kroner)	Justering tilbake i basis i 2019 (2019-kroner)
KHiO	-179 209	89 605	95 000
MF	4 401 500	-2 200 750	-2 326 000
BI	-17 246 984	8 623 492	9 113 000
VID	2 476 291	-1 238 145	-1 309 000
ATH	449 000	-224 500	-238 000
BD	174 500	-87 250	-93 000
BAS	-1 108 000	554 000	586 000
DMMH	15 000	-7 500	-8 000
FIH	165 500	-82 750	-87 000
HLB	25 000	-12 500	-13 000
HD	823 000	-411 500	-435 000
HLT	89 500	-44 750	-47 000
HK	5 587 500	-2 793 750	-2 952 000
LDH	2 472 258	-1 236 129	-1 307 000
NLA	-216 225	108 113	114 000
NDH	-278 500	139 250	147 000
RSH	382 500	-191 250	-202 000
W-ACT	1 208 000	-604 000	-638 000

4.2.4.2 Rapportering av data for 2018 og resultatutteljing i statsbudsjettet for 2020

I statsbudsjettet for 2020 blir innrapporterte tal for 2018 lagde til grunn og samanlikna med innrapporterte tal som ligg til grunn for utteljinga i statsbudsjettet for 2019. Endring i resultatata gir budsjettverknad i 2020. Det betyr at grunnlaget blir berekna ut frå endring mellom resultatata for indikatorane i 2017 og 2018.

Institusjonane legg inn forslag til kategori, A–F, for nye studieprogram i den årlege rapporteringa til NSD. Departementet går gjennom dei nye studieprogramma og gjer endeleg innplassering i kategoriar. Søknad om å få endra innplassering av eit eksisterande studieprogram må inngå som del av satsingsforslaget frå institusjonen for statsbudsjettet for 2020, med frist 1. november 2018.

Departementet behandlar ikkje søknader om endra innplassering av studieprogram som institusjonane sender utanom det samla satsingsforslaget.

Korrekt informasjon skal ligge til grunn for dei årlege budsjettvedtaka. Universitet og høøgskolar rapporterer data som inngår i berekningsgrunnlaget for resultatutteljinga i finansieringssystemet. Kunnskapsdepartementet føreset at institusjonane kvalitetssikrar tala dei rapporterer til NSD, og at dei rapporterer innan fastsette fristar. Departementet føreset at dette skjer gjennom system for internkontroll, og at institusjonane kan dokumentere gjennomføringa. Mangelfull eller feilaktig rapportering frå institusjonane kan føre til redusert resultatbasert utteljing.

Institusjonane skal bruke gjeldande mal for rekneskap og andre rapportar som inneheld data som dannar grunnlag for å berekne resultatbasert utteljing. Institusjonane skal rapportere rekneskapen korrekt og til rett tid. Dette er særleg viktig der data frå rekneskapen er grunnlag for å berekne resultatbasert utteljing. På DBH-nettsidene til NSD ligg spesifikasjonar av gjeldande rapporteringskrav og malar for rapporteringa.

I rapporteringa til NSD for oppnådde resultat i 2018 må institusjonane forklare følgande endringar i resultat frå året før:

- studieprogram med endring på meir enn 20 pst. i talet på 60-studiepoengseiningar
- endring i talet på 60-studiepoengseiningar på meir enn fem pst. innanfor ein kategori, A-F
- endring i talet på kandidatar på meir enn fem pst. innanfor ein kategori, A-F
- studentutveksling med endring på meir enn 20 pst.
- endring i talet på avlagde doktorgradar på meir enn 20 pst.
- endring i midlar frå Noregs forskingsråd og regionale forskingsfond på meir enn 20 pst.
- endring i midlar frå EU med endring på meir enn 20 pst.
- endring i inntekter frå anna bidrags- og oppdragsverksemd (BOA) på meir enn 20 pst.

Utgjeve av:
Kunnskapsdepartementet

Offentlege institusjonar kan tinge fleire eksemplar frå:
Service- og tryggingorganisasjonen til departementa
Internett: www.publikasjoner.dep.no
E-post: publikasjonsbestilling@dss.dep.no
Telefon: 222 40 000

Publikasjonskode: F-4259/9

Internett: http://www.regjeringen.no/orientering_statsbudsjettet_uh

Trykk:
Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon - 12/2018

FULLMAKTER 2019

1.1. Generelt

Vi viser til Bevilgningsreglementet, Reglement for økonomistyring i staten, Bestemmelser om økonomistyring i staten og Hovedinstruks for økonomiforvaltningen ved statlige universiteter og høyskoler. For administrative fullmakter viser vi også til særskilte brev og rundskriv. Eventuelle tilskuddsordninger må forvaltes i tråd med regelverket i staten.

Departementet kan når som helst trekke tilbake gitte fullmakter. Fullmaktene medfører ingen innskrenkninger i departementets instruksjonsmyndighet.

1.2. Budsjettfullmakter

1.2.1. Vedtak om nettobudsjettering

Stortinget gir ved særskilt vedtak samtykke til unntak fra bruttoprinsippet, jf. Bevilgningsreglementet § 4 annet ledd. Unntaket er bekreftet for 2019 ved at det er gitt nettobevilgning under utgiftspost 50 i budsjett for 2019, jf. Innst. 12 S (2018–2019) og Prop. 1 S (2018–2019).

Storingsvedtaket innebærer at institusjonen kan disponere eksterne inntekter fullt ut til sitt formål, i tillegg til bevilgning på 50-post. Institusjonen disponerer eventuelt positivt årsresultat og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat.

Institusjoner med unntak fra bruttoprinsippet må sørge for at midler fra andre statsinstitusjoner utbetales til institusjonenes arbeidskonti hos kontofører.

1.2.2. Fullmakt til å opprette og eie aksjer i selskaper

Institusjonenes adgang til å opprette selskaper og å kjøpe aksjer i eksisterende selskaper forutsetter at departementet gir institusjonene særskilte fullmakter i henhold til vedtak IV Diverse fullmakter nr. 2, jf. Innst. 12 S (2018–2019), jf. Prop. 1 S (2018–2019).

Kunnskapsdepartementet gir institusjonen fullmakt til å:

- a) opprette nye selskap og delta i selskap som er av faglig interesse for institusjonen
- b) bruke overskudd av oppdragsvirksomhet til kapitalinnskudd ved opprettelse av nye selskap eller ved deltakelse i selskap som er av faglig interesse for institusjonen
- c) bruke utbytte fra selskap som institusjonen har kjøpt aksjer i eller etter fullmakt forvalter, til drift av institusjonen eller til kapitalinnskudd

- d) bruke inntekt fra salg av aksjer i selskap som institusjonen har ervervet med overskudd fra oppdragsvirksomhet eller etter fullmakt forvalter, til drift av institusjonen eller til kapitalinnskudd.

Institusjonens eierskap i selskaper skal besluttes av styret, som skal kunne godtgjøre at dette er av faglig interesse. Videre skal styret fastsette mål for eierskapet og retningslinjer for forvaltningen, jf. rundskriv F-07-13. Eierskap er ikke en forutsetning for samarbeid eller for at ansatte ved institusjonen kan ha verv som styremedlem i et selskap.

Institusjonen skal legge departementets reglement til grunn ved sin utøvelse av myndighet etter fullmaktene, jf. universitets- og høyskoleloven § 12-4. Det er ikke adgang til å benytte tingsinnskudd og å opprette stiftelser.

1.3. Administrative fullmakter

1.3.1. Fullmakt til å forvalte statens eierinteresser

Kunnskapsdepartementet gir institusjonen fullmakt til å forvalte statens eierinteresser på vegne av departementet, jf. ovennevnte fullmakter. Institusjonen skal legge departementets retningslinjer for forvaltning av statens eierinteresser til grunn. For øvrig viser vi til Meld. St. 27 (2013–2014) *Et mangfoldig og verdiskapende eierskap*.

1.3.2. Delegering av innkallelse til generalforsamling i heleide selskap

Kunnskapsdepartementet delegerer med dette til institusjonen å innkalle til generalforsamling i aksjeselskap der staten eier alle aksjene, og hvor institusjonen forvalter eierskapet, jf. aksjeloven § 20-5 første ledd.

Delegeringen gjelder for 2019, og kan ikke delegeres videre. Departementet forutsetter at institusjonen holder seg til bestemmelsene i aksjeloven, herunder varsler Riksrevisjonen om generalforsamlinger i aksjeselskap der staten eier alle aksjene, jf. aksjeloven § 20-7.

Institusjonen skal sørge for kjønnsbalanse i styrene i statsaksjeselskaper, jf. aksjeloven § 20-6. Departementet minner om at dette også er et mål i øvrige selskaper der staten eier aksjer.

1.3.3. Fullmakt til å inngå leieavtaler utover budsjettåret

Instruksen om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor gjelder for inngåelse av avtaler om leie av lokaler i markedet og av statlig utleier. Instruksen gjelder også for byggeprosjekter som inkluderer ombygging og rehabilitering. Instruksen skal sikre god saksforberedelse og styring med bygge- og leiesaker. Det er viktig at alle institusjonene følger bestemmelsene i denne, jf. *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor av 20. januar 2012 nr. 39*, og sist endret ved kongelig resolusjon 13. januar 2017, se følgende lenke: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/instruks-bygge-leie/id670873/>.

Kunnskapsdepartementet har tidligere gitt institusjonene fullmakt til å inngå avtale om leie av lokaler, jf. departementets brev 26. mars 2001. Bestemmelsene i instruksen

om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor erstatter innholdet i dette brevet.

Fullmakten gjelder ikke for leieprosjekter som etter sin art eller omfang må klassifiseres som byggesaker. Fullmakten gjelder ikke for avtaler om leie av lokaler i markedet der summen av fremtidige leieforpliktelser er 100 mill. kroner eller mer, jf. nevnte instruks. Slike leieavtaler skal legges frem for Kunnskapsdepartementet som forelegger dem for Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Klausul om fremleie ved eventuelt mindrebehov for areal skal innarbeides ved inngåelse av nye leiekontrakter. Det er videre en forutsetning at institusjonen nøye vurderer behovet for oppsigelsesklausuler, jf. overnevnte instruks. Hensynet til fremtidig handlefrihet skal veie tungt ved denne vurderingen. Slike vurderinger skal foreligge som en del av grunnlagsmaterialet i den enkelte sak om inngåelse av leieavtaler. Leieavtalen må kunne transporteres til annen statlig virksomhet.

Kunnskapsdepartementet gjør videre oppmerksom på Statsbyggs prosedyrer for håndtering av byggeprosjekter innenfor den statlige kurantordningen. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har utarbeidet *Retningslinjer for behandling av statlige byggeprosjekter der husleien dekkes innenfor gjeldende budsjettammer* som gjelder fra 1. desember 2014, jf. Rundskriv H-11/14:

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Retningslinjerkurantprosjekter/id2340398/>

Dette innebærer at kurantprosjekter på 50 mill. kroner eller mer må meldes til Kunnskapsdepartementet før institusjonene setter byggesakene i bestilling hos Statsbygg, jf. punktet *Campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter* i dokumentet *Rapporteringskrav for årsrapport (2019–2020)*.

For kurantprosjekter er det en forutsetning at alle kostnader dekkes innenfor uendret bevilgningsnivå for hele avtaleperioden, herunder også flyttekostnader og kostnader til brukerutstyr.

1.3.4. Fullmakt til å inngå forlik, opptre på statens vegne i forliksrådet eller innrømme erstatningsansvar

Institusjonen har fullmakt til å inngå forlik eller innrømme ansvar i saker om erstatning opp til 300 000 kroner. Fullmakten gjelder de saker der institusjonen selv skal dekke beløpet innenfor egne budsjettammer. I saker som gjelder erstatning over 300 000 kroner, skal saken legges frem for departementet til avgjørelse.

Erstatning på grunnlag av alminnelige erstatningsregler, med unntak av ansvar i kontraktsforhold og ansvar i forbindelse med statens forretningsdrift, kan belastes Justis- og beredskapsdepartementets budsjett, kap. 471 Statens erstatningsansvar. Øvrige utbetalinger av erstatning må virksomheten dekke innenfor egne rammer. Se rundskriv G-01/2017, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/erstatningskrav-motstaten--belastning-av-budsjettkapittel-471-post-71-og-fracfall-avforeldelsesinnsigelse/id2548368/>

Institusjonen har fullmakt til å reise forliksklage, og til å møte i forliksrådet i saker der departementet ellers ville vært part, jf. universitets- og høyskoleloven § 12-2 tredje ledd, jf. første ledd. Dette inkluderer fullmakt til å bruke slike rettsmidler mot

avgjørelse som er angitt i tvisteloven § 6-14 annet ledd. Dersom en sak som har vært behandlet i forliksrådet skal behandles for de alminnelige domstolene, vil departementet vurdere å delegere til institusjonene å representere staten også for disse instansene.

Institusjonen har ansvar for juridisk kvalitetssikring av erstatningsrettslige spørsmål før avgjørelse treffes. Det forutsettes at institusjonen foretar en grundig vurdering av grunnleggende vilkår for erstatning, dvs. ansvarsgrunnlag, økonomisk tap, årsakssammenheng, påregnelighet og adekvans – og eventuelt om det skal inngås forlik uten å erkjenne ansvar.

Saker av prinsipiell betydning eller saker der det kan være tvil om den juridiske vurderingen, skal forelegges Kunnskapsdepartementet, som vurderer om det er aktuelt å be Regjeringsadvokaten om bistand.

FULLMAKTER 2019 – INSTITUSJONER SOM FORVALTER STATLIG EIENDOM ¹

1.1. Generelt

Vi viser til Bevilgningsreglementet, Reglement for økonomistyring i staten, Bestemmelser om økonomistyring i staten og Hovedinstruks for økonomiforvaltningen ved statlige universiteter og høyskoler. For administrative fullmakter viser vi også til særskilte brev og rundskriv. Eventuelle tilskuddsordninger må forvaltes i tråd med regelverket i staten.

Departementet kan når som helst trekke tilbake gitte fullmakter. Fullmaktene medfører ingen innskrenkninger i departementets instruksjonsmyndighet.

1.2. Budsjettfullmakter

1.2.1. Vedtak om nettobudsjettering

Stortinget gir ved særskilt vedtak samtykke til unntak fra bruttoprinsippet, jf. Bevilgningsreglementet § 4 annet ledd. Unntaket er bekreftet for 2019 ved at det er gitt nettobevilgning under utgiftspost 50 i budsjett for 2019, jf. Innst. 12 S (2018–2019) og Prop. 1 S (2018–2019).

Storingsvedtaket innebærer at institusjonen kan disponere eksterne inntekter fullt ut til sitt formål, i tillegg til bevilgning på 50-post. Institusjonen disponerer eventuelt positivt årsresultat og har ansvaret for å dekke eventuelt negativt årsresultat.

Institusjoner med unntak fra bruttoprinsippet må sørge for at midler fra andre statsinstitusjoner utbetales til institusjonenes arbeidskonti hos kontofører.

1.2.2. Eiendomsfullmakt

Institusjonen kan i henhold til vedtak II Merinntektsfullmakter nr. 3 i Innst. 12 S (2018–2019), jf. Prop. 1 S (2018–2019), avhende fast eiendom, jf. *Instruks om avhending av statlig fast eiendom*, og bruke inntekter fra salg av eiendommer til kjøp, vedlikehold og bygging av andre lokaler til undervisnings- og forskningsformål ved samme institusjon.

¹ Universitetet i Oslo, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, Universitetet i Bergen, Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet og Norges idrettshøgskole

Institusjonen må legge frem for departementet saker som er av prinsipiell art eller som innebærer større arealendringer.

1.2.3. Fullmakt til å opprette og eie aksjer i selskaper

Institusjonenes adgang til å opprette selskaper og å kjøpe aksjer i eksisterende selskaper forutsetter at departementet gir institusjonene særskilte fullmakter i henhold til vedtak IV Diverse fullmakter nr. 2, jf. Innst. 12 S (2018-2019), jf. Prop. 1 S (2018-2019).

Kunnskapsdepartementet gir institusjonen fullmakt til å:

- a) opprette nye selskap og delta i selskap som er av faglig interesse for institusjonen
- b) bruke overskudd av oppdragsvirksomhet til kapitalinnskudd ved opprettelse av nye selskaper eller ved deltakelse i selskap som er av faglig interesse for institusjonen
- c) bruke utbytte fra selskap som institusjonen har kjøpt aksjer i eller etter fullmakt forvalter, til drift av institusjonen eller til kapitalinnskudd
- d) bruke inntekt fra salg av aksjer i selskap som institusjonen har ervervet med overskudd fra oppdragsvirksomhet eller etter fullmakt forvalter, til drift av institusjonen eller til kapitalinnskudd.

Institusjonens eierskap i selskaper skal besluttes av styret, som skal kunne godtgjøre at dette er av faglig interesse. Videre skal styret fastsette mål for eierskapet og retningslinjer for forvaltningen, jf. rundskriv F-07-13. Eierskap er ikke en forutsetning for samarbeid eller for at ansatte ved institusjonen kan ha verv som styremedlem i et selskap.

Institusjonen skal legge departementets reglement til grunn ved sin utøvelse av myndighet etter fullmaktene, jf. universitets- og høyskoleloven § 12-4. Det er ikke adgang til å benytte tingsinnskudd og å opprette stiftelser.

1.3. Administrative fullmakter

1.3.1. Fullmakt til å forvalte statens eierinteresser

Kunnskapsdepartementet gir institusjonen fullmakt til å forvalte statens eierinteresser på vegne av departementet, jf. ovennevnte fullmakter. Institusjonen skal legge departementets retningslinjer for forvaltning av statens eierinteresser til grunn. For øvrig viser vi til Meld. St. 27 (2013-2014) *Et mangfoldig og verdiskapende eierskap*.

1.3.2. Delegering av innkallelse til generalforsamling i heleide selskap

Kunnskapsdepartementet delegerer med dette til institusjonen å innkalle til generalforsamling i aksjeselskap der staten eier alle aksjene, og hvor institusjonen forvalter eierskapet, jf. aksjeloven § 20-5 første ledd.

Delegeringen gjelder for 2019 og kan ikke delegeres videre. Departementet forutsetter at institusjonen holder seg til bestemmelsene i aksjeloven, herunder

varslers Riksrevisjonen om generalforsamlinger i aksjeselskap der staten eier alle aksjene, jf. aksjeloven § 20-7.

Institusjonen skal sørge for kjønnsbalanse i styrene i statsaksjeselskaper, jf. aksjeloven § 20-6. Departementet minner om at dette også er et mål i øvrige selskaper der staten eier aksjer.

1.3.3. Fullmakt til å inngå leieavtaler utover budsjettåret

Instruksen om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor gjelder for inngåelse av avtaler om leie av lokaler i markedet og av statlig utleier. Instruksen gjelder også for byggeprosjekter som inkluderer ombygging og rehabilitering. Instruksen skal sikre god saksforberedelse og styring med bygge- og leiesaker. Det er viktig at alle institusjonene følger bestemmelsene i denne, jf. *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor av 20. januar 2012 nr. 39*, og sist endret ved kongelig resolusjon 13. januar 2017, se følgende lenke: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/instruks-bygge-leie/id670873/>.

Kunnskapsdepartementet har tidligere gitt institusjonene fullmakt til å inngå avtale om leie av lokaler, jf. departementets brev 26. mars 2001. Bestemmelsene i instruksen om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor erstatter innholdet i dette brevet.

Fullmakten gjelder ikke for leieprosjekter som etter sin art eller omfang må klassifiseres som byggesaker. Fullmakten gjelder ikke for avtaler om leie av lokaler i markedet der summen av fremtidige leieforpliktelser er 100 mill. kroner eller mer, jf. nevnte instruks. Slike leieavtaler skal legges frem for Kunnskapsdepartementet, som forelegger dem for Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Klausul om fremleie ved eventuelt mindrebehov for areal skal innarbeides ved inngåelse av nye leiekontrakter. Det er videre en forutsetning at institusjonen nøye vurderer behovet for oppsigelsesklausuler, jf. overnevnte instruks. Hensynet til fremtidig handlefrihet skal veie tungt ved denne vurderingen. Slike vurderinger skal foreligge som en del av grunnlagsmaterialet i den enkelte sak om inngåelse av leieavtaler. Leieavtalen må kunne transporteres til annen statlig virksomhet.

Kunnskapsdepartementet gjør videre oppmerksom på Statsbyggs prosedyrer for håndtering av byggeprosjekter innenfor den statlige kurantordningen. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har utarbeidet *Retningslinjer for behandling av statlige byggeprosjekter der husleien dekkes innenfor gjeldende budsjettammer* som gjelder fra 1. desember 2014, jf. Rundskriv H-11/14: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Retningslinjerkurantprosjekter/id2340398/>.

Dette innebærer at kurantprosjekter på 50 mill. kroner eller mer må meldes til Kunnskapsdepartementet før institusjonene setter byggesakene i bestilling hos Statsbygg, jf. punktet *Campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter* i dokumentet *Rapporteringskrav for årsrapport (2019–2020)*.

For kuranterprosjekter er det en forutsetning at alle kostnader dekkes innenfor uendret bevilgningsnivå for hele avtaleperioden, herunder også flyttekostnader og kostnader til brukerutstyr.

1.3.4. Fullmakt til å inngå forlik, opptre på statens vegne i forliksrådet eller innrømme erstatningsansvar

Institusjonen har fullmakt til å inngå forlik eller innrømme ansvar i saker om erstatning opp til 300 000 kroner. Fullmakten gjelder de saker der institusjonen selv skal dekke beløpet innenfor egne budsjetttrammer. I saker som gjelder erstatning over 300 000 kroner, skal saken legges frem for departementet til avgjørelse.

Erstatning på grunnlag av alminnelige erstatningsregler, med unntak av ansvar i kontraktsforhold og ansvar i forbindelse med statens forretningsdrift, kan belastes Justis- og beredskapsdepartementets budsjett, kap. 471 Statens erstatningsansvar. Øvrige utbetalinger av erstatning må virksomheten dekke innenfor egne rammer. Se rundskriv G-01/2017, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/erstatningskrav-motstaten--belastning-av-budsjettkapittel-471-post-71-og-fracfall-avforeldelsesinnsigelse/id2548368/>

Institusjonen har fullmakt til å reise forliksklage, og til å møte i forliksrådet i saker der departementet ellers ville vært part, jf. universitets- og høyskoleloven § 12-2 tredje ledd, jf. første ledd. Dette inkluderer fullmakt til å bruke slike rettsmidler mot avgjørelse som er angitt i tvisteloven § 6-14 annet ledd. Dersom en sak som har vært behandlet i forliksrådet skal behandles for de alminnelige domstolene, vil departementet vurdere å delegere til institusjonene å representere staten også for disse instansene.

Institusjonen har ansvar for juridisk kvalitetssikring av erstatningsrettslige spørsmål før avgjørelse treffes. Det forutsettes at institusjonen foretar en grundig vurdering av grunnleggende vilkår for erstatning, dvs. ansvarsgrunnlag, økonomisk tap, årsakssammenheng, påregnelighet og adekvans – og eventuelt om det skal inngås forlik uten å erkjenne ansvar.

Saker av prinsipiell betydning eller saker der det kan være tvil om den juridiske vurderingen, skal forelegges Kunnskapsdepartementet, som vurderer om det er aktuelt å be Regjeringsadvokaten om bistand.

Rapporteringskrav for Årsrapport (2019–2020)

Universiteter og høyskoler skal innen **15. mars 2020** sende dokumentet *Årsrapport (2019–2020)* til Kunnskapsdepartementet (postmottak@kd.dep.no), Database for statistikk om høgre utdanning (dbh@nsd.no) med kopi til Riksrevisjonen (postmottak@riksrevisjonen.no).

Årsrapporten skal ha følgende struktur, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 1.5.1:

- I. Styrets beretning
- II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III. Årets aktiviteter og resultater
- IV. Styring og kontroll i virksomheten
- V. Vurdering av fremtidsutsikter
- VI. Årsregnskap

Nedenfor følger nærmere krav til innhold i årsrapporten for statlige universiteter og høyskoler. Årsrapporten skal også inneholde annen informasjon av betydning for departementets styring og oppfølging, jf. *Bestemmelser om økonomistyring i staten*, pkt. 2.3.3. Vi viser for øvrig til [Hovedinstruks for økonomiforvaltningen ved statlige universiteter og høyskoler](#) og veiledning fra Direktoratet for økonomistyring (DFØ) om utarbeidelse av årsrapport.¹ Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen **1. mai 2020**.²

Årsrapporten skal være et strategisk dokument som gir god informasjon til departementet om institusjonens resultater, mål og planer. Dokumentet bør vise hva institusjonen har lykkes med, hva som er sentrale utfordringer, og hvordan disse skal møtes. Departementet mener årsrapporten også bør være et viktig dokument for institusjonens egen resultatoppfølging og planlegging.

I. Styrets beretning

Styrets beretning skal signeres av hele styret og bør inneholde

- styrets overordnede vurdering av samlede resultater, ressursbruk og måloppnåelse for 2019
- kort omtale av sentrale forhold, interne og eksterne, som har hatt betydelig innvirkning på oppnådde resultater
- overordnet fremstilling av de viktigste prioriteringene for 2020

Vi anbefaler å begrense omtalen til to sider.

¹ <https://dfo.no/fagomrader/årsregnskap>

² Kunnskapsdepartementet har avklart med DFØ at institusjonene kan benytte en hyperlenke fra virksomhetenes nettside til DBHs nettside for årsrapportene, så lenge det går klart fram at lenken fører dem til årsrapporten.

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Hensikten med dette kapitlet er å presentere virksomheten for andre lesere av årsrapporten enn departementet og virksomheten selv. Introduksjonen bør inneholde

- omtale av virksomhetens departementstilhørighet, tilknytningsform og samfunnsoppdrag
- omtale av lokalisering, toppledelsen og organisasjonsstruktur, gjerne i form av et overordnet organisasjonskart. Vesentlige endringer skal omtales.
- presentasjon av utvalgte hovedtall: Vi anbefaler at det minimum oppgis antall årsverk, antall registrerte studenter, totale inntekter og total tildeling fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer. Det vil for øvrig være hensiktsmessig å vise til at statistikk fremgår i DBH.

Innholdet i og omfanget av del II vil variere i samsvar med virksomhetens egenart, men vi anbefaler at presentasjonen holdes innenfor to sider.

III. Årets aktiviteter og resultater

Dette er hovedkapitlet i årsrapporten og skal hovedsakelig inneholde resultatrapportering i henhold til institusjonens egne virksomhetsmål og styringsparametere samt de nasjonale styringsparametere. Resultatene skal vurderes i lys av utviklingen over tid, ambisjonsnivå, institusjonsstrategien samt andre data og kilder. Det skal også rapporteres på samfunns- og effektmål for byggeprosjekter. Se nærmere omtale nedenfor.

I tillegg skal kapitlet inneholde rapportering om bruk av særlig tildelte midler. Se nærmere omtale nedenfor. Dersom tiltakene, ikke er avsluttet tidsnok til å rapportere fullstendig i *Årsrapport (2019–2020)*, må institusjonen gi en foreløpig rapport og redegjøre kort for videre planer med tiltaket. Fullstendig rapport om gjennomføring og resultater må i slike tilfeller gis i *Årsrapport (2020–2021)*.

Rapporteringen skal også omfatte tildelinger og føringer for rapportering som omtales i eventuelle supplerende tildelingsbrev som institusjonene mottar i løpet av 2019.

Resultatrapportering på virksomhetsmål

Vi viser til kapittel 2 i tildelingsbrevet for 2019. Rapporteringen skal ta hensyn til både ettårig og flerårig perspektiv og skal inneholde følgende:

- Vurdering av resultatene på nasjonale styringsparametere. Data for alle de nasjonale styringsparametere vil være tilgjengelig på DBHs nettside. Institusjonen kan selv velge om vurderingen skal fremkomme under egne overskrifter tilknyttet relevant virksomhetsmål eller samlet under én overskrift. Vesentlige endringer i resultater og resultater som institusjonen er henholdsvis særlig fornøyd med og ikke fornøyd med, bør nevnes. Omtalen bør være kort.
- Institusjonene skal rapportere status for oppfølging av utviklingsavtalen. Det skal fremgå hva som er status på måleparametre/milepæler sammenlignet med utgangspunktet for avtalen. Rapporteringen kan være under egen overskrift eller

sammen med de øvrige virksomhetsmålene med synliggjøring at dette inngår i utviklingsavtalen.

- Resultater på institusjonens egne styringsparametere og vurdering av måloppnåelse på virksomhetsmålene. Institusjonen skal rapportere på en måte som gir god oversikt og innsikt i institusjonens prioriteringer og utfordringer. Hovedfunn i gjennomførte evalueringer skal omtales. Rapporteringen bør ikke legge altfor mye vekt på gjennomførte aktiviteter og tiltak.

Samfunns- og effektmål for byggeprosjekter

Departementet har satt samfunns- og effektmål for større bygge- og rehabiliteringsprosjekter i sektoren. Institusjonene må ta hensyn til disse målene i styringen av og planene for virksomheten og redegjøre for arbeidet med å sikre måloppnåelse. Rapporteringen gjelder avsluttede byggeprosjekter. For byggeprosjekter som fortsatt er i byggefase må institusjonene gjøre rede for hvordan de legger til rette for at byggeprosjektets samfunns- og effektmål vil nås etter at bygget står ferdig.

Midler til oppgradering av forsknings- og læringsareal

Institusjoner som har mottatt midler fra Kunnskapsdepartementet til oppgradering og modernisering av bygg og lokaler skal rapportere resultater og måloppnåelse i henhold til føringene i aktuelle tildelingsbrev.

Midler til verdensledende fagmiljøer (UiO, UiB, UiT, NTNU, NMBU)

I 2015 ble det bevilget totalt 70 mill. kroner fordelt etter spissede kvalitetskriterier til fem institusjoner med fagmiljø som har særlige forutsetninger for å strekke seg mot verdenstoppen. Midlene vil gi en langsiktig styrking av budsjettene til de institusjonene som nådde opp i konkurransen, og skal brukes til rekruttering av internasjonale toppforskere.

Institusjoner som har fått tildelt midler fra Kunnskapsdepartementet til verdensledende fagmiljøer, skal rapportere om hvordan midlene er disponert og beskrive resultater og måloppnåelse.

Midler tildelt over andre kapitler

Institusjoner som får tildelt midler fra Kunnskapsdepartementet over andre kapitler og poster, skal beskrive resultater og måloppnåelse for hvert av disse tiltakene, samt bekrefte at midlene er benyttet i samsvar med forutsetningene i tildelingsbrevet. Rapporteringen for hvert tiltak bør ikke overstige en halv side.

I denne delen gis det ingen anbefaling om antall sider, men rapporten må være oversiktlig og leservennlig.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Den første delen av kapitlet skal inneholde rapportering om styring og kontroll i virksomheten. I den andre delen skal institusjonene under dette kapitlet i årsrapporten rapportere på kravene i tildelingsbrevets kapittel 4 for 2019 (føringer som er felles). Dette er på inkluderingsdugnad, motvirke arbeidslivskriminalitet og sikkerhet- og beredskapsarbeidet. Redegjøringsplikten etter lovverket om likestilling og diskriminering bør også fremkomme under dette kapitlet.

Rapportering om styring og kontroll

Institusjonene skal ha opplegg for styring og kontroll som er tilpasset institusjonens egenart, risiko og vesentlighet.³ Rapporteringen skal inneholde

- om system for risikovurdering er etablert
- overordnet vurdering av tilstanden for styring og kontroll i institusjonen. Dette innebærer en vurdering av om opplegget for styring og kontroll bidrar til at
 - fastsatte mål og resultatkrav nås
 - ressursbruken er effektiv
 - lover og regler overholdes
 - resultat- og regnskapsinformasjonen er relevant og pålitelig
 - vesentlig styringssvikt, feil og mangler avdekkes og håndteres
 - internkontrollen er dokumentert
- nærmere omtale av vesentlige forhold ved styring og kontroll:
 - vesentlige forhold institusjonen mener departementet må kjenne til - oppfølging av revisjonsmerknader fra Riksrevisjonen

Fellesføringer

Inkluderingsdugnad

Det vises til kapittel 4 i tildelingsbrevet for 2019. I *Årsrapport (2019–2020)* skal institusjonene redegjøre for hvordan institusjonens rekrutteringsarbeid har vært innrettet for å nå 5 %- målet og de øvrige målene for inkluderingsdugnaden.

Motvirke arbeidslivskriminalitet

Det vises til kapittel 4 i tildelingsbrevet for 2019. Institusjonen skal i *Årsrapport (2019–2020)* redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å gjennomføre dette hensynet.

Sikkerhet og beredskap

Det vises til kapittel 4 i tildelingsbrevet for 2019. Institusjonen skal i *Årsrapport (2019-2020)* rapportere om følgende:

1. Informasjonssikkerhet: Har institusjonen innført rutine for å håndtere uønskede digitale hendelser?
2. Øvelser: Er det gjennomført og evaluert en kriseøvelse i 2018 eller 2019, og er læringspunktene fra øvelsen fulgt opp gjennom dokumenterte tiltak? Beskriv kort hvilken type øvelse som ble gjennomført.

Dersom ett eller begge spørsmål besvares med "nei", må institusjonen opplyse om hvorfor tiltaket ikke er gjennomført og presentere en forpliktende plan for når og hvordan tiltaket skal gjennomføres.

For virksomheter som har institutter i utlandet, gjelder de ordinære oppgavene og ansvaret for samfunnssikkerhet og beredskap i egen virksomhet også for instituttene i utlandet

³ Opplegg omfatter systemer, rutiner og prosesser knyttet til bl.a. mål- og resultatstyring, risikostyring og internkontroll, budsjett og regnskap, prosjekt- og porteføljestyling, investeringsoppfølging og evaluering.

Virksomheter som eier mer enn femti prosent av aksjene i aksjeselskaper, bør vurdere å legge til rette for aksjeselskapets arbeid med samfunnsikkerhet og beredskap

Likestilling, mangfold, diskriminering og tilgjengelighet

Styret har ansvar for at rapporteringen i årsrapporten tilfredsstiller redegjørelsesplikten institusjonen har etter Likestillings- og diskrimineringsloven.

V. Vurdering av fremtidsutsikter

Dette kapitlet skal inneholde den fremtidsrettede delen av årsrapporten. Rapporteringen skal ta hensyn til både ettårig og flerårig perspektiv og inneholde omtale av fremtidsutsikter, planer og større byggeprosjekter.

Omtalen av fremtidsutsikter

Institusjonen skal gi en overordnet omtale av forhold, i og utenfor virksomheten, som kan virke inn på evnen til å nå fastsatte mål og resultater på sikt, og skal gi en overordnet risikovurdering. Institusjonen må beskrive hvordan institusjonen forholder seg til disse risikoene, for eksempel ved oppfølging eller iverksetting av tiltak.

Planer

Institusjonen skal presentere virksomhetsmål og styringsparametere med ev. ambisjonsnivå.

For institusjonene som har utviklingsavtale, skal det innledningsvis fremgå hvordan målene i utviklingsavtalen er en integrert del av eller samordnet med institusjonens øvrige målstruktur.

Institusjonen må synliggjøre overordnede prioriteringer og budsjettvirkning av disse. Styrets vedtatte budsjett skal presenteres.

Campusutviklingsplaner og større byggeprosjekter

Det vises til kap. 4.7 Bygg og infrastruktur i tildelingsbrevet for 2019 og Kunnskapsdepartementets brev av 29. september 2015 og *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor*.⁴ Institusjonen skal i *Årsrapport (2019–2020)* rapportere på følgende:

- Webadresse til gjeldende campusutviklingsplan
- Planperioden og hvordan campusutviklingsplanen er knyttet til institusjonens overordnede strategi.
- Institusjoner som ikke har ferdigstilt en campusutviklingsplan, skal vise planlagt tidsplan for revidering eller ferdigstilling av sin campusutviklingsplan.

Kunnskapsdepartementet forutsetter at institusjonen følger bygge- og leiesaksinstruksen, utredningsinstruksen og retningslinjene for behandling av kurante byggeprosjekter. Før nye byggeprosjekter foreslås, må institusjonene vurdere om behovene kan dekket innenfor eksisterende bygningsmasse. Institusjonen skal i *Årsrapport (2019–2020)* rapportere på følgende:

- Byggeprosjekter som institusjonen fremmer som satsingsforslag utenfor rammen.

⁴ fastsatt ved kongelig resolusjon 20. januar 2012, sist endret 13. januar 2017

- Byggeprosjekter som er forutsatt dekket innenfor institusjonens nåværende bevilgning, slik som for eksempel Statsbyggs kurantprosjekter, egenfinansierte større og mindre byggeprosjekter eller andre leieprosjekter.
- Gjennomførte behovsutredninger og risikoanalyser knyttet til fremtidige forpliktelser som følge av byggeprosjektet.

Kurantprosjekter på 50 mill. kroner eller mer må meldes til Kunnskapsdepartementet før institusjonene setter byggesakene i bestilling hos Statsbygg.⁵

Private husleieavtaler med en samlet kostnad på 100 mill. kroner eller mer for leieperioden skal legges fram for vurdering av Kunnskapsdepartementet.⁶

Selvforvaltende institusjoner skal ha langtidsplaner for verdibevarende vedlikehold og oppgraderinger med tilhørende årlige budsjettavsetninger.

Selvforvaltende institusjoner skal utarbeide forvaltningsplaner for bygninger og anlegg i verneklasse 1 og 2.

VI. Årsregnskap

Dette kapitlet skal inneholde årsregnskapet med noter og ledelseskommentarer undertegnet av styret. Regnskapet skal være i henhold til krav fastsatt i økonomiregelverket, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og de krav Kunnskapsdepartementet har fastsatt.

⁵ Rundskriv H-11/14 av 7. november 2014: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Retningslinjer-kurantprosjekter/id2340398/?q=rundskriv+om+kurantprosjekter>

⁶ Leiekontrakter med private tilbydere skal være i tråd med Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/instruks-bygge-leie/id670873/>

Veiledning for fremstilling av budsjettforslag for 2021

Institusjonens budsjettforslag skal inneholde eventuelle satsingsforslag utenfor rammen. Satsingsforslagene skal nummereres i prioritert rekkefølge og oppsummeres i tabell i begynnelsen av dokumentet, jf. følgende mal for tabell:

Prioritet	Satsingsforslag	2021	2022	2023
1	Eks.1: Prosjekt A	xx mill. kroner	xx mill. kroner	xx mill. kroner
2	Eks.2: Prosjekt B	xx mill. kroner	xx mill. kroner	xx mill. kroner
3	Eks.3: Prosjekt C	xx mill. kroner	xx mill. kroner	xx mill. kroner

Tekstlig omtale av et satsingsforslag skal:

- være på inntil en halv side
- redegjøre for hvordan tiltaket er knyttet til målene for sektoren og institusjonens egne mål og profil
- oppgi beløpet det søkes om
- besvare relevante spørsmål i [utredningsinstruksen](#)

Veiledning til særskilte forslag

1. Forslag til satsinger knyttet til større byggeprosjekter

Eventuelle forslag til satsinger eller innmelding av behov knyttet til større byggeprosjekter forutsetter at behovs- og funksjonsanalyse allerede er gjennomført, jf.

[Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor av 20. januar 2012 nr. 39](#), sist endret 13. januar 2017:

Presentasjon av satsingsforslag for byggeprosjekter skal bygge på institusjonenes strategier og campusplaner og inneholde:

- redegjørelse for hvordan prosjektet er knyttet til nasjonale mål og institusjonens egne virksomhetsmål og strategiske prioriteringer
- vurdering av institusjonens eksisterende bygningsmasse og effektiv utnyttelse av denne
- dokumenterte vurderinger av behovet (utredninger og vurderinger institusjonene har gjort), jf. instruksen
- alternative løsninger for å dekke arealbehovet

2. Søknad om studieplasser

Ved eventuell søknad om midler til nye studieplasser skal institusjonene oppgi antall studieplasser (inkludert type, varighet og kategori A-F). Kostnadsanslag er ikke nødvendig.

3. Søknad om endret innplassering av utdanningsprogram

Eventuell søknad om endret innplassering av kategori for eksisterende utdanningsprogram må sendes departementet som en del av institusjonens samlede satsingsforslag. Søknader som sendes utenom institusjonens årlige satsingsforslag, behandles ikke.

*2019 – Vedlegg - Oversikt over hovedtrekkene i styringsdialogen
statlige universiteter og høyskoler*

OVERSIKT OVER HOVEDTREKKENE I STYRINGSDIALOGEN Statlige universiteter og høyskoler 2019

Tidsfrist	Tema	Kilde
Desember 2018	Mål, styringsparametere, tildelt budsjettramme for 2019 og andre føringer (Informasjon fra KD)	Tildelingsbrev for 2019
15. januar 2019	Institusjonene rapporterer kontantbeholdning i Norges Bank per 31. desember 2018 til <u>DFØ</u> (Direktoratet for økonomistyring) (Rapportering fra institusjonene)	Eget brev om regnskap 2018
10. februar 2019	Årsregnskap for 2019 til DBH (Rapportering fra institusjonene)	Eget brev om regnskap 2018
15. februar 2019	Data til DBH (utenom regnskap og personaldata) ¹ (Rapportering fra institusjonene)	DBHs nettside
15. mars 2019	Årsrapport (2018–2019) og ev. saker til etatsstyringsmøtet (Rapportering fra institusjonene)	Tildelingsbrev for 2018 og 2019
1. april 2019	Rapportering til UNIT (CRISTIN) (Rapportering fra institusjonene)	Nettsiden til UNIT
Mai – juni 2019	Etatsstyringsmøter (Strategisk dialog mellom institusjon og KD)	Tildelingsbrev for 2019
Juni 2019	Skriftlige tilbakemeldinger fra KD	Brev til institusjonene
22. mai 2019	Saldobalanse per 1. tertial 2019 (sendes DBH) (Saldobalanse til DBH skal samsvare med P-rapport per april til DFØ)	Eget brev fra departementet i 2019
1. juni 2019	Regnskap per 1. tertial 2019 til DBH (Rapportering fra institusjonene)	Eget brev fra departementet i 2019
23. september 2019	Saldobalanse per 2. tertial 2019 (sendes DBH) (Saldobalanse til DBH skal samsvare med P-rapport per april til DFØ)	Eget brev fra departementet i 2019
1. oktober 2019	Regnskap per 2. tertial 2019 til DBH (Rapportering fra institusjonene)	Eget brev fra departementet i 2019
Oktober 2019	Mål, styringsparametere, kandidatmåltall og foreløpige budsjettrammer for 2020, dokumentasjon av finansieringssystemet (Informasjon fra KD)	<i>Orientering om forslag til statsbudsjettet 2020 for universitet og høyskoler</i> (Blått hefte)
1. november 2019	Budsjettforslag for 2021 (Forslag fra institusjonene til KD)	Tildelingsbrev for 2019, jf. vedlegg: <i>Veiledning for fremstilling av budsjettforslag for 2021</i>
1. november 2019	Personaldata til DBH (Rapportering fra institusjonene)	DBHs nettside
Desember 2019	Mål, styringsparametere, tildelt budsjettramme for 2020 og andre føringer (Informasjon fra KD)	Tildelingsbrev for 2020

¹ Se hele oversikten over tidsfrister på nettsiden til Database for statistikk om høgre utdanning (DBH)
<http://dbh.nsd.uib.no/rapportering/>